

Hemþirelik Öğrencilerinin Problemlı Akıllı Telefon Kullanımı İle Yaşam Amaçlarının İliþkisi

Gamze Yatmaz

Lisansüstü Eğitim, Öğretim ve Araştırma Enstitüsüne Hemþirelik
Yüksek Lisans Tezi olarak sunulmuştur.

Doğu Akdeniz Üniversitesi
Eylül 2019
Gazimağusa, Kuzey Kıbrıs

Lisansüstü Eğitim, Öğretim ve Araştırma Enstitüsü onayı

Prof. Dr. Ali Hakan Ulusoy
L.E.Ö.A. Enstitüsü Müdür Vekili

Bu tezin Hemşirelik Yüksek Lisans derecesinin gerekleri doğrultusunda hazırlandığını onaylarım.

Prof. Dr. Refia Selma Görgülü
Hemşirelik Bölüm Başkanı

Bu tezi okuyup değerlendirdiğimizi, tezin nitelik bakımından Hemşirelik Yüksek Lisans derecesinin gerekleri doğrultusunda hazırladığını onaylarız.

Yrd. Doç. Dr. Gülcem Sala Razi
Eş-Tez Danışmanı

Prof. Dr. Gülümser Kublay
Tez Danışmanı

Değerlendirme Komitesi

1. Prof. Dr. Gülümser Kublay

2. Prof. Dr. Sevinç Taştan

3. Yrd. Doç. Dr. Rojgin Mamuk

ÖZ

Bu araştırma, hemşirelik öğrencilerinin problemleri akıllı telefon kullanımı ve yaşam amaçları arasındaki ilişkini incelemek amacıyla tanımlayıcı araştırma tipine uygun olarak yapılmıştır. Araştırma evrenini, Doğu Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Bölümü Türkçe Lisans Programında öğrenim gören 384 öğrenci oluşturmaktadır. Örneklem seçimine gidilmeyerek, ana meslek derslerinde, araştırmanın yapıldığı tarihlerde sınıfta bulunan 310 gönüllü öğrenci araştırmaya dâhil edilmiştir. Çalışmadaki veriler, “Kişisel Bilgi Formu”, “Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği” ve “Yaşam Amaçları Ölçeği” ile toplanmıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin; %58,39’unun kadın, %44,84’ünün 20 yaş ve altında, %30,32’sinin ikinci sınıfta, %53,87’sinin kullandığı akıllı cep telefonunun üst model olduğu, %37,10’unun günlük telefon kullanım süresinin 5-9 saat arasında olduğu tespit edilmiştir.

Öğrencilerin Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği genelinden ortalama $92,58 \pm 27,98$ puan alarak orta düzeyde bağımlılık gösterdikleri saptanmıştır. İçsel yaşam amaçları genelinden ortalama $189,21 \pm 30,81$ puan, dışsal yaşam amaçları genelinden ortalama $77,29 \pm 16,38$ puan aldıkları belirlenmiştir. Öğrencilerin cinsiyeti, sınıf düzeyleri, birlikte yaşadığı kişiler, ebeveyninin öğretim durumu, telefon alırken dikkat ettiği özellikler, gün içerisinde telefon kullanım süresi vb. tanımlayıcı özelliklerine göre telefon bağımlılık düzeyleri ve yaşam amaçlarında farklılıklar görülmüştür. Öğrencilerin algıladıkları akademik başarısına göre akıllı telefon bağımlılıklarında ve yaşam amaçlarında istatistiksel olarak anlamlı bir sonuçta rastlanmamıştır.

Çalışmadan elde edilen bulgular sonucunda, hemşirelik öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığını en aza indirmeye ve içsel amaçlarını arttırmaya yönelik seminerler, bilinçlendirme programları, danışmanlıklar sunulması, benzer çalışmaların hemşireler üzerinde de yapılması gibi önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Akıllı Telefon Bağımlılığı, Problemlı Akıllı Telefon Kullanımı, Yaşam Amaçları, Hemşirelik Öğrencileri

ABSTRACT

This study was conducted in accordance with descriptive research type in order to investigate the relationship between problematic smartphone use and life goals of nursing students. The population of the research consists of 384 students studying at the Eastern Mediterranean University Nursing Department Turkish Undergraduate Program. Without selecting the sample, 310 volunteer students were included in the main vocational courses on the dates of the research. Data in the study were collected by “Personal Information Form”, “Smart Phone Addiction Scale” and “Life Goals Scale”.

The students who participated in the research; 58.39% were women, 44.84% were under 20 years of age, 30.32% were in the second class, 53.87% were the top models of smart phones, and 37.10% were 5-9 hours.

It was determined that the students showed a moderate level of dependence by getting an average score of 92.58 ± 27.98 from the Smart Phone Addiction Scale. It was determined that they received an average of 189.21 ± 30.81 points in terms of internal life purposes and 77.29 ± 16.38 points in terms of external life purposes. The students' gender, class levels, the people they live with, their parents' education level, the features that they pay attention to when taking the phone, phone usage time during the day and so on. According to the descriptive characteristics of the phone addiction levels and differences in life goals were observed. According to the perceived academic achievement of students, no statistically significant result was found in smartphone addictions and life goals.

As a result of the findings obtained from the study, suggestions were made such as seminars, awareness raising programs, consultations, and similar studies

conducted in nursing sample in order to minimize smartphone addiction and increase internal goals of nursing students.

Keywords: Smart Phone Addiction, Problematic Smart Phone Use, Life Goals, Nursing Students

TEŞEKKÜR

Çalışmamın tüm aşamalarında yardımını, değerli bilgisini, deneyimini ve sabrını esirgemeyen tez danışmanlarım; Sayın Prof. Dr. Gülümser Kublay ve Yrd. Doç. Dr. Gülcem Sala Razi'ya;

Mesleki gelişim sürecinde hep yanımda bulunan Doğu Akdeniz Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölüm Başkanı Prof. Dr. Refia Selma Görgülü'ye;

Bizlere her zaman destek olan Doğu Akdeniz Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekan Yardımcısı Yrd. Doç. Dr. Gülten Sucu Dağ'a;

Lisans, yüksek lisans ve asistanlığım boyunca eğitimimi bilgi ve deneyimleriyle güzelleştiren tüm Doğu Akdeniz Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü hocalarıma;

Her koşulda yanımda olup, maddi ve manevi açıdan bana güç veren sevgili babam Mustafa Yatmaz, sevgili annem Gülcan Yatmaz ve kız kardeşlerime;

Bu süreçte ve en zor zamanlarımda bana manevi destek vererek yüzümü güldüren yakın arkadaşlarıma; sonsuz saygı, sevgi ve teşekkürlerimi sunarım.

İÇİNDEKİLER

ÖZ	iii
ABSTRACT	v
TEŞEKKÜR.....	vii
KISALTMALAR	xi
TABLO LİSTESİ.....	xii
ŞEKİL LİSTESİ.....	xv
1 GİRİŞ	1
1.1 Araştırmanın Amacı	3
1.2 Araştırma Soruları	4
2 GENEL BİLGİLER	5
2.1 Akıllı Telefon Nedir?	5
2.2 Akıllı Telefon Kullanım Oranı	6
2.3 Bağımlılık Nedir?	6
2.3.1 Madde Bağımlılığı	6
2.3.2 Davranışsal Bağımlılık	7
2.3.3 Akıllı Telefon Bağımlılığı	8
2.3.4 Akıllı Telefon Bağımlılığı ve Hemşirelik	12
2.4 Yaşam Amaçları	12
2.5 İçsel ve Dışsal Yaşam Amaçları.....	14
2.6 Yaşam Amaçları ve Hemşirelik.....	16
3 GEREÇ VE YÖNTEM	18
3.1 Araştırmanın Amacı ve Tipi.....	18
3.2 Araştırmanın Yapıldığı Yer.....	18

3.3 Evren ve Örneklem.....	18
3.4 Araştırmaya Dahil Edilme Kriterleri	19
3.5 Araştırmanın Değişkenleri	19
3.5.1 Bağımlı Değişkenler	19
3.5.2 Bağımsız Değişkenler	19
3.6 Veri Toplama Araçları.....	19
3.6.1 Kişisel Bilgi Formu.....	19
3.6.2 Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği.....	19
3.6.3 Yaşam Amaçları Ölçeği.....	20
3.7 Veri Toplama Süreci	21
3.8 Araştırmanın Etik Boyutu	22
3.9 Araştırma Verilerinin Değerlendirilmesi.....	22
3.10 Araştırmanın Sınırlılıkları	23
4 BULGULAR	24
5 TARTIŞMA	63
5.1 Akıllı Telefon Kullanımı ve Bağımlılığı İle İlgili Bulguların Tartışması	63
5.2 Yaşam Amaçları İle İlgili Bulguların Tartışması	72
5.3 Akıllı Telefon Bağımlılığı Ve Yaşam Amaçları İlişkinin Tartışması	75
6 SONUÇ VE ÖNERİLER	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
6.1 Sonuç	77
6.2 Öneriler.....	79
KAYNAKLAR	80
EKLER	102
Ek 1: Kişisel Bilgi Formu.....	103
Ek 2: Ölçek İzinleri	112

Ek 3:Bilgilendirilmiş Gönüllü Olur Formu	114
Ek 4: Doğu Akdeniz Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu Uygunluk İzni.....	116

KISALTMALAR

DSM-5	Diagnostic and Statistical manual of Mental disorders (Ruhsal Bozuklukların Tanı ve İstatistik El Kitabı)
KKTC	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
SMS	Short Message Service(Kısa Mesaj Hizmeti)
SPSS	Statistical Package For Social Sciences (Sosyal Bilimler İçin İstatistiksel Paket)
YAÖ	Yaşam Amaçları Ölçeği

TABLO LİSTESİ

Tablo 1. Griffiths Davranış Bağımlılık Ölçütleri.....	8
Tablo 2. Lin ve Ark Akıllı Telefon Bağımlılığı Tanı Kriterleri.....	10
Tablo 3. Yaşam Amaçları	14
Tablo 4. Öğrencilerin Sosyo-Demografik Özellikleri (n=310).....	24
Tablo 5. Öğrencilerin Akıllı Cep Telefonu Kullanım Özellikleri (n=310).....	26
Tablo 6. Öğrencilerin Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği ve Yaşamın Amaçları Ölçeği puanları (n=310).....	27
Tablo 7. Öğrencilerin Cinsiyetine Göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği Puanları (n=310).....	29
Tablo 8. Öğrencilerin Cinsiyetine Göre Yaşamın Amaçları Ölçeği Puanları (n=310)	30
Tablo 9. Öğrencilerin Yaşına Göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği Puanları (n=310).....	32
Tablo 10. Öğrencilerin Yaşına Göre Yaşam Amaçları Ölçeği Puanları (n=310)	33
Tablo 11. Öğrencilerin Sınıfına Göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği Puanları (N=310).....	35
Tablo 12. Öğrencilerin Sınıfına Göre Yaşamın Amaçları Ölçeği Puanları (n=310) .	37
Tablo 13. Öğrencilerin Algıladıkları Akademik Başarısına Göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği ve Yaşamın Amaçları Ölçeği Puanları (n=310)	39
Tablo 14. Öğrencilerin Algıladıkları Akademik Başarısına Göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği ve Yaşamın Amaçları Ölçeği Puanları (n=310)	40
Tablo 15. Öğrencilerin Birlikte Yaşadıkları Kişilere Göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği Puanları (n=310).....	41

Tablo 16. Öğrencilerin Birlikte Yaşadıkları Kişilere Göre Yaşamın Amaçları Ölçeği Puanları (n=310)	42
Tablo 17. Öğrencilerin Anne-Baba Birliktelik Durumuna Göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği Puanları (n=310).....	43
Tablo 18. Öğrencilerin Anne-Baba Birliktelik Durumuna Göre Yaşam Amaçları Ölçeği Puanları (n=310).....	44
Tablo 19. Öğrencilerin Anne Eğitim Durumuna Göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği Puanları (n=310).....	45
Tablo 20. Öğrencilerin Anne Eğitim Durumuna Göre Yaşamın Amaçları Ölçeği Puanları (n=310)	47
Tablo 21. Öğrencilerin Baba Eğitim Durumuna Göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği Puanları (n=310).....	49
Tablo 22. Öğrencilerin baba eğitim durumuna göre Yaşamın Amaçları Ölçeği puanları (n=310).....	51
Tablo 23. Öğrencilerin Cep Telefonu Modeline Göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği Puanları (n=310).....	53
Tablo 24. Öğrencilerin cep telefonu modeline göre Yaşamın Amaçları Ölçeği puanları (n=310).....	54
Tablo 25. Öğrencilerin Telefon Alırken Dikkat Ettiği Özelliklere Göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği Puanları (n=310).....	55
Tablo 26. Öğrencilerin Telefon Alırken Dikkat Ettiği Özelliklere Göre Yaşamın Amaçları Ölçeği Puanları (n=310).....	56
Tablo 27. Öğrencilerin Günlük Akıllı Telefon Kullanım Süresine Göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği Puanları (n=310).....	57

Tablo 28. Öğrencilerin Günlük Akıllı Telefon Kullanım Süresine Göre Yaşamın Amaçları Ölçeği Puanları (n=310).....	58
Tablo 29. Öğrencilerin Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği ve Yaşamın Amaçları Ölçeği Puanları Arasındaki Korelasyonlar (n=310).....	59

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1. Sanal İlişkiler ve İçsel Yaşam Amacı Korelasyon Grafiği	59
Şekil 2. Günlük Yaşamı Bozma Toleransı ve Dışsal Yaşam Amacı Korelasyon Grafiği	60
Şekil 3. Olumlu Beklentiler ve Dışsal Yaşam Amacı Korelasyon Grafiği	60
Şekil 4. Aşırı Kullanım ve Dışsal Yaşam Amacı Korelasyon Grafiği	61
Şekil 5. Akıllı Telefon Bağımlılığı ve Dışsal Yaşam Amacı Korelasyon Grafiği	61

Bölüm 1

GİRİŞ

İletişim teknolojisi hızla gelişmekte olup, hayatlarımızın vazgeçilmez birer unsuru olmaya devam etmektedir (1). Günümüzde en çok yer alan iletişim aracı ise akıllı telefonlardır (2,3). Farklı işletim sistemiyle çalışan akıllı telefonlar artık hem bilgisayarların hem de telefonların işlevlerini yerine getirmektedir (4). Akıllı telefonlar, genç nüfus için istenilen bilgiye anında erişim, oyun, alışveriş, görüntülü sohbet, kısa mesajlaşma, e-posta, müzik ve video gibi fırsatlar sunmaktadır (5). Aynı zamanda insanların yaşamlarında iş ve sosyal hayatlarında büyük kolaylık sağlamaktadır (6).

Türkiye İstatistik Kurumu'nun 2016 verilerine göre; Türkiye de hanelerin %96,9'unda cep telefonu veya akıllı telefon kullanılmaktadır (7). Akıllı telefon kullanım oranının bu denli yaygın olması hayatımıza kolaylık sağlayabileceği gibi bağımlılık sorununu da ortaya çıkarmaktadır (8). Bağımlılığı sadece madde bağımlılığı ile sınırlandırmak yanlıştır. İnsanlar sadece maddelere değil davranış kalıplarına da bağımlı olabilirler (9). Bu davranış kalıplarından birisi ise akıllı telefonun gündelik yaşantıyı olumsuz yönde etkileyecek şekilde fazla kullanılmasıdır (10). Akıllı telefon bağımlılığı, henüz net olarak tanımlanmamış olup çoğunlukla telefonda uzak kalamama, sık sık telefonu kontrol etme, aşırı akıllı telefon kullanımı olarak adlandırılabilir. Aynı zamanda problemlili akıllı telefon kullanımı ile aynı anlama gelir. (3). Kullanıcıların günlük yaşamını olumsuz etkileme derecesiyle

de tanımlanabilen bu bağımlılık, ruh halinin bozulması, şiddetli istek ve kontrol kaybı, sosyal ilişkilerin bozulması gibi belirtileri de taşımaktadır (11)

Problemlili akıllı telefon kullanımının fiziksel ve ruhsal sağlık üzerinde birçok olumsuz etkileri bulunmaktadır (12). Baş ağrısı, göz sulanması, göz yorgunluğu, asosyallik, konsantrasyonda güçlük, uykusuzluk ve uyku kalitesinde bozulma başlıca etkilerindendir (13). Problemlili akıllı telefon kullanımının yaşam amaçlarını da etkilediği düşünölmektedir.

Yaşam amaçları bireylerin hayatları boyunca ulaşmak için çabaladıkları hedeflerdir (14). Başka bir tanıma göre; yaşam amaçları "bireylerin zamanla yaşamlarını yönlendiren motivasyonel araçlar" olarak açıklanmaktadır (15). Bu amaçlar içsel ve dışsal olarak ikiye ayrılır (16). Kasser ve Ryan (1996) içsel amaçları topluma katkı, kişisel gelişim, kişilerarası ilişki ve fiziksel sağlık olarak ele alırken; dışsal amaçları şöhet olma, fiziksel olarak çekici olma ve zengin olma olarak ele almaktadır (17). İçsel amaçlar insan tabiatı, ihtiyaçları ve çevresiyle ilişkilirken, dışsal amaçlar bireyin içerisinde bulunduğu kültür tarafından şekillendirilen, başka insanların takdirini kazanma veya başkalarının onda görmesini istediği sonuçları içeren amaçlar ile ilişkilidir (15, 18). Yaşamda amaçlara sahip olma, bu amaçlara bağlanma ve bunları gerçekleştirilebileceğine inanarak bu konuda kararlı davranmanın bireyin yaşam doyumunu arttırdığı ve dolayısıyla ruh sağlığını olumlu olarak etkilediği düşünölmektedir (16). Aynı zamanda amaçlar, ruhsal bozukluklara karşı direnç göstermeyi de sağlamaktadır (19).

Literatür incelendiğinde bir amaç belirleme ve bu amaca değer vererek yeterince bağlanma konusunda sorun yaşayan bireylerin, belirlediği amaçlara değer veren ve bağlanan bireylere göre daha fazla alkol, sigara ve madde kullandıklarını gösteren çalışmalar bulunmaktadır (20). Martin ve arkadaşlarının (2011) kokain

bağımlıları üzerinde yaptığı araştırmada, yaşamdaki amaçları arttırmanın önemli bir tedavi unsuru olabileceği savunulmuştur (21)

İlhan'ın (2013) üniversite öğrencileriyle yaptığı çalışmada sigara kullananların içsel amaç puanları, kullanmayan öğrencilerin içsel amaç puanlarından anlamlı düzeyde düşük bulunmuştur (20.). Eryılmaz'ın (2014) madde bağımlısı olan ve olmayan gruplar üzerinde yaptığı çalışmada ise madde bağımlısı olan bireylerin daha az yaşam amaçlarına sahip oldukları belirtilmiştir (22.). Ayrıca Kasser ve Ryan (2001) fiziksel olarak çekici olma, şöhret ve ün sahibi olma gibi dışsal amaçlara sahip olmanın madde kullanımı açısından risk oluşturduğunu vurgulamıştır (23).

Literatürde problemlili akıllı telefon kullanımıyla yaşam amaçlarını ilişkilendiren her hangi bir araştırma yoktur. Yaşam amaçları ruh sağlığının koruyucu bir faktörü olarak görülmektedir. Akıllı telefonların bilinçli kullanılmamasının fiziksel ve ruhsal sağlığı bozacağı düşünülmektedir. İleride bir sağlık çalışanı olarak görev yapacak olan hemşirelik öğrencilerinin, yaşamlarında ruhsal olarak sağlıklı, amaçlarına bağlı, üretken bireyler olmaları gerekmektedir. Bu nedenle hemşirelik öğrencilerinin problemlili akıllı telefon kullanım düzeylerini belirleme ve bu doğrultuda yaşam amacı edinme, bu amaçların peşinden koşma eğilimleri ölçülmüştür

1.1 Araştırmanın Amacı

Bu araştırma; Doğu Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Bölümü öğrencilerinde problemlili akıllı telefon kullanımı ve yaşam amaçları arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

1.2 Araştırma Soruları

1. Öğrencilerin problemlı akıllı telefon kullanım düzeyleri nedir?
2. Öğrencilerin tanımlayıcı özellikleri problemlı akıllı telefon kullanımlarını etkiler mi?
3. Öğrencilerin yaşam amaçları düzeyi nedir?
4. Öğrencilerin tanımlayıcı özellikleri yaşam amaçlarını etkiler mi?
5. Öğrencilerin problemlı akıllı telefon kullanımıyla yaşam amaçları arasında ilişki var mıdır?

Bölüm 2

GENEL BİLGİLER

2.1 Akıllı Telefon Nedir?

Kişiler arası iletişim teknolojisi alanında öne çıkan en önemli yeniliklerden biri akıllı telefonlardır. Akıllı telefonlar günümüzde herkesin kolayca ulaşabildiği ve her türlü işleve sahip iletişim araçlarıdır (24). Geçmişte sadece uzaktan iletişim aracı olan telefonların, özellikle akıllı olarak nitelenmesi ile çoğu kişi için araçsal özelliğinin ötesinde bir anlam ifade etmeye başlamıştır (25). Bir çeşit statü ve kimlik simgesi haline dönüşmüştür. İş hayatı, sosyal hayat ve özel hayatta çok sık kullanılmaya başlanan bu mobil telefonlar, bilgi ve iletişim teknolojilerinin süratle gelişmesiyle beraber “Akıllı Telefon” olarak anılmaya başlanmıştır (1).

Yeni nesil akıllı telefonlar, teknolojik gelişmelerle bilgisayar ve internetin sağladığı tüm olanakları sunmaktadır (26). Başta haberleşme olmak üzere, görüntülü konuşma, bilgisayar, internet, fotoğraf makinesi, navigasyon, müzik çalar, hesap makinesi, video çekme, oyun oynama, sosyal ağ sitelerine girme, ses kayıt cihazı gibi yaşamı kolaylaştıran özelliklere sahiptir. Bu özellik ve uygulamalara sahip akıllı telefonlar, hayatın vazgeçilmez bir unsuru olmaya başlamış ve kullanıcı sayısı günden güne artmıştır (27, 28)

Teknolojinin sağladığı olanaklarla özellikle genç nüfusun sosyalleşme ve iletişim kurmada akıllı telefonları daha çok kullandıkları görülmektedir. Bu durumun en önemli nedenlerinden birisi, genç nüfusun teknolojik açıdan zengin bir ortamda doğmalarıdır. Bu açıdan daha ileri yaş gruplarına göre, akıllı telefonlar ile daha sıkı

ilişki içerisindedirler. Genç nüfusun akıllı telefonların sunduğu olanakları yaşamlarının her alanına taşıdıkları dikkati çekmektedir. Sosyalleşmeyi içinde buldukları yer ve zaman fark etmeksizin gün boyunca sürdürebilmektedir (29).

2.2 Akıllı Telefon Kullanım Oranı

Akıllı telefon kullanıcı sayıları her geçen yıl artmaktadır. Dünyadaki tüm dijital verileri raporlaştırarak sunan “We Are Social” şirketinin Ocak 2019 verilerine göre dünya genelinde yaklaşık 5.5 milyar akıllı telefon kullanıldığı öne sürülmektedir (30).

2018 verilerine göre Çin'in nüfusu 1.4 milyar iken, 700 milyondan fazla akıllı telefon kullanıcısı vardır (31). Türkiye’de 2015 yılında akıllı telefon kullanma oranı %50 iken 2016 yılında bu oran %65’e yükselmiştir (32). KKTC’nin son nüfus sayımına göre; nüfusu 326.000’dir. 2017 yılında akıllı telefon kullanım sayısı 301.000 iken 2018 yılında 339.558’e ulaşarak nüfus sayısını geçmiştir (33).

2.3 Bağımlılık Nedir?

Bağımlılık: Kişide alışkanlık haline gelen madde veya davranışı bırakma girişimlerine karşın başarılı olamaması, bunun tersine çoğunlukla alışkanlığı arttırarak sürdürmesi durumudur. Bağımlılık kavramında, kişi bu alışkanlıktan uzak kalamamakta ve kötü bir alışkanlık olduğunu bilmesine rağmen devam etmektedir (34). Bağımlılık denildiğinde akla ilk gelen her ne kadar madde kullanımı olsa da, tekrarlama özelliğine sahip olan davranışlar da bağımlılık oluşturabilir (35), bu yüzden bağımlılık kavramı, madde ve davranışsal bağımlılık olarak ikiye ayrılır (36).

2.3.1 Madde Bağımlılığı

Madde bağımlılığı, alkol ve yasadışı uyuşturucu dâhil psikoaktif maddelerin, zararlı veya tehlikeli kullanımı anlamına gelir. İlaç özelliğine sahip bir maddenin zihinsel işlevleri etkilemesiyle oluşan, haz veren, yoksunluğunda ortaya çıkan

fiziksel rahatsızlıklardan ve ruhsal huzursuzluktan korunmak için sürekli, sık sık veya aralıklı olarak madde kullanma isteği ve bazı davranış bozukluklarıyla karakterize bir patolojik beyin rahatsızlığı olarak tanımlanmaktadır (37). DSM-5'teki (Diagnostic and Statistical manual of Mental disorders.V) sınıflandırma da ; alkol, kafein, esrar, halusinojenler, uçucular, opiyatlar, sedatif-hipnotik ve anksiyolitikler, stimulanlar, nikotin ve diğer bilinmeyen maddeler olmak üzere bir çok gruba ayrılır (38).

2.3.2 Davranışsal Bağımlılık

Son yirmi yılda psikoaktif madde kullanımı dışında, davranışlarında bağımlılık oluşturduğunun kabul edilmesiyle davranışsal bağımlılıkla ilgili araştırmalar ortaya çıkmaya başlamıştır (39). 2013 yılına kadar madde ile ilişkili olmayan bozukluklar DSM kategorilerinde yer almamıştır. DSM-5 ile birlikte madde ile ilişkili olmayan bozukluklar kategorize edilmiştir. Davranışsal bağımlılık olarak DSM-5; sadece kumar oynama bozukluğunu ve internet oyun oynama bozukluğunu içerir (38). Fakat yapılan çalışmalarda, maddeyle ilgili olmayan davranışsal bağımlılıklar arasında internet bağımlılığı, akıllı telefon bağımlılığı, dürtüsel cinsel davranış, alış-veriş bağımlılığı, egzersiz bağımlılığı, besin bağımlılığı ve iş bağımlılığı yer almaktadır (39,40).

Davranışsal bağımlılık, olumsuz sonuçlara rağmen yapılan davranış üzerinde kontrolün azalması ve davranışın sürekli devam etmesiyle karakterizedir. Davranışsal bağımlılıklar, genellikle eylemi gerçekleştirmeden önce gerilme / uyarılma ve eylemi gerçekleştirme sırasındaki zevk, memnuniyet / rahatlama duyguları ile ifade edilir. Davranış bağımlılığı olan birçok kişi, davranışa başlamadan önce bir dürtü veya yoksunluk hali içerisindedir. Yapılan davranış genellikle kaygıyı azaltır. Davranışı durdurma veya azaltma girişimlerine karşın bağımlılık devam eder (41, 42, 43).

Alkol-madde bağımlılıklarında olduğu gibi davranışsal bağımlılıklarda da çeşitli psikolojik, fizyolojik bağımlılık belirtileri (zihnin meşgul olması, duygu durum problemleri, toleranssızlık, yoksunluk, kişilerarası çatışma, davranışın tekrarlanması v.b.) gözlemlenebilmektedir (44).

Griffiths davranış bağımlılıkları 6 basamak şeklinde ölçülendirmiştir (45, 46).

Tablo 1. Griffiths Davranış Bağımlılık Ölçütleri

Dikkati çekme(Salience)	Bağımlılık geliştiren bir eylemin, kişinin hayatında en önemli faaliyet haline gelmesi ve kişinin duygu, düşünce ve davranışlarını baskılamasıdır.
Duygusal değişim (Mood modification)	Bir eylemin kişide, farklı zamanlarda farklı ruh haline göre değişmesidir.
Tolerans (Tolerance):	Kişinin bağımlılık yapan davranışı arttırması ve bu davranışa eskisinden daha çok vakit harcamasıdır.
Yoksunluk	Bağımlılık oluşturan davranışın azaltılması veya aniden kesilmesi ile kişide fiziksel ve/veya psikolojik sorunların yaşanmasıdır.
Çatışma (Conflict)	Bağımlılığın kişinin kendisi ve çevresindeki kişilerle çatışmaya sebep olmasıdır.
Tekrarlama (Relapse)	Bağımlılık gelişen davranışın, uzun bir süre kullanıma ara verilse dahi bir süre sonra tekrarlanması ve önceki gibi devam etmesi anlamına gelir.

2.3.3 Akıllı Telefon Bağımlılığı

Akıllı telefon bağımlılığı; kişinin akıllı telefonu aşırı kullanması ve bu davranışı kontrol edememesi olarak tanımlanır (47). Akıllı telefonlara olan bağımlılık, alkol veya eroine bağımlılık gibi uyuşturucuya dayalı fizyolojik bağımlılıklardan farklıdır ve davranışa dayalıdır. Başlangıçta akıllı telefonların kullanımından kaynaklanan haz ve heyecan gibi duygular, uzun vadede hem birey hem de toplum için yıkıcı olan bir duruma dönüşebilir ve sorunlar ortaya çıkarabilir. Literatürde akıllı cep telefonu bağımlılığı problemleri akıllı telefon

kullanımı olarak da isimlendirilmektedir (48). Bu bağımlılık türü henüz DSM-5’ tanımlanmamış olsa da kişilerde fiziksel ve ruhsal problemlere sebep olduğu için davranış bağımlılıkları arasında yer almaktadır (5). Akıllı telefon bağımlılarında, dikkati çekme, duygusal değişiklikler, tolerans, yoksunluk çatışma ve tekrarlama (nüksetme) gibi davranış bağımlılığı kriterleri görülmektedir (49).

Akıllı telefon bağımlılığı, her zaman başkalarıyla iletişimde kalmak için acil bir ihtiyaç duyduğunu hisseden bireylerde diğer bireylere göre daha yaygındır. Bireyler tüm çağrılara ve sms'lere cevap veremediklerinde rahatsız ve huzursuz hissederler. Akıllı telefon bağımlıları bir süre akıllı telefonlarından mahrum kaldıklarında, yoksunluk belirtileri gösterirler. Psikodinamik teoriye göre akıllı telefon bağımlılığı; hayal kırıklıklarından kaçınmak, yaşanan olumsuz olayları unutmak ve eğlenmek amacıyla olması gerekenden daha fazla süre akıllı telefonla vakit geçirildiği için ortaya çıkmaktadır (50). Lin ve ark. 2016 yılında akıllı telefon bağımlılığı için tanı kriterleri belirlemişlerdir (51).

Bu kriterler:

Tablo 2. Lin ve Ark Akıllı Telefon Bağımlılığı Tanı Kriterleri

Kategori	Kriterler
A Kategorisi	Aşağıda bulunan bozukluk/sıkıntılardan 3 veya daha fazlası, 3 aylık süre içerisinde herhangi bir zamanda ortaya çıkması gerekmektedir. <ul style="list-style-type: none">• Akıllı telefonu kullanma dürtüsüne direnememek ve başarısız olmak• Akıllı telefonun kullanılmadığı zamanlar, disforik bir ruh hali, endişe ve sinirlilik olarak kendini gösteren geri çekilme• Amaçlanandan daha uzun bir süre boyunca akıllı telefon kullanmak• Akıllı telefon kullanımını azaltmak için yapılan girişimlerde başarısız olmak• Aşırı akıllı telefon kullanımı ve / veya akıllı telefon kullanımından çıkmak için harcanan süre• Akıllı telefonun aşırı kullanımından kaynaklanan, kalıcı veya tekrarlayan fiziksel ve psikolojik bir sorun yaşanacağına bilinmesine rağmen kullanmaya devam etmek
B Kategorisi	Aşağıdaki Fonksiyonel Bozukluklardan 2 veya Daha Fazlasının Bulunması <ul style="list-style-type: none">• Kalıcı veya tekrarlayan fiziksel ve psikolojik sorunlara yol açan aşırı akıllı telefon kullanımı;• Fiziksel olarak tehlikeli bir durumda akıllı telefon kullanmak (Örneğin, araba sürerken veya karşıdan karşıya geçerken akıllı telefon kullanımı)• Akıllı telefon kullanımının sosyal ilişkilerde, okul başarısında veya iş performansında bozulmaya neden olması• Aşırı akıllı telefon kullanımının önemli kişisel sıkıntılara neden olması ve zaman alması
C Kategorisi	Dışlama Kriterleri <ul style="list-style-type: none">• Akıllı telefon bağımlılığı Bipolar ve obsesif-kompulsif bozukluktan ayrı tutulmalıdır.

Akıllı telefon bağımlılığı veya diğer ismiyle akıllı telefonun problemleri kullanımı, diğer bağımlılıklarda olduğu gibi zihinsel, fiziksel ve ruhsal sorunlara yol açmaktadır. Bunlar:

Zihinsel Sorunlar:

- Algılamada zorluk
- Konsatrasyon güçlüğü
- Akademik başarıda azalma

- İş ve okul hayatında verimliliğin düşmesi

Fiziksel Sorunlar:

- Baş ağrısı
- Parmaklarda uyuşma hissi
- Göz ağrısı ve bozuklukları
- Kas-iskelet sistemi ağrısı (boyun, omuz, bilek)

Ruhsal Sorunlar:

- Stres
- Anksiyete
- Yalnızlık
- Depresyon
- Çekingenlik
- Düşük özgüven
- Uyku bozuklukları
- Yaşam doyumunda azalma
- Sosyal (kişilerarası) etkileşimde bozulma (6, 31,48, 52, 53, 54, 55)

Akıllı telefonun problemlili kullanımıyla ortaya çıkan olumsuz etkilerden bazıları ışınlara ve zararlı ışın dalgalarına maruz kalmaktan kaynaklanmaktadır. Bunlar: Beyin tümörleri, sinir sistemi rahatsızlıkları ve bağışıklık sistemi sorunlarıdır. Sık karşılaşılan sorunlardan diğeri ise trafikte akıllı telefon kullanımı sonucu kaza ve ölümlerin meydana gelmesidir. Trafikte sürücülerin ve yayaların akıllı telefonla ilgilenmesi konsantrasyon ve yoğunlaşmayı olumsuz yönde etkilediği için kazalara sebep olmaktadır (50).

2.3.4 Akıllı Telefon Bağımlılığı ve Hemşirelik

Sağlık çalışanları arasında akıllı telefon kullanımı, çalışma hayatının ayrılmaz bir parçası haline gelmektedir. Sağlıkla ilgili yazılım ve uygulamalar hızlı bir büyümeye neden olarak klinik uygulama alanlarında birçok kolaylık sağlamaktadır. Hastanın klinik verilerine daha hızlı erişim ve daha hızlı klinik içi kararlar alma gibi faaliyetlere, akıllı telefon kullanımı olumlu katkı sağlamaktadır. Ayrıca, bu cihazlar profesyonel görev çizelgeleri ve planlama içinde pratik bir yöntemdir. Hemşirelerin klinik, teorik bilgiye erişimini, ilaçlar ve dozajları hakkında bilgi edinmesini hızlandırır (56).

Hemşirelik öğrencileri geleceğin uzman hemşireleri olacağından, okul yıllarında akıllı telefonların aşırı kullanımı ya da bağımlılık geliştirmesi, ileride hemşire olarak rollerini yerine getirirken hasta güvenliğine ve hasta bakımına yönelik bir tehdit göstergesi olabilir (57). Örneğin akıllı telefonların uzun süre kullanılması, hasta bakımı aktiviteleri sırasında dikkatinin dağılmasına ya da hastayı ihmal etmeye neden olabilir ve klinik hata olasılığını artırabilir (56). Akıllı telefonun aşırı kullanımı, hemşirenin çalışırken konsantrasyonunun kaybına, iş performansının azalmasına ve yaptığı işin süresinin uzamasına sebep olmaktadır (58).

2.4 Yaşam Amaçları

Amaçlar, insanın var olmasıyla birlikte yaşamda önemli bir yer tutmuştur. İnsanlar amaçları sayesinde, yaşamlarını planlamakla kalmayıp kendi gelişimlerine ve yaşamlarına da yön vermişlerdir (59). Yaşam da amacı olan insanların hayata daha sıkı bağlandıkları ve zorluklarla daha iyi başa çıkabildikleri, sorunlar karşısında çözüm yolları bulabildikleri ve biyolojik olarak da daha uzun süre varlıklarını sürdürebildikleri gözlenebilir (60).

Birçok insan günlük yaşamında mutlu olmaktan ve anlamlı bir hayat sürmekten bahsederken, aslında yaşam amaçlarını ve gelecekteki beklentilerini anlatırlar. Birinin amaçlarını bilmek, şimdiki zamanını ve geleceğini daha iyi anlamamıza yardım eder (61,62).

Amaçlar, günlük ve yaşam amaçları olarak ikiye ayrılır. Kişilerin gün içerisinde yapacaklarına dair amaçları, günlük amaçlarını oluşturur. Kişilerin geleceğe yönelik ve ömürleri boyunca yapacaklarına dair amaçları ise onların yaşam amaçlarını oluşturur (59, 63).

Bir kişinin birbirinden bağımsız ve birbirinden tamamen farklı alanlarda birden fazla yaşam amacı olabilir (64). Ancak birden fazla amacın bir arada bulunabileceği gibi kişinin yaşamında hiçbir amacının olmaması da mümkündür (65).

Yaşam amaçları gelecekteki yaşamı yönlendirir, insana günlük seçimler yapmada rehberlik eder (66). Yaşam amacı, hedefleri düzenleyen ve hedeflere teşvik eden, davranışları yöneten, bir anlam hissi yaratır. Psikolojik iyi oluşun, fiziksel sağlığın bir göstergesi olarak kabul edilir (64, 67).

Yaşam amaçlarına sahip olmak, mevcut ve geçmiş hayatı anlamlı kılar, ruh sağlığıyla pozitif ilişki içerisindedir. Bir amaç duygusuna sahip olmak başa çıkma kaynağı olarak görülür ve psikolojik sorunların üstesinden gelmede önemlidir. Bu sorunların olumsuz etkilerini tamponlayabilir. Dolayısıyla uyuşturucu kullanımı gibi madde bağımlılıklarından, internette oyun oynama bozukluğu gibi zararlı davranışlardan koruyucu ve engelleyicidir (21, 68).

Bir amaca sahip olmak, kişinin davranışlarını ve benlik duygusunu düzenler. Bunun için, uzun vadeli bir yönelim gereklidir. Yaşam amacına sahip olmak, yüzyıllar boyunca pozitif sağlık ve iyiliğin bir parçası olarak görülmüştür.

Amaçlarına bağlı olan insanların diğer insanlara göre daha iyi düzeyde zihinsel ve fiziksel sağlığa sahip oldukları belirtilmektedir (69). Amaç duygusu, daha yüksek düzeyde özgüven, mutluluk, hedef yönelimi, akademik başarı ve özgeciliği sağlamaktadır (70, 71). Yaş, cinsiyet, kişilik özellikleri, medeni durum, meslek, sosyo-ekonomik durum, kültür sağlık durumu gibi farklı faktörler yaşam amaçlarını etkilemektedir (72, 73). Ayrıca, yaşam amaçları hem olumlu hem de olumsuz yaşam deneyimlerinden de etkilenebilir. Kişinin beklenmedik ve ani durumlarla karşılaşması, o kişinin yaşam amaçlarını olandan farklı bir yönde değiştirebilir (73).

2.5 İçsel ve Dışsal Yaşam Amaçları

Yaşam amaçlarıyla ilgili literatür incelendiğinde, farklı sınıflandırmaların yer aldığı görülür. Kasser ve Ryan'ın ortaya çıkardığı kendini belirleme teorisinde, yaşam amaçları içsel yaşam amaçları ve dışsal yaşam amaçları olmak üzere iki kategoriye ayrılır (23).

Tablo 3. Yaşam Amaçları

YAŞAM AMAÇLARI	
İÇSEL AMAÇLAR	Yakın ilişkiler Topluma katkı Fiziksel sağlık Kişisel gelişim Aileye katkı Anlamlı yaşam
DIŞSAL AMAÇLAR	Maddi başarı İmaj/çekicilik Ünlü olma/tanınma

İçsel ve dışsal yaşam amaçları insanların yaşamlarında aynı etkiye sahip değildir (61). İçsel amaçlar refah, yaşam doyumu, yaşamdan daha fazla keyif alma, mutluluk ve özgüvenle pozitif bir ilişki, depresyon ve anksiyete gibi ruhsal problemlerle negatif ilişki gösterir. Dışsal amaçlarda bu durum tam tersi yöndedir.

Daha az yaşam doyumu daha az mutluluk, daha düşük özgüven ve olumsuz ruh haline sebep olur. Dışsal amaçlar içsel amaçlardan farklı olarak daha az sevgi dolu, daha çelişkili ve daha rekabetçi ilişkiler içerir (62, 74, 75). Örneğin finansal başarı sağlamak gibi dışsal bir amaç edinmek bu amaca ulaşmaya çalışırken depresyon ve anksiyete gibi ruhsal problemlerle sebep olabilir. Fakat bu içsel amaçlar için geçerli değildir (76). Diğer farklardan biri ise dışsal amaçlı bireylerin madde kullanım sıklığı ve televizyon izleme sürelerinin içsel amaçlı bireylere göre daha fazla olduğu yönündedir (16).

İçsel amaçlara ulaşmak, refah artırıcı ve öznel iyi oluş gibi etkileri sağlarken, ünlü olma, imaj ve maddi başarı kazanmak gibi dışsal amaçlar bu olumlu etkileri vermez (77). Dışsal bir amaca kıyasla, içsel bir amacın peşinde koşmak, fiziksel ve psikolojik iyilik ile daha fazla ilişkilidir. İçsel amaçlar kendi başlarına tatmin edicidirler ve özerklik gibi doğal psikolojik ihtiyaçları sağlarlar (78). İçsel yaşam amaçları akademik başarıyı olumlu yönde etkilerken dışsal amaçlar öğrencinin dikkatini öğrenme faaliyetlerinin dışındaki dışsal hedeflere yönlendirerek başarıyı olumsuz yönde etkiler (76).

Dışsal amaçlar sahip olma arzusu ile ilişkilidir. Dışsal amaçları daha fazla olan insanlar, başkalarının kendilerini onaylamasına ihtiyaç duyarlar bu nedenle başkaları üzerinde iyi bir izlenim yaratmak için çabalarlar. Bu amaç türü kişisel gelişime yeterli önemi vermediği için tatmin edici değildir. Dışsal amaçların daha yüzeysel ve kısa süreli olan olumlu etkiler sağlama eğiliminde olduğu görülmektedir. Dışsal amaçlar, çoğunlukla stresin hakim olduğu; baskı, kontrol ve rekabet ortamlarında daha fazla ortaya çıkmaktadır (65, 79, 80).

Bazı eylemler hem içsel hem dışsal yaşam amaçlarını içerebilir. Örneğin; düzenli egzersiz yapmak, fiziksel zindeliği sağlamak için yapıldığında içsel bir

amaca hizmet etmiş olurken, yine düzenli egzersiz yapmak fiziksel olarak daha çekici bir vücut elde etmek gibi bir dışsal amaca hizmet ediyor olabilir (81).

Bazı araştırmalarda ise dışsal amaçlara sahip olmanın tek başına olumlu ya da olumsuz olmadığını fakat dışsal amaçlara aşırı derecede bağlı olmanın kişiyi aileye katkı, kişisel gelişim, anlamlı yaşam gibi içsel amaçlardan uzaklaştırdığı belirtilmiştir (82).

Dışsal amaçlara daha çok önem veren insanlar; bağlılık ve hayırseverlik gibi değerleri daha az önemserler. Sert, acımasız ve sabit fikirlilik hakimiyet gösterir. Yine dışsal amaçlara yönelimli bireyler daha az empati kurarlar. İçsel amaçları daha fazla olan insanlarda bu durum tam tersidir: olumlu ilişkiler geliştirmeye, ihtiyacı olan insanlara yardım etmeye değer verirler. Yeni fikirlere açıktır (83).

2.6 Yaşam Amaçları ve Hemşirelik

Yaşam amaçlarıyla hemşireliği bağdaştıran çalışmaların sayısı oldukça sınırlıdır. Psikolojik iyi oluşun temel bileşenlerinden birisi yaşam amaçlarıdır. Bu bileşen göz önünde bulundurularak, hemşirelik bölümünde okuyan, ileride bu mesleği yapacak olan öğrencilerin psikolojik iyi oluş düzeyleri önemlidir. Psikolojik iyi oluşları ne kadar yüksek olursa, yaşam amaçlarına bağlılıkları da paralel bir şekilde yüksek olacaktır. Psikolojik iyi oluş düzeyleri yüksek olan öğrencilerin, akademik ve klinik öğrenimlerinde üretken ve başarılı olma ihtimalleri o kadar artar (84). Sağlıklı ve üretken hemşireler yetişir. Meslek hayatlarında hemşirelik mesleğinin zorluklarını kaldırabilecek ve iyi hasta bakımı sunabilecek ve ayrıca hemşirelik mesleğine katkıda bulunabileceklerdir (85). Sonuç olarak hemşireler, bakım verdikleri ve verecekleri tüm bireylerin değerli olduğu inancıyla hareket edeceklerdir. Böylece, bireylerde umudun geliştirilmesi, var olanın artırılması, yaşam amacı oluşturma, yaşam amaçlarını önemseme ve yaşamda ki anlamı bulma

konusunda hem hastaların hem de kendilerinin üzerinde güçlü bir etkiye sahip olabilirler (86).

Bölüm 3

GEREÇ VE YÖNTEM

3.1 Araştırmanın Amacı ve Tipi

Doğu Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Bölümündeki öğrencilerinin, problemlili akıllı telefon kullanımını ve yaşam amaçları arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla, tanımlayıcı araştırma tipine uygun olarak gerçekleştirilmiştir.

3.2 Araştırmanın Yapıldığı Yer

Çalışma KKTC’nde bulunan Doğu Akdeniz Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümünde yapılmıştır. 2010-2011 akademik yılında Sağlık Hizmetleri Yüksekokulu bünyesinde Hemşirelik programı eğitime başlamıştır. 2017-2018 akademik yılından itibaren Hemşirelik programı Sağlık Bilimleri Fakültesi adı altında eğitim-öğretim hayatını sürdürmektedir.

3.3 Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreninde: Doğu Akdeniz Üniversitesi

- Sağlık Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören Hemşirelik bölümü 1. ve 2. sınıftaki 189 öğrenci;
- Sağlık Hizmetleri Yüksekokulu Hemşirelik bölümünde öğrenim gören 3. ve 4. sınıftaki 195 öğrenci yer almaktadır.

Toplam evreni 384 öğrenci oluşturmaktadır. Evrenin tamamı örnekleme alınmış olup toplamda 310 öğrenciye ulaşılarak veriler toplanmıştır.

3.4 Araştırmaya Dahil Edilme Kriterleri

1. DAÜ Hemşirelik Bölümünde öğrenci olma
2. Akıllı telefon kullanma
3. Araştırmaya gönüllü olarak katılmayı kabul etme

3.5 Araştırmanın Değişkenleri

3.5.1 Bağımlı Değişkenler

Araştırmanın bağımlı değişkenleri Yaşam Amaçları Ölçeği ve Problemleri Akıllı Telefon Kullanımı Ölçeğinden alınan puanlarıdır.

3.5.2 Bağımsız Değişkenler

Araştırmanın bağımsız değişkenlerini, yaş, cinsiyet, sınıf düzeyi, algıladıkları akademik ortalama, akıllı telefon kullanım süresi gibi kişisel bilgi formunda bulunan tanıtıcı özellikler oluşturacaktır.

3.6 Veri Toplama Araçları

3.6.1 Kişisel Bilgi Formu

Kişisel bilgi formu, katılımcıların yaş, cinsiyet, okuduğu sınıf, kendi algısına göre akademik başarısı, akıllı telefon kullanım süreleri, akıllı telefon kullanım amaçları, gibi değişkenlere yönelik 14 sorudan oluşturulmuştur. (EK1)

3.6.2 Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği

Akıllı telefon bağımlılık ölçeği Kwon, Kim, Cho ve Yang tarafından 2013 yılında geliştirilmiştir. Ölçeğin Türkçe uyarlamasını Demirci, Orhan, Demirdağ, Akpınar ve Sert 2014 yılında yapmıştır. Akıllı Telefon Bağımlılığı Ölçeği 33 maddelik 7 alt boyuttan oluşan, likert tipte bir ölçektir. Ölçekte “Kesinlikle katılmıyorum”, “Katılmıyorum”, “Kısmen Katılmıyorum”, “Kısmen katılıyorum”, “Katılıyorum”, “Kesinlikle katılıyorum” ifadeleri yer almaktadır. Ölçeğin alt boyutları; günlük yaşamı bozma ve tolerans, yoksunluk belirtileri, olumlu

beklentiler, sanal ilişkiler, aşırı kullanım, sosyal ağlara bağımlılık, fiziksel belirtilerdir. Bu alt boyutlar;

- Günlük yaşamı bozma ve toleransı: 1, 2, 5, 29, 30, 31, 32,33
- Yoksunluk belirtileri: 10, 11, 12, 13, 14,15, 16
- Olumlu beklentiler: 6, 7, 8, 9, 20
- Sanal ilişkiler: 21, 22, 23, 26
- Aşırı kullanım: 17,18, 19, 28
- Sosyal ağlara bağımlılık: 24, 25
- Fiziksel belirtiler: 3, 4, 27 maddelerden oluşmaktadır.

Ölçeğin Değerlendirilmesi

Cevaplar 1-6 arasında ters madde olmaksızın değerlendirilmektedir. En düşük cevap puanı 33, en yüksek cevap puanı 198'dir. Ölçekten alınan toplam puan bağımlılık ya da kullanım şiddetini göstermektedir. Akıllı telefon bağımlılığının henüz kesin bir tanımı olmadığı için ölçeğin kesme puanı yoktur. Yüksek puan alan kişilerin bağımlılık riskleri yüksektir. Düşük puan alanlarda ise riskli akıllı telefon kullanımı görülmemektedir. Ölçeğin Cronbach-Alfa katsayısı 0,947'dir (87). Bu çalışma için ölçeğin Cronbach-Alfa katsayısı 0,938 bulunmuştur. (EK2)

3.6.3 Yaşam Amaçları Ölçeği

Tahsin İlhan tarafından 2009 yılında geliştirilen ölçek 47 maddeden oluşmakta ve yedili Likert tipine göre derecelendirilmektedir. Ölçek içerisinde ters puanlanan herhangi bir madde yoktur. Yaşam amaçları ölçeği iki üst boyuttan oluşmaktadır. İlk üst boyutu içsel yaşam amaçlarıdır. İçsel yaşam amaçlarının; topluma katkı, kişiler arası ilişki, anlamlı yaşam, aileye katkı ve fiziksel sağlık olarak toplam 6 adet alt boyutu vardır. Ölçeğin ikinci üst boyutu ise dışsal yaşam

amaçlarıdır. Maddi başarı/zenginlik, ünlü olma/tanınma ve imaj/çekicilik olmak zere toplam 3 adet alt boyutu yer almaktadır. Bu boyutlar;

- İlişki: 1,6,14,20,28,34
- Topluma katkı: 2,8,15,22,30,35,40
- Maddi başarı:3,9,17,24,32,36
- Fiziksel sağlık:4,11,18,25
- İmaj/çekicilik:5,7,12,19,26
- Kişisel gelişim:10,16,23,31,37,47
- Aileye katkı:13,27,33,38,43,46
- Ünlü olma/tanınma:21,29,39,44
- Anlamli yaşam:41,42,45 maddelerden oluşur.

YAÖ'nün güvenilirliğine ilişkin Cronbach-Alfa katsayıları hesaplandığında, alt faktörlerin güvenilirlik katsayıları .74- .90 aralığında bulunmuştur. YAÖ'nün üst faktörlerin güvenilirlik katsayıları ise, içsel amaçlar için .85 ve dışsal amaçlar için .77 bulunmuştur (88). Bu çalışma için ölçek genelinin Cronbach-Alfa değeri 0.960 olarak bulunmuştur. (EK3)

3.7 Veri Toplama Süreci

Veri toplama aracı hemşirelik bölümünde eğitim gören 1., 2., 3., 4. sınıf öğrencilerine araştırmacı tarafından uygulanmıştır. Sınıflarda ana ders saatleri belirlenip aynı gün aynı saatte veriler toplanmıştır. Katılımcılara önce araştırmanın amacı ve verilerin güvenliği konusunda bilgi verilip, daha sonra aydınlatılmış onam formu dağıtılmıştır. Araştırmaya katılmayı kabul edenlere, Kişisel Bilgi Formu, Akıllı Telefon Bağımlılığı Ölçeği ve Yaşam Amaçları Ölçeği verilip öğrenciler doldurulduktan sonra toplanmıştır. Araştırmada veri toplama araçlarının uygulanma

süresi yaklaşık 25 dakikadır. Anketi dolduran 310 öğrenci araştırma kapsamına alınmıştır.

3.8 Araştırmanın Etik Boyutu

Araştırmaya başlamadan önce Doğu Akdeniz Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölüm Başkanlığı'ndan "Kurum İzni", Doğu Akdeniz Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'ndan "Etik Kurul İzni" ve araştırmaya katılacak olan öğrencilerden yazılı olarak "Aydınlatılmış Onam" alınmıştır. Araştırma verilerinin toplanmasında kullanılan "Akıllı Telefon Bağımlılığı Ölçeği" ve "Yaşam Amaçları Ölçeği" için e-mail yoluyla izin alınmıştır.

3.9 Araştırma Verilerinin Değerlendirilmesi

Araştırma verileri istatistiksel olarak çözümlenirken Statistical Package for Social Sciences (SPSS) 25.0 yazılımı kullanılmıştır.

Öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerine ve akıllı cep telefonu kullanım özelliklerine göre dağılımı frekans analiziyle belirlenmiştir. Öğrencilerin Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği ve Yaşamın Amaçları Ölçeği puanlarına ait ortalama, standart sapma, en düşük ve en yüksek puan gösterilmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerine ve akıllı cep telefonu kullanım özelliklerine göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği ve Yaşamın Amaçları Ölçeği puanlarının karşılaştırılmasında, puanların normal dağılıma uyumu Kolmogorov-Smirnov testi, QQ plot grafiği ve çarpıklık-basıklık değerleri incelenmiş ve normal dağılıma uyduğundan dolayı parametrik hipotez testleri kullanılmıştır. Öğrencilerin cinsiyetine, akademik başarısına, birlikte yaşadığı kişilere, anne-baba birliktelik durumuna, cep telefonu modeline göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği ve Yaşamın Amaçları Ölçeği puanlarının karşılaştırılmasında

bağımsız örneklem t testi kullanılmıştır. Öğrencilerin yaş grubuna, anne-baba eğitim durumuna, akıllı cep telefonu alırken dikkat edilen hususlara ve günlük akıllı telefon kullanım süresine göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği ve Yaşamın Amaçları Ölçeği puanlarının karşılaştırılmasında ANOVA kullanılmış ve ileri analizi olarak Tukey seçilmiştir. Öğrencilerin Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği ile Yaşamın Amaçları Ölçeği puanları arasındaki korelasyonlar Pearson korelasyon analizi ile saptanmıştır.

3.10 Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırmanın sonuçları araştırmanın uygulandığı Doğu Akdeniz Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü'nde öğrenim gören öğrencilerine genellenebilir.

Bölüm 4

BULGULAR

Tablo 4. Öğrencilerin Sosyo-Demografik Özellikleri (n=310)

	Sayı (n)	Yüzde (%)
Cinsiyet		
Kadın	181	58,39
Erkek	129	41,61
Yaş grubu		
20 yaş ve altı	139	44,84
21-22 yaş	117	37,74
23 yaş ve üzeri	54	17,42
Sınıf		
1.sınıf	79	25,48
2.sınıf	94	30,32
3.sınıf	60	19,35
4.sınıf	77	24,85
Algıladıkları Akademik başarı		
Kötü	15	4,84
Orta	165	53,23
İyi	111	35,80
Çok iyi	19	6,13
Birlikte yaşanan kişiler		
Yalnız	21	6,77
Arkadaşlarla	174	56,13
Aileyle	115	37,10
Anne-baba birliktelik durumu		
Birlikte	287	92,58
Ayrı	23	7,42
Anne eğitim durumu		
Bir okul bitirmemiş	52	16,77
İlkokul	101	32,58
Ortaöğretim	126	40,65
Üniversite	31	10,00
Baba eğitim durumu		
Bir okul bitirmemiş	29	9,35
İlkokul	79	25,48
Ortaöğretim	157	50,65
Üniversite	45	14,52

Tablo 4’de araştırma kapsamına alınan öğrencilerin sosyo-demografik özellikleri verilmiştir.

Tablo 4 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin %58,39’unun kadın, %41,61’inin erkek olduğu, %44,84’ünün 20 yaş ve altında, %37,74’ünün 21-22 yaş arasında, %17,42’sinin 23 yaş ve üzerinde olduğu, %25,48’inin 1. Sınıf, %30,32’sinin 2. Sınıf, %19,35’inin 3. Sınıf, %24,84’ünün 4. Sınıf olduğu, %4,84’ünün akademik başarı düzeyinin kötü, %53,23’ünün başarı düzeyinin orta, %35,81’inin başarı düzeyinin iyi, %6,13’ünün başarı düzeyinin çok iyi olduğu saptanmıştır. Araştırmaya dahil edilen öğrencilerin sadece %6,77’sinin yalnız yaşadığı, büyük bir çoğunluğun da arkadaşları ya da ailesiyle birlikte yaşadığı, %92,58’inin anne-babasının birlikte olduğu, %7,42’sinin anne-babasının ayrı olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin anne eğitim durumları incelendiğinde, %16,77’sinin annesinin bir okul bitirmemiş olduğu, %32,58’inin annesinin ilkokul mezunu, %40,55’inin annesinin ortaöğretim mezunu, ve %10’unun annesinin üniversite mezunu olduğu görülmektedir. Öğrencilerin baba eğitim durumları incelendiğinde, %9,35’inin babasının bir okul bitirmemiş olduğu, %25,48’inin babasının ilkokul mezunu, %50,65’inin babasının ortaöğretim ve %14,52’sinin babasının üniversite mezunu olduğu görülmüştür.

Tablo 5. Öğrencilerin Akıllı Cep Telefonu Kullanım Özellikleri (n=310)

	Sayı (n)	Yüzde (%)
Akıllı cep telefonu modeli		
Üst	167	53,87
Orta	132	42,58
Düşük	11	3,55
Akıllı cep telefonu alırken dikkat edilen hususlar		
Görünüş	68	21,94
Fonksiyon	199	64,19
Popülerite	43	13,87
Akıllı cep telefonu kullanım amacı*		
Oyun oynamak	125	40,30
Sosyal paylaşım sitelerine girmek	251	80,97
Bilgi edinmek/Araştırmak	237	76,45
Yeni insanlarla tanışmak	58	18,71
İletişimi sürdürmek(mesaj, arama)	264	85,16
Alış-veriş yapmak	115	37,10
Film/Dizi izlemek	189	60,97
Aile/Yakınlar ile görüntülü konuşmak	210	67,74
Günlük akıllı cep telefonu kullanım süresi		
0-5 saat arası	107	34,51
5-9 saat arası	115	37,10
10 saat ve üzeri	88	28,39

*Birden fazla cevap verilmiştir.

Tablo 5’de araştırmaya dâhil edilen öğrencilerin akıllı cep telefonu kullanım özellikleri verilmiştir.

Tablo 5 incelendiğinde, araştırma kapsamına alınan öğrencilerin %53,87’sinin kullandığı akıllı cep telefonunun üst model, %42,58’inin cep telefonunun orta model, %3,55’inin cep telefonunun düşük model olduğu, %21,94’ünün akıllı cep telefonu alırken görünüşüne, %64,19’unun fonksiyonuna,

%13,87'sinin popülaritesine dikkat ettiği saptanmıştır. Katılımcıların akıllı cep telefonu kullanım amaçları incelendiğinde, sırasıyla %85,16'sının İletişimi sürdürmek (mesaj, arama), %80,97'sinin sosyal paylaşım sitelerine girmek, %76,45'inin bilgi edinmek/araştırmak, %67,74'ünün aile/yakınlar ile görüntülü konuşmak, %60,97'sinin film/dizi izlemek, %40,30'unun oyun oynamak, %37,10'unun alış-veriş yapmak ve %18,71'inin yeni insanlarla tanışmak olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin %34,51'sinin günlük 0-5 saat arası, %37,10'unun günlük 5-9 saat arası ve %28,39'unun 10 saat ve üzerinde süre ile akıllı cep telefonu kullandığı belirlenmiştir.

Tablo 6. Öğrencilerin Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği ve Yaşam Amaçları Ölçeği puanları (n=310)

	N	\bar{x}	SS	Min	Maks
Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği	310	92,58	27,98	33	192
Günlük yaşamı bozma ve toleransı	310	21,38	7,41	7	42
Yoksunluk belirtileri	310	18,50	7,84	7	42
Olumlu beklentiler	310	16,31	5,47	5	30
Sanal ilişkiler	310	8,75	4,51	4	24
Aşırı kullanım	310	12,69	4,81	4	24
Sosyal ağlara bağımlılık	310	5,98	2,69	2	12
Fiziksel belirtiler	310	8,96	3,11	3	18
İçsel Amaçlar	310	189,21	30,81	48	224
İlişki	310	34,93	6,75	6	42
Topluma katkı	310	37,97	8,39	7	49
Fiziksel sağlık	310	24,28	5,01	4	28
Kişisel gelişim	310	37,17	6,01	12	42
Aileye katkı	310	37,23	6,88	6	42
Anlamlı yaşam	310	17,62	3,58	3	21
Dışsal Amaçlar	310	77,29	16,38	15	105
Maddi başarı	310	34,04	6,67	6	42
İmaj/çekicilik	310	25,46	6,91	5	35
Ünlü olma/tanınma	310	17,80	5,74	4	28

*Tablo 6'te öğrencilerin Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği ve Yaşam Amaçları Ölçeği puanları verilmiştir.

Tablo 6 incelendiğinde, araştırma kapsamına alınan öğrencilerin Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği genelinden ortalama $92,58 \pm 27,98$ puan, minimum 33, maksimum 192 puan aldıkları belirlenmiştir. Öğrenciler, Akıllı Telefon Bağımlılık ölçeği alt boyutları olan Günlük yaşamı bozma ve toleransından ortalama $21,38 \pm 7,41$ puan, Yoksunluk belirtileri ortalama $18,50 \pm 7,84$ puan, Olumlu beklentilerden ortalama $16,31 \pm 5,47$ puan, Sanal ilişkilerden ortalama $8,75 \pm 4,51$ puan, Aşırı kullanımdan ortalama $12,69 \pm 4,81$ puan, Sosyal ağlara bağımlılıktan ortalama $5,98 \pm 2,69$ puan, Fiziksel belirtilerden ortalama $8,96 \pm 3,11$ puan almışlardır.

Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin Yaşam Amaçları Ölçeğinden aldıkları puanlar incelendiğinde; İçsel amaçlar boyutu genelinden öğrencilerin ortalama $189,21 \pm 30,81$ puan, minimum 48, maksimum 224 puan aldıkları tespit edilmiştir. İçsel amaçlar alt boyutları olan İlişkidan ortalama $34,93 \pm 6,75$ puan, Topluma katkıdan ortalama $37,97 \pm 8,39$ puan, Fiziksel sağlıktan ortalama $24,28 \pm 5,01$ puan, Kişisel gelişimden ortalama $37,17 \pm 6,01$ puan, Aileye katkıdan ortalama $37,23 \pm 6,88$, Anlamli yaşamdan ortalama $17,62 \pm 3,58$ puan almışlardır. Öğrenciler Dışsal Amaçlar genelinden ortalama $77,29 \pm 16,38$ puan, minimum 15, maksimum 105 puan aldıkları görülmüştür. Dışsal Amaçlar alt boyutları olan Maddi başarıdan ortalama $34,04 \pm 6,67$ puan, İmaj/çekicilikten ortalama $25,46 \pm 6,91$ puan, Ünlü olma/tanınmadan ortalama $17,80 \pm 5,74$ puan almışlardır.

Tablo 7. Öğrencilerin Cinsiyetine Göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği Puanları (n=310)

	Cinsiyet	n	\bar{x}	SS	t*	P
Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği	Kadın	181	94,39	25,66	1,352	0,177
	Erkek	129	90,04	30,87		
Günlük yaşamı bozma ve toleransı	Kadın	181	22,00	6,85	1,748	0,081
	Erkek	129	20,51	8,08		
Yoksunluk belirtileri	Kadın	181	19,21	7,20	1,897	0,059
	Erkek	129	17,50	8,59		
Olumlu beklentiler	Kadın	181	16,18	5,33	-0,506	0,613
	Erkek	129	16,50	5,67		
Sanal ilişkiler	Kadın	181	8,77	4,20	0,075	0,940
	Erkek	129	8,73	4,94		
Aşırı kullanım	Kadın	181	12,77	4,55	0,322	0,748
	Erkek	129	12,59	5,18		
Sosyal ağlara bağımlılık	Kadın	181	6,19	2,58	1,654	0,099
	Erkek	129	5,68	2,82		
Fiziksel belirtiler	Kadın	181	9,28	3,00	2,103	0,036*
	Erkek	129	8,53	3,21		

* Tablo 7’te öğrencilerin cinsiyetine göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği puanları bağımsız örneklem t testi kullanılarak karşılaştırılmıştır.

Tablo 7 incelendiğinde, araştırma kapsamına alınan öğrencilerin cinsiyetlerine göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği alt boyutu olan Fiziksel belirtilerden almış oldukları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde fark olduğu belirlenmiştir ($p < 0,05$). Kadın öğrencilerin Fiziksel belirtiler puanları, erkek öğrencilerin fiziksel belirtiler puanlarından istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha yüksek bulunmuştur. Öğrencilerin cinsiyetlerine göre Akıllı telefon bağımlılık ölçeği genel puanları ve ölçeğin alt boyutları olan Günlük yaşamı bozma ve toleransı, Yoksunluk belirtileri, Olumlu beklentiler, Sanal ilişkiler, Aşırı kullanım ve Sosyal ağlara bağımlılık puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde fark bulunmamaktadır ($p > 0,05$). Cinsiyetlerine bakılmaksızın öğrencilerin söz konusu ölçeklerden aldıkları puanlar benzerdir.

Tablo 8. Öğrencilerin Cinsiyetine Göre Yaşam Amaçları Ölçeği Puanları (n=310)

	Cinsiyet	n	\bar{x}	SS	t*	P
İçsel Amaçlar	Kadın	181	191,97	30,15	1,876	0,062
	Erkek	129	185,33	31,43		
İlişki	Kadın	181	35,22	6,79	0,874	0,383
	Erkek	129	34,53	6,71		
Topluma katkı	Kadın	181	38,31	8,22	0,833	0,406
	Erkek	129	37,50	8,63		
Fiziksel sağlık	Kadın	181	25,04	4,69	3,190	0,002*
	Erkek	129	23,22	5,26		
Kişisel gelişim	Kadın	181	37,85	5,46	2,368	0,018*
	Erkek	129	36,22	6,61		
Aileye katkı	Kadın	181	37,76	6,56	1,611	0,108
	Erkek	129	36,49	7,27		
Anlamlı yaşam	Kadın	181	17,80	3,45	1,046	0,296
	Erkek	129	17,36	3,75		
Dışsal Amaçlar	Kadın	181	77,07	16,07	-0,278	0,781
	Erkek	129	77,60	16,85		
Maddi başarı	Kadın	181	34,14	6,29	0,337	0,736
	Erkek	129	33,88	7,20		
İmaj/çekicilik	Kadın	181	25,81	6,79	1,052	0,293
	Erkek	129	24,97	7,07		
Ünlü olma/tanınma	Kadın	181	17,12	5,81	-2,471	0,014*
	Erkek	129	18,74	5,53		

* Tablo 8'te öğrencilerin cinsiyetine göre Yaşam Amaçları Ölçeği puanları için bağımsız örneklem t testi kullanılarak karşılaştırılmıştır.

Öğrencilerin cinsiyetlerine göre İçsel yaşam amacı ölçeği alt boyutları olan Fiziksel sağlık ve Kişisel gelişim puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde fark vardır ($p < 0,05$). Kadın öğrencilerin Fiziksel sağlık ve Kişisel gelişim ölçeklerinden almış oldukları puanlar, erkek öğrencilerin puanlarından daha yüksektir ve cinsiyetler arasındaki puan farkı istatistiksel olarak anlamlı düzeydedir. Öğrencilerin cinsiyetlerine göre İçsel amaçlar ölçek genel puanları ve ölçeğin alt boyutları olan İlişki, Topluma katkı, Aileye katkı ve Anlamlı yaşam puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde fark bulunmamaktadır. Kadın ve erkek katılımcıların söz konusu ölçeklerden aldıkları puanlar benzerdir. Katılımcı

öğrencilerin cinsiyetlerine göre dışsal amaç ölçeği alt boyutu olan Ünlü olma/tanınma puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde fark vardır ($p<0,05$). Erkek katılımcıların Ünlü olma/tanınma puanları, kadın katılımcıların puanlarından istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur. Katılımcıların cinsiyetlerine göre dışsal amaç genel puanları ve dışsal amaç alt boyutları olan maddi başarı, imaj/çekicilik puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde fark bulunmamaktadır. Kadın ve erkek katılımcıların söz konusu ölçeklerden aldıkları puanlar benzerdir.

Tablo 9. Öğrencilerin Yaşına Göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği Puanları (n=310)

	Yaş grubu	N	\bar{x}	SS	Min	Maks	F*	P	Fark
Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği	20 yaş ve altı	139	89,77	24,31	34	192	2,129	0,121	
	21-22 yaş	117	96,75	29,84	33	175			
	23 yaş ve üzeri	54	90,78	31,87	38	159			
Günlük yaşamı bozma ve toleransı	20 yaş ve altı	139	20,79	6,79	7	42	1,106	0,332	
	21-22 yaş	117	22,16	7,79	7	39			
	23 yaş ve üzeri	54	21,20	8,09	7	33			
Yoksunluk belirtileri	20 yaş ve altı	139	18,05	7,01	7	42	1,824	0,163	
	21-22 yaş	117	19,55	8,32	7	42			
	23 yaş ve üzeri	54	17,39	8,64	7	38			
Olumlu beklentiler	20 yaş ve altı	139	16,25	5,29	5	30	0,513	0,599	
	21-22 yaş	117	16,64	5,83	5	29			
	23 yaş ve üzeri	54	15,74	5,15	5	25			
Sanal ilişkiler	20 yaş ve altı	139	8,16	4,04	4	24	2,246	0,108	
	21-22 yaş	117	9,31	4,77	4	23			
	23 yaş ve üzeri	54	9,07	4,98	4	23			
Aşırı kullanım	20 yaş ve altı	139	12,32	4,43	4	24	3,531	0,030*	2-3
	21-22 yaş	117	13,58	5,02	4	24			
	23 yaş ve üzeri	54	11,74	5,08	4	24			
Sosyal ağlara bağımlılık	20 yaş ve altı	139	5,50	2,64	2	12	4,440	0,013*	1-3
	21-22 yaş	117	6,27	2,58	2	12			
	23 yaş ve üzeri	54	6,59	2,87	2	12			
Fiziksel belirtiler	20 yaş ve altı	139	8,71	2,93	3	18	0,956	0,385	
	21-22 yaş	117	9,24	3,30	3	18			
	23 yaş ve üzeri	54	9,04	3,13	3	17			

*Tablo 9'da öğrencilerin yaşına göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği puanları Anova testi kullanılarak karşılaştırılmıştır.

Tablo 9 incelendiğinde, araştırma kapsamına alınan öğrencilerin yaşlarına göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği alt boyutları olan Aşırı kullanım ve Sosyal Ağlara bağımlılık puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde fark saptanmıştır ($p < 0,05$). 21-22 yaş arası yaş grubuna mensup öğrencilerin Aşırı kullanım puanları 23 yaş ve üzerindeki öğrencilerin puanlarından istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek iken, 23 yaş ve üzerinde olan öğrencilerin Sosyal ağlara

bağımlılık puanları, 20 yaş ve altında olan öğrencilerin puanlarından istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur. Katılımcıların yaşlarına göre Akıllı telefon bağımlılık ölçeği alt boyutları olan Günlük yaşamı bozma ve toleransı, Yoksunluk belirtileri, Olumlu beklentiler, Sanal ilişkiler ve Fiziksel belirtiler puanları ve ölçek genel puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunamamıştır. Öğrencilerin yaşlarına bakılmaksızın söz konusu alt boyutlardan ve ölçek genelinden almış oldukları puanlar benzerdir.

Tablo 10. Öğrencilerin Yaşına Göre Yaşam Amaçları Ölçeği Puanları (n=310)

	Yaş grubu	N	\bar{x}	SS	Min	Maks	F*	P	Fark
İçsel Amaçlar	20 yaş ve altı	139	187,92	36,23	48	224	0,254	0,776	
	21-22 yaş	117	189,82	26,96	113	224			
	23 yaş ve üzeri	54	191,19	22,78	131	224			
İlişki	20 yaş ve altı	139	34,97	7,47	6	42	0,104	0,902	
	21-22 yaş	117	34,74	6,54	12	42			
	23 yaş ve üzeri	54	35,24	5,18	24	42			
Topluma katkı	20 yaş ve altı	139	38,20	8,87	7	49	0,094	0,910	
	21-22 yaş	117	37,82	8,04	8	49			
	23 yaş ve üzeri	54	37,72	7,98	14	49			
Fiziksel sağlık	20 yaş ve altı	139	24,09	5,44	4	28	0,229	0,795	
	21-22 yaş	117	24,38	4,95	7	28			
	23 yaş ve üzeri	54	24,59	3,91	10	28			
Kişisel gelişim	20 yaş ve altı	139	36,70	6,98	12	42	0,909	0,404	
	21-22 yaş	117	37,38	5,36	20	42			
	23 yaş ve üzeri	54	37,91	4,45	27	42			
Aileye katkı	20 yaş ve altı	139	36,50	8,09	6	42	1,550	0,214	
	21-22 yaş	117	37,67	5,95	13	42			
	23 yaş ve üzeri	54	38,19	5,06	21	42			
Anlamlı yaşam	20 yaş ve altı	139	17,47	3,93	3	21	0,339	0,713	
	21-22 yaş	117	17,83	3,37	6	21			
	23 yaş ve üzeri	54	17,54	3,07	8	21			
Dışsal Amaçlar	20 yaş ve altı	139	75,59	18,57	15	105	1,544	0,215	
	21-22 yaş	117	78,16	14,77	31	105			
	23 yaş ve üzeri	54	79,78	13,14	49	105			
Maddi başarı	20 yaş ve altı	139	33,29	7,36	6	42	1,740	0,177	
	21-22 yaş	117	34,45	6,09	15	42			
	23 yaş ve üzeri	54	35,06	5,88	17	42			
İmaj çekicilik	20 yaş ve altı	139	24,96	7,62	5	35	1,316	0,270	
	21-22 yaş	117	25,44	6,54	6	35			
	23 yaş ve üzeri	54	26,76	5,58	12	35			
Ünlü olma/ tanınma	20 yaş ve altı	139	17,34	5,95	4	28	0,853	0,427	
	21-22 yaş	117	18,26	5,69	4	28			
	23 yaş ve üzeri	54	17,96	5,32	4	28			

*Tablo 10'da öğrencilerin yaşına göre Yaşam Amaçları Ölçeği puanları Anova testi kullanılarak karşılaştırılmıştır.

Araştırmaya dâhil olan öğrencilerin yaşlarına göre Yaşamın amaçları ölçeği boyutları olan İçsel amaç puanları ve Dışsal amaç puanları ile alt boyutlardan almış oldukları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde fark bulunmamaktadır ($p>0,05$). Farklı yaşlardaki öğrencilerin ölçeklerden almış oldukları puanlar benzerdir.

Tablo 11. Öğrencilerin Sınıfına Göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği Puanları (N=310)

	Sınıf	n	\bar{x}	SS	Min	Maks	F*	P	Fark
Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği	1.sınıf	79	93,91	29,37	33	192	6,868	0,000*	2-4
	2.sınıf	94	85,57	23,32	34	131			3-4
	3.sınıf	60	87,82	21,47	43	134			
	4.sınıf	77	103,48	32,78	43	165			
Günlük yaşamı bozma ve toleransı	1.sınıf	79	22,03	7,64	7	42	8,650	0,000*	2-4
	2.sınıf	94	19,16	6,53	7	39			3-4
	3.sınıf	60	20,07	6,16	7	36			
	4.sınıf	77	24,45	8,03	8	39			
Yoksunluk belirtileri	1.sınıf	79	19,16	8,13	7	42	4,779	0,003*	2-4
	2.sınıf	94	16,66	6,82	7	35			3-4
	3.sınıf	60	17,47	6,82	7	35			
	4.sınıf	77	20,87	8,83	7	39			
Olumlu beklentiler	1.sınıf	79	16,14	5,61	5	30	0,201	0,896	
	2.sınıf	94	16,16	5,21	5	28			
	3.sınıf	60	16,23	5,05	8	28			
	4.sınıf	77	16,73	6,00	6	29			
Sanal ilişkiler	1.sınıf	79	8,85	4,67	4	24	6,776	0,000*	2-4
	2.sınıf	94	7,80	3,63	4	18			3-4
	3.sınıf	60	7,80	3,88	4	19			
	4.sınıf	77	10,56	5,23	4	23			
Aşırı kullanım	1.sınıf	79	12,62	5,04	4	24	2,089	0,102	
	2.sınıf	94	12,14	4,14	4	20			
	3.sınıf	60	12,20	4,16	4	21			
	4.sınıf	77	13,83	5,64	5	24			
Sosyal ağlara bağımlılık	1.sınıf	79	5,95	2,83	2	12	10,557	0,000*	1-4
	2.sınıf	94	5,19	2,31	2	11			2-4
	3.sınıf	60	5,53	2,55	2	11			3-4
	4.sınıf	77	7,32	2,62	2	12			
Fiziksel belirtiler	1.sınıf	79	9,16	3,33	3	18	2,869	0,037*	2-4
	2.sınıf	94	8,47	2,75	3	17			3-4
	3.sınıf	60	8,52	2,96	3	17			
	4.sınıf	77	9,71	3,28	3	17			

*Tablo 11’de öğrencilerin sınıflarına göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği puanları Anova testi kullanılarak karşılaştırılmıştır.

*p<0,05

Tablo 11 incelendiğinde, araştırma kapsamına dâhil edilen öğrencilerin sınıflarına göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği genel puanları ve ölçeğin alt

boyutları olan Günlük yaşamı bozma ve toleransı, Yoksunluk belirtileri, Sanal ilişkiler, Sosyal ağlara bağımlılık ve Fiziksel belirtiler puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde fark olduğu görülmektedir ($p < 0,05$). 4. sınıf katılımcıların söz konusu alt boyutlardan ve ölçek genelinden almış oldukları puan ortalaması, 2. ve 3. Sınıfa devam etmekte olan öğrencilerin puanlarından istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha yüksek bulunmuştur. Katılımcıların sınıflarına göre Akıllı Telefon Bağımlılık leği alt boyutları olan Olumlu beklentiler ve Aşırı kullanım puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmamaktadır ($p > 0,05$). 4. Sınıf olan ğrencilerin Olumlu beklentiler ve Aşırı kullanım puanları diğer sınıflara devam eden öğrencilerin puanlarından daha yüksek hesaplanmasına karşın aralarındaki puan farkı istatistiksel olarak anlamlı düzeyde değildir.

Tablo 12. Öğrencilerin Sınıfına Göre Yaşam Amaçları Ölçeği Puanları (n=310)

	Sınıf	N	\bar{x}	S	Min	Maks	F*	p	Fark
İçsel Amaçlar	1.sınıf	79	180,67	39,97	48	224	2,784	0,041*	1-2
	2.sınıf	94	191,59	30,76	88	224			1-3
	3.sınıf	60	192,98	27,68	113	224			1-4
	4.sınıf	77	192,12	19,12	130	224			
İlişki	1.sınıf	79	33,18	8,57	6	42	2,443	0,064	
	2.sınıf	94	35,65	6,87	12	42			
	3.sınıf	60	35,35	5,52	21	42			
	4.sınıf	77	35,53	4,94	19	42			
Topluma katkı	1.sınıf	79	36,23	10,75	7	49	1,671	0,173	
	2.sınıf	94	38,56	8,06	16	49			
	3.sınıf	60	39,08	7,02	22	49			
	4.sınıf	77	38,18	6,74	23	49			
Fiziksel sağlık	1.sınıf	79	23,23	6,39	4	28	1,737	0,159	
	2.sınıf	94	24,38	4,72	9	28			
	3.sınıf	60	24,75	4,37	11	28			
	4.sınıf	77	24,88	4,03	7	28			
Kişisel gelişim	1.sınıf	79	35,90	7,38	12	42	1,631	0,182	
	2.sınıf	94	37,50	6,09	17	42			
	3.sınıf	60	37,85	5,78	20	42			
	4.sınıf	77	37,53	4,17	26	42			
Aileye katkı	1.sınıf	79	35,13	9,07	6	42	3,604	0,014*	1-2
	2.sınıf	94	37,74	6,85	11	42			1-3
	3.sınıf	60	37,63	5,96	18	42			1-4
	4.sınıf	77	38,45	4,10	23	42			
Anlamli yaşam	1.sınıf	79	17,01	3,77	3	21	1,578	0,195	
	2.sınıf	94	17,74	3,92	7	21			
	3.sınıf	60	18,32	3,47	6	21			
	4.sınıf	77	17,53	2,93	8	21			
Dışsal Amaçlar	1.sınıf	79	74,78	20,06	15	105	1,618	0,185	
	2.sınıf	94	76,26	16,49	31	101			
	3.sınıf	60	80,20	14,40	46	105			
	4.sınıf	77	78,86	12,91	49	105			
Maddi başarı	1.sınıf	79	32,66	8,10	6	42	1,746	0,158	
	2.sınıf	94	34,44	6,51	17	42			
	3.sınıf	60	35,08	6,24	15	42			
	4.sınıf	77	34,14	5,35	17	42			
İmaj/ çekicilik	1.sınıf	79	24,78	8,28	5	35	1,095	0,351	
	2.sınıf	94	24,86	6,77	6	35			
	3.sınıf	60	26,20	6,42	12	35			
	4.sınıf	77	26,30	5,80	8	35			
Ünlü olma/ tanınma	1.sınıf	79	17,34	6,44	4	28	1,908	0,128	
	2.sınıf	94	16,96	6,00	4	26			
	3.sınıf	60	18,92	5,05	8	28			
	4.sınıf	77	18,42	5,03	6	28			

*Tablo 12’de öğrencilerin sınıflarına göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği puanları Anova testi kullanılarak karşılaştırılmıştır.

** p<0,05

Tablo 12’de araştırmaya katılan öğrencilerin sınıflarına göre Yaşam Amaçları leğinden İçsel amaçlar genel puanları ile Aileye katkı puanları arasında istatistiksel olarak anlmlı düzeyde fark olduğu görülmektedir ($p < 0,05$). 1. Sınıf olan katılımcıların İçsel amaçlar genel puanları ile Aileye katkı puanları, 2., 3. ve 4. Sınıf olan katılımcıların puanlarından, istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha yüksektir. Öğrencilerin sınıflarına göre İçsel amaçlar alt boyutları olan İlişki, Topluma katkı, Fiziksel sağlık, Kişisel gelişim ve anlamlı yaşam puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmamaktadır ($p > 0,05$). 1., 2., 3. ve 4. Sınıfa devam eden ğrencilerin İlişki, Topluma katkı, Fiziksel sağlık, Kişisel gelişim ve anlamlı yaşam puanları benzerdir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin sınıflarına göre Yaşam Amaçları leğinden Dışsal amaçlar genel puanları ile ölçeğin alt boyutları olan Maddi başarı, İmaj/ekicilik, ünlü olma/tanınma puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde fark bulunmamaktadır ($p > 0,05$). Öğrencilerin devam ettikleri sınıfa bakılmaksızın söz konusu ölçeklerden almış oldukları puanların benzer olduğu görülmektedir.

Tablo 13. Öğrencilerin Algıladıkları Akademik Başarısına Göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği Puanları (n=310)

	Algılanan Akademik başarı	n	\bar{x}	SS	t*	P
Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği	Kötü/Orta	180	92,64	27,93	0,047	0,962
	İyi/Çok iyi	130	92,49	28,17		
Günlük yaşamı bozma ve toleransı	Kötü/Orta	180	21,28	7,43	-0,287	0,774
	İyi/Çok iyi	130	21,52	7,41		
Yoksunluk belirtileri	Kötü/Orta	180	18,27	7,87	-0,616	0,538
	İyi/Çok iyi	130	18,82	7,82		
Olumlu beklentiler	Kötü/Orta	180	16,60	5,52	1,100	0,272
	İyi/Çok iyi	130	15,91	5,40		
Sanal ilişkiler	Kötü/Orta	180	8,77	4,41	0,069	0,945
	İyi/Çok iyi	130	8,73	4,67		
Aşırı kullanım	Kötü/Orta	180	12,88	4,88	0,817	0,415
	İyi/Çok iyi	130	12,43	4,72		
Sosyal ağlara bağımlılık	Kötü/Orta	180	5,89	2,71	-0,706	0,481
	İyi/Çok iyi	130	6,11	2,66		
Fiziksel belirtiler	Kötü/Orta	180	8,96	3,15	-0,023	0,982
	İyi/Çok iyi	130	8,97	3,06		

*Tablo 13'de öğrencilerin algıladıkları akademik başarısına göre Akıllı Telefon Bağımlılığı puanlarına ilişkin bağımsız örneklem t testi kullanılmıştır.

Tablo 13. incelendiğinde araştırmaya dahil edilen öğrencilerin akademik başarısına göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği genelinden ve ölçekte bulunan günlük yaşamı bozma ve toleransı, yoksunluk belirtileri, olumlu beklentiler, sanal ilişkiler, aşırı kullanım, sosyal ağlara bağımlılık ve fiziksel belirtiler alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$).

Tablo 14. Öğrencilerin Algıladıkları Akademik Başarısına Göre Yaşam Amaçları Ölçeği Puanları (n=310)

	Algılanan Akademik başarı	n	\bar{x}	SS	t*	P
İçsel Amaçlar	Kötü/Orta	180	189,74	31,35	0,361	0,718
	İyi/Çok iyi	130	188,46	30,16		
İlişki	Kötü/Orta	180	34,95	6,78	0,054	0,957
	İyi/Çok iyi	130	34,91	6,75		
Topluma katkı	Kötü/Orta	180	38,41	7,95	1,065	0,288
	İyi/Çok iyi	130	37,38	8,96		
Fiziksel sağlık	Kötü/Orta	180	24,07	5,17	-0,898	0,370
	İyi/Çok iyi	130	24,58	4,78		
Kişisel gelişim	Kötü/Orta	180	37,26	6,21	0,302	0,763
	İyi/Çok iyi	130	37,05	5,75		
Aileye katkı	Kötü/Orta	180	37,42	6,92	0,554	0,580
	İyi/Çok iyi	130	36,98	6,84		
Anlamlı yaşam	Kötü/Orta	180	17,65	3,68	0,196	0,845
	İyi/Çok iyi	130	17,57	3,45		
Dışsal Amaçlar	Kötü/Orta	180	76,14	17,10	-1,452	0,147
	İyi/Çok iyi	130	78,88	15,24		
Maddi başarı	Kötü/Orta	180	33,59	6,66	-1,371	0,171
	İyi/Çok iyi	130	34,65	6,67		
İmaj/çekicilik	Kötü/Orta	180	25,19	7,12	-0,807	0,420
	İyi/Çok iyi	130	25,83	6,62		
Ünlü olma/tanınma	Kötü/Orta	180	17,36	5,93	-1,575	0,116
	İyi/Çok iyi	130	18,40	5,44		

*Tablo 14'de öğrencilerin algıladıkları akademik başarısına göre Yaşam Amaçları puanlarına ilişkin bağımsız örneklem t testi kullanılmıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin akademik başarısına göre Yaşam Amaçları Ölçeği puanları incelendiğinde, öğrencilerin akademik başarısına göre içsel amaçlarda bulunan ilişki, topluma katkı, fiziksel sağlık, kişisel gelişim, aileye katkı, anlamlı yaşam alt boyutlarından ve dışsal amaçlarda bulunan maddi başarı, imaj/çekicilik ve ünlü olma/tanınma alt boyutlarından aldıkları puanlar arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı düzeyde olmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$).

Tablo 15. Öğrencilerin Birlikte Yaşadıkları Kişilere Göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği Puanları (n=310)

	Kişiler	n	\bar{x}	SS	t*	P
Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği	Yalnız/Arkadaşlarla	195	89,55	28,00	-2,501	0,013*
	Aileyle	115	97,71	27,32		
Günlük yaşamı bozma ve toleransı	Yalnız/Arkadaşlarla	195	21,24	7,47	-0,447	0,655
	Aileyle	115	21,63	7,34		
Yoksunluk belirtileri	Yalnız/Arkadaşlarla	195	17,55	7,71	-2,813	0,005*
	Aileyle	115	20,11	7,82		
Olumlu beklentiler	Yalnız/Arkadaşlarla	195	15,76	5,25	-2,303	0,022*
	Aileyle	115	17,23	5,73		
Sanal ilişkiler	Yalnız/Arkadaşlarla	195	8,27	4,52	-2,458	0,015*
	Aileyle	115	9,57	4,39		
Aşırı kullanım	Yalnız/Arkadaşlarla	195	12,13	4,69	-2,721	0,007*
	Aileyle	115	13,65	4,89		
Sosyal ağlara bağımlılık	Yalnız/Arkadaşlarla	195	5,68	2,70	-2,568	0,011*
	Aileyle	115	6,49	2,60		
Fiziksel belirtiler	Yalnız/Arkadaşlarla	195	8,92	3,01	-0,305	0,760
	Aileyle	115	9,03	3,28		

*Tablo 15.'de öğrencilerin birlikte yaşadıkları kişilere göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği puanlarının bağımsız örneklem t testi ile karşılaştırılması verilmiştir.

**p<0,05

Tablo 15. incelendiğinde öğrencilerin birlikte yaşadığı kişilere göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği genelinden ve ölçekte bulunan yoksunluk belirtiler, olumlu beklentiler, sanal ilişkiler, aşırı kullanım ve sosyal ağlara bağımlılık alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır (p<0,05). Ailesiyle yaşayan öğrencilerin Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği genelinden ve ölçekte bulunan yoksunluk belirtiler, olumlu beklentiler, sanal ilişkiler, aşırı kullanım ve sosyal ağlara bağımlılık alt boyutlarından aldıkları puanlar, yalnız/arkadaşlarıyla yaşan öğrencilere göre anlamlı düzeyde daha yüksek bulunmuştur.

Tablo 16. Öğrencilerin Birlikte Yaşadıkları Kişilere Göre Yaşam Amaçları Ölçeği Puanları (n=310)

	Kişiler	n	\bar{x}	SS	t*	P
İçsel Amaçlar	Yalnız/Arkadaşlarla	195	189,35	29,24	0,109	0,913
	Aileyle	115	188,96	33,45		
İlişki	Yalnız/Arkadaşlarla	195	34,86	6,56	-0,240	0,811
	Aileyle	115	35,05	7,11		
Topluma katkı	Yalnız/Arkadaşlarla	195	38,07	8,13	0,266	0,790
	Aileyle	115	37,81	8,85		
Fiziksel sağlık	Yalnız/Arkadaşlarla	195	24,25	4,85	-0,172	0,863
	Aileyle	115	24,35	5,28		
Kişisel gelişim	Yalnız/Arkadaşlarla	195	37,30	5,79	0,494	0,622
	Aileyle	115	36,95	6,39		
Aileye katkı	Yalnız/Arkadaşlarla	195	37,42	6,51	0,626	0,531
	Aileyle	115	36,91	7,49		
Anlamlı yaşam	Yalnız/Arkadaşlarla	195	17,46	3,61	-1,023	0,307
	Aileyle	115	17,89	3,52		
Dışsal Amaçlar	Yalnız/Arkadaşlarla	195	77,51	15,49	0,311	0,756
	Aileyle	115	76,91	17,85		
Maddi başarı	Yalnız/Arkadaşlarla	195	34,22	6,32	0,635	0,526
	Aileyle	115	33,72	7,26		
İmaj/çekicilik	Yalnız/Arkadaşlarla	195	25,45	6,81	-0,022	0,982
	Aileyle	115	25,47	7,11		
Ünlü olma/tanınma	Yalnız/Arkadaşlarla	195	17,84	5,42	0,176	0,860
	Aileyle	115	17,72	6,28		

*Tablo 16.'de öğrencilerin birlikte yaşadıkları kişilere göre Yaşam Amaçları Ölçeği puanlarının bağımsız örneklem t testi ile karşılaştırılması verilmiştir.

*p<0,05

Öğrencilerin birlikte yaşadıkları kişilere göre Yaşam Amaçları Ölçeği puanları incelendiğinde, öğrencilerin algıladıkları akademik başarısına göre içsel amaçlarda bulunan ilişki, topluma katkı, fiziksel sağlık, kişisel gelişim, aileye katkı, anlamlı yaşam alt boyutlarından ve dışsal amaçlarda bulunan maddi başarı, imaj/çekicilik ve ünlü olma/tanınma alt boyutlarından aldıkları puanlar arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı düzeyde olmadığı görülmüştür (p>0,05).

Tablo 17. Öğrencilerin Anne-Baba Birliktelik Durumuna Göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği Puanları (n=310)

	Birliktelik	n	\bar{x}	SS	t*	P
Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği	Birlikte	287	92,20	27,46	-0,849	0,397
	Ayrı	23	97,35	34,19		
Günlük yaşamı bozma ve toleransı	Birlikte	287	21,35	7,42	-0,241	0,810
	Ayrı	23	21,74	7,55		
Yoksunluk belirtileri	Birlikte	287	18,42	7,64	-0,621	0,535
	Ayrı	23	19,48	10,15		
Olumlu beklentiler	Birlikte	287	16,33	5,39	0,203	0,840
	Ayrı	23	16,09	6,47		
Sanal ilişkiler	Birlikte	287	8,61	4,33	-2,013	0,045*
	Ayrı	23	10,57	6,19		
Aşırı kullanım	Birlikte	287	12,63	4,77	-0,767	0,444
	Ayrı	23	13,43	5,40		
Sosyal ağlara bağımlılık	Birlikte	287	5,94	2,69	-0,922	0,357
	Ayrı	23	6,48	2,71		
Fiziksel belirtiler	Birlikte	287	8,92	3,08	-0,963	0,336
	Ayrı	23	9,57	3,46		

*Tablo 17’de öğrencilerin anne-baba birliktelik durumuna göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği puanlarının bağımsız örneklem t testi ile karşılaştırılması verilmiştir.

**p<0,05

Öğrencilerin anne-baba birliktelik durumuna göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği genelinden ve ölçekte bulunan günlük yaşamı bozma ve toleransı, yoksunluk belirtileri, olumlu beklentiler, aşırı kullanım, sosyal ağlara bağımlılık ve fiziksel belirtiler alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$). Öğrencilerin anne-baba birliktelik durumuna göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeğinde bulunan sanal ilişkiler alt boyutundan aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunduğu saptanmıştır ($p<0,05$). Anne-babası ayrı olan öğrenciler sanal ilişkiler alt boyutundan anne-babası birlikte olan öğrencilere göre daha yüksek puan almıştır.

Tablo 18. Öğrencilerin Anne-Baba Birliktelik Durumuna Göre Yaşam Amaçları Ölçeği Puanları (n=310)

	Birliktelik	n	\bar{x}	s	t*	P
İçsel Amaçlar	Birlikte	287	189,03	31,17	-0,360	0,719
	Ayrı	23	191,43	26,51		
İlişki	Birlikte	287	34,90	6,77	-0,338	0,735
	Ayrı	23	35,39	6,71		
Topluma katkı	Birlikte	287	37,93	8,48	-0,299	0,765
	Ayrı	23	38,48	7,40		
Fiziksel sağlık	Birlikte	287	24,27	5,02	-0,193	0,847
	Ayrı	23	24,48	4,89		
Kişisel gelişim	Birlikte	287	37,10	6,12	-0,690	0,491
	Ayrı	23	38,00	4,51		
Aileye katkı	Birlikte	287	37,30	6,88	0,608	0,543
	Ayrı	23	36,39	7,04		
Anlamlı yaşam	Birlikte	287	17,53	3,66	-1,507	0,133
	Ayrı	23	18,70	2,14		
Dışsal Amaçlar	Birlikte	287	77,18	16,46	-0,414	0,679
	Ayrı	23	78,65	15,59		
Maddi başarı	Birlikte	287	33,99	6,81	-0,427	0,669
	Ayrı	23	34,61	4,78		
İmaj/çekicilik	Birlikte	287	25,44	6,87	-0,140	0,889
	Ayrı	23	25,65	7,58		
Ünlü olma/tanınma	Birlikte	287	17,75	5,69	-0,515	0,607
	Ayrı	23	18,39	6,51		

*Tablo 18'de öğrencilerin anne-baba birliktelik durumuna göre Yaşam Amaçları Ölçeği puanlarının bağımsız örneklem t testi ile karşılaştırılması verilmiştir.

**p<0,05.

Araştırmaya katılan öğrencilerin anne-baba birliktelik durumuna göre Yaşam Amaçları Ölçeği puanları incelendiğinde, öğrencilerin akademik başarısına göre içsel amaçlarda bulunan ilişki, topluma katkı, fiziksel sağlık, kişisel gelişim, aileye katkı, anlamlı yaşam alt boyutlarından ve dışsal amaçlarda bulunan maddi başarı, imaj/çekicilik ve ünlü olma/tanınma alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır (p>0,05).

Tablo 19. Öğrencilerin Anne Eğitim Durumuna Göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği Puanları (n=310)

	Anne Eğt. Dur.	n	\bar{x}	SS	Min	Maks	F*	p	Fark
Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği	Bir okul bitirmemiş	52	85,50	27,18	34	157	2,143	0,095	
	İlkokul	101	90,95	25,80	38	165			
	Ortaöğretim	126	95,29	28,05	37	192			
	Üniversite	31	98,74	33,86	33	164			
Günlük yaşamı bozma ve toleransı	Bir okul bitirmemiş	52	20,42	7,60	7	39	0,412	0,745	
	İlkokul	101	21,48	7,26	7	38			
	Ortaöğretim	126	21,52	7,22	7	42			
	Üniversite	31	22,13	8,53	7	39			
Yoksunluk belirtileri	Bir okul bitirmemiş	52	16,25	6,97	7	33	3,096	0,027*	1-4
	İlkokul	101	17,88	7,39	7	41			
	Ortaöğretim	126	19,36	7,92	7	42			
	Üniversite	31	20,81	9,38	7	39			
Olumlu beklentiler	Bir okul bitirmemiş	52	14,52	5,20	5	29	2,662	0,048*	1-4
	İlkokul	101	16,22	4,79	5	28			
	Ortaöğretim	126	16,93	5,81	5	30			
	Üniversite	31	17,10	6,08	5	28			
Sanal ilişkiler	Bir okul bitirmemiş	52	8,44	4,28	4	19	0,570	0,635	
	İlkokul	101	8,40	4,25	4	23			
	Ortaöğretim	126	9,08	4,43	4	24			
	Üniversite	31	9,10	5,95	4	23			
Aşırı kullanım	Bir okul bitirmemiş	52	11,42	4,62	4	24	2,232	0,084	
	İlkokul	101	12,51	4,75	4	24			
	Ortaöğretim	126	13,05	4,77	4	24			
	Üniversite	31	13,97	5,23	4	24			
Sosyal Ağlara bağımlılık	Bir okul bitirmemiş	52	5,44	2,48	2	12	1,164	0,324	
	İlkokul	101	5,94	2,57	2	12			
	Ortaöğretim	126	6,11	2,83	2	12			
	Üniversite	31	6,48	2,83	2	11			
Fiziksel belirtiler	Bir okul bitirmemiş	52	9,00	3,36	3	17	1,083	0,357	
	İlkokul	101	8,52	3,23	3	17			
	Ortaöğretim	126	9,25	2,98	3	18			
	Üniversite	31	9,16	2,75	3	13			

*Tablo 19’da öğrencilerin anne eğitim durumlarına göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği puanları Anova testi kullanılarak karşılaştırılmıştır.

**p<0,05

Öğrencilerin anne eğitim durumuna göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği genelinden ve ölçekte bulunan günlük yaşamı bozma ve toleransı, sanal ilişkiler, aşırı

kullanım, sosyal ağlara bağımlılık ve fiziksel belirtiler alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir

($p>0,05$). Öğrencilerin anne eğitim durumuna göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeğinde bulunan olumlu yoksunluk belirtileri ve beklentiler alt boyutundan aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunduğu saptanmıştır ($p>0,05$). Annesi bir okul bitirmemiş olan öğrenciler olumlu beklentiler alt boyutundan, annesi üniversite mezunu olan öğrencilere göre daha düşük puan almıştır.

Tablo 20. Öğrencilerin Anne Eğitim Durumuna Göre Yaşam Amaçları Ölçeği Puanları (n=310)

		Anne Eğt. Dur.	n	\bar{x}	s	Min	Maks	F*	p	Fark
İçsel Amaçlar	Bir okul bitirmemiş	52	185,87	33,70	56	221	0,253	0,859		
	İlkokul	101	189,48	29,23	70	224				
	Ortaöğretim	126	190,18	31,43	48	224				
	Üniversite	31	189,97	29,37	94	222				
İlişki	Bir okul bitirmemiş	52	33,62	7,15	6	42	0,908	0,437		
	İlkokul	101	34,97	6,73	12	42				
	Ortaöğretim	126	35,45	6,48	10	42				
	Üniversite	31	34,90	7,26	11	42				
Topluma katkı	Bir okul bitirmemiş	52	38,10	8,70	7	49	0,373	0,772		
	İlkokul	101	38,37	7,45	16	49				
	Ortaöğretim	126	37,96	9,04	8	49				
	Üniversite	31	36,55	8,25	15	48				
Fiziksel sağlık	Bir okul bitirmemiş	52	23,17	5,50	4	28	1,255	0,290		
	İlkokul	101	24,25	4,58	7	28				
	Ortaöğretim	126	24,58	5,08	5	28				
	Üniversite	31	25,06	5,12	7	28				
Kişisel gelişim	Bir okul bitirmemiş	52	36,92	6,22	12	42	0,447	0,719		
	İlkokul	101	36,88	5,54	20	42				
	Ortaöğretim	126	37,23	6,49	12	42				
	Üniversite	31	38,26	5,18	23	42				
Aileye katkı	Bir okul bitirmemiş	52	36,71	7,92	6	42	0,122	0,947		
	İlkokul	101	37,39	6,76	8	42				
	Ortaöğretim	126	37,29	6,50	8	42				
	Üniversite	31	37,35	7,23	13	42				
Anlamlı yaşam	Bir okul bitirmemiş	52	17,35	3,46	8	21	0,146	0,932		
	İlkokul	101	17,62	3,33	6	21				
	Ortaöğretim	126	17,67	3,80	3	21				
	Üniversite	31	17,84	3,77	6	21				
Dışsal Amaçlar	Bir okul bitirmemiş	52	71,33	18,00	15	99	4,330	0,005*	1-2	
	İlkokul	101	76,90	15,43	20	105				1-3
	Ortaöğretim	126	80,59	16,06	21	105				1-4
	Üniversite	31	75,16	15,17	41	99				
Maddi başarı	Bir okul bitirmemiş	52	31,62	7,37	6	42	5,077	0,002*	1-3	
	İlkokul	101	33,25	6,48	7	42				1-4
	Ortaöğretim	126	35,18	6,54	6	42				
	Üniversite	31	36,00	5,20	23	42				
İmaj /çekicilik	Bir okul bitirmemiş	52	23,29	7,50	5	35	3,528	0,015*	1-3	
	İlkokul	101	25,62	6,45	7	35				3-4
	Ortaöğretim	126	26,61	6,62	6	35				
	Üniversite	31	23,87	7,65	6	35				
Ünlü olma/ tanınma	Bir okul bitirmemiş	52	16,42	5,71	4	27	4,420	0,005*	1-3	
	İlkokul	101	18,03	5,35	5	28				3-4
	Ortaöğretim	126	18,79	5,59	4	28				
	Üniversite	31	15,29	6,66	4	26				

*Tablo 20'de öğrencilerin anne eğitim durumlarına göre Yaşam Amaçları Ölçeği puanları Anova testi kullanılarak karşılaştırılmıştır.
* $p < 0,05$

Araştırmaya katılan öğrencilerin anne eğitim durumuna göre Yaşam Amaçları Ölçeği puanları incelendiğinde, öğrencilerin akademik başarısına göre içsel amaçlarda bulunan ilişki, topluma katkı, fiziksel sağlık, kişisel gelişim, aileye katkı, anlamlı yaşam alt boyutlarından aldıkları puanlar arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı düzeyde olmadığı tespit edilmiştir ($p > 0,05$). Öğrencilerin anne eğitim durumuna göre dışsal amaçlar genelinden ve maddi başarı, imaj/çekicilik ve ünlü olma/tanınma alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır ($p < 0,05$). Annesi bir okul bitirmemiş olan öğrencilerin dışsal amaçlardan aldığı puanlar daha düşük bulunmuştur.

Tablo 21. Öğrencilerin Baba Eğitim Durumuna Göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği Puanları (n=310)

Baba Eğt. Dur.		n	\bar{x}	s	Min	Maks	F*	p	Fark
Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği	Bir okul bitirmemiş	29	81,07	22,92	34	116	1,972	0,118	
	İlkokul	79	92,15	26,56	38	156			
	Ortaöğretim	157	94,10	28,27	33	192			
	Üniversite	45	95,44	31,24	38	164			
Günlük yaşamı bozma ve toleransı	Bir okul bitirmemiş	29	19,45	7,05	7	39	0,862	0,461	
	İlkokul	79	21,13	7,27	7	38			
	Ortaöğretim	157	21,74	7,15	7	42			
	Üniversite	45	21,82	8,72	7	39			
Yoksunluk belirtileri	Bir okul bitirmemiş	29	15,59	5,65	7	25	1,885	0,132	
	İlkokul	79	17,99	7,66	7	41			
	Ortaöğretim	157	19,10	7,96	7	42			
	Üniversite	45	19,18	8,66	7	39			
Olumlu beklentiler	Bir okul bitirmemiş	29	13,31	4,06	5	20	3,718	0,012*	1-2
	İlkokul	79	16,85	5,19	5	29			1-3
	Ortaöğretim	157	16,32	5,63	5	30			1-4
	Üniversite	45	17,27	5,65	5	28			
Sanal ilişkiler	Bir okul bitirmemiş	29	8,24	4,13	4	17	0,256	0,857	
	İlkokul	79	8,81	4,16	4	23			
	Ortaöğretim	157	8,90	4,71	4	24			
	Üniversite	45	8,44	4,76	4	20			
Aşırı kullanım	Bir okul bitirmemiş	29	11,03	4,07	4	20	1,480	0,220	
	İlkokul	79	12,51	4,84	4	24			
	Ortaöğretim	157	12,99	4,79	4	24			
	Üniversite	45	13,07	5,22	4	24			
Sosyal Ağlara bağımlılık	Bir okul bitirmemiş	29	5,38	2,61	2	11	0,550	0,649	
	İlkokul	79	6,05	2,49	2	12			
	Ortaöğretim	157	6,06	2,72	2	12			
	Üniversite	45	5,96	2,98	2	11			
Fiziksel belirtiler	Bir okul bitirmemiş	29	8,07	2,99	3	16	1,738	0,159	
	İlkokul	79	8,82	3,32	3	17			
	Ortaöğretim	157	8,99	3,02	3	18			
	Üniversite	45	9,71	3,03	3	16			

*Tablo 21’de öğrencilerin baba eğitim durumlarına göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği puanları Anova testi kullanılarak karşılaştırılmıştır.
**p<0,05

Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin baba eğitim durumuna göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği genelinden ve ölçekte bulunan günlük yaşamı bozma ve

toleransı, yoksunluk belirtileri, sanal ilişkiler, aşırı kullanım, sosyal ağlara bağımlılık ve fiziksel belirtiler alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$). Öğrencilerin baba eğitim durumuna göre, Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeğinde bulunan olumlu beklentiler alt boyutundan aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunduğu saptanmıştır ($p<0,05$). Babası bir okul bitirmemiş olan öğrenciler olumlu beklentiler alt boyutundan diğer öğrencilere göre daha düşük puan almıştır.

Tablo 22. Öğrencilerin baba eğitim durumuna göre Yaşam Amaçları Ölçeği puanları (n=310)

	Baba Eğt. Dur.	n	\bar{x}	SS	Min	Maks	F*	P	Far
İçsel Amaçlar	Bir okul	29	188,7	35,6	56	224	2,79	0,041	3-4
	İlkokul	79	192,7	26,7	94	224			
	Ortaöğretim	15	184,8	33,4	48	224			
	Üniversite	45	198,5	21,4	131	224			
İlişki	Bir okul	29	35,03	7,19	6	42	3,19	0,024	1-3
	İlkokul	79	35,75	6,17	11	42			
	Ortaöğretim	15	33,89	7,31	10	42			
	Üniversite	45	37,07	4,57	25	42			
Topluma katkı	Bir okul	29	39,76	9,58	7	49	2,83	0,038	1-3
	İlkokul	79	39,14	7,27	15	49			
	Ortaöğretim	15	36,62	8,65	8	49			
	Üniversite	45	39,49	8,00	19	49			
Fiziksel sağlık	Bir okul	29	22,97	5,32	4	28	2,41	0,066	
	İlkokul	79	24,68	4,20	10	28			
	Ortaöğretim	15	23,91	5,39	5	28			
	Üniversite	45	25,73	4,44	7	28			
Kişisel gelişim	Bir okul	29	36,86	6,73	12	42	1,81	0,144	
	İlkokul	79	37,52	5,59	18	42			
	Ortaöğretim	15	36,57	6,38	12	42			
	Üniversite	45	38,84	4,59	23	42			
Aileye katkı	Bir okul	29	36,38	8,17	6	42	2,10	0,099	
	İlkokul	79	37,75	5,60	18	42			
	Ortaöğretim	15	36,55	7,71	8	42			
	Üniversite	45	39,24	4,15	23	42			
Anlamlı yaşam	Bir okul	29	17,72	3,46	9	21	0,79	0,500	
	İlkokul	79	17,86	3,18	8	21			
	Ortaöğretim	15	17,32	3,78	3	21			
	Üniversite	45	18,13	3,62	6	21			
Dışsal Amaçlar	Bir okul	29	69,21	18,7	15	99	4,54	0,004	1-2
	İlkokul	79	79,71	14,2	41	105			
	Ortaöğretim	15	76,22	17,0	20	105			
	Üniversite	45	82,00	13,9	52	105			
Maddi başarı	Bir okul	29	31,55	7,92	6	42	3,23	0,022	1-4
	İlkokul	79	34,16	5,46	22	42			
	Ortaöğretim	15	33,78	7,15	6	42			
	Üniversite	45	36,31	5,41	22	42			
İmaj /çekicilik	Bir okul	29	21,93	7,44	5	35	5,09	0,002	1-2
	İlkokul	79	26,78	6,12	6	35			
	Ortaöğretim	15	24,91	7,13	6	35			
	Üniversite	45	27,31	6,13	12	35			
Ünlü olma/ tanınma	Bir okul	29	15,72	5,77	4	25	2,29	0,078	
	İlkokul	79	18,76	5,46	4	28			
	Ortaöğretim	15	17,53	5,65	4	28			
	Üniversite	45	18,38	6,27	4	28			

*Tablo 22'de öğrencilerin baba eğitim durumlarına göre Yaşam Amaçları Ölçeği puanları Anova testi kullanılarak karşılaştırılmıştır. **p<0,05

Öğrencilerin baba eğitim durumuna göre içsel amaçlar genelinden ilişki ve topluma katkı alt boyutundan aldıkları puanlar arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmüştür ($p < 0,05$). Babası ortaöğretim mezunu olan öğrencilerin puanları daha düşük bulunmuştur.

Öğrencilerin baba eğitim durumuna göre dışsal amaçlar genelinden ve maddi başarı, imaj/çekicilik alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır ($p < 0,05$). Babası bir okul bitirmemiş öğrencilerin dışsal amaçlar genelinden ve maddi başarı, imaj/çekicilik alt boyutlarından aldıkları puanlar diğer öğrencilerden anlamlı düzeyde düşük bulunmuştur.

Tablo 23. Öğrencilerin Cep Telefonu Modeline Göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği Puanları (n=310)

	Model	n	\bar{x}	SS	t*	P
Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği	Üst	167	94,46	30,05	1,276	0,203
	Düşük/Orta	143	90,39	25,28		
Günlük yaşamı bozma ve toleransı	Üst	167	21,67	7,60	0,744	0,458
	Düşük/Orta	143	21,04	7,20		
Yoksunluk belirtileri	Üst	167	18,81	8,24	0,748	0,455
	Düşük/Orta	143	18,14	7,35		
Olumlu beklentiler	Üst	167	16,78	5,56	1,635	0,103
	Düşük/Orta	143	15,76	5,32		
Sanal ilişkiler	Üst	167	8,82	4,89	0,289	0,772
	Düşük/Orta	143	8,67	4,05		
Aşırı kullanım	Üst	167	13,01	4,85	1,260	0,209
	Düşük/Orta	143	12,32	4,76		
Sosyal ağlara bağımlılık	Üst	167	6,28	2,80	2,140	0,033*
	Düşük/Orta	143	5,63	2,53		
Fiziksel belirtiler	Üst	167	9,08	3,11	0,730	0,466
	Düşük/Orta	143	8,83	3,11		

*Tablo 23'de öğrencilerin cep telefonu modeline göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği puanlarının bağımsız örneklem t testi ile karşılaştırılması verilmiştir.

**p<0,05.

Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin cep telefonu modeline göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği genelinden ve ölçekte bulunan günlük yaşamı bozma ve toleransı, yoksunluk belirtileri, olumlu beklentiler, sanal ilişkiler, aşırı kullanım ve fiziksel belirtiler alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$). Öğrencilerin cep telefonu modeline göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeğinde bulunan sosyal ağlara bağımlılık alt boyutundan aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunduğu saptanmıştır ($p<0,05$). Üst model cep telefonuna sahip olan öğrencilerin Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeğinde bulunan sosyal ağlara bağımlılık alt boyutundan aldıkları puanlar, düşük/orta model cep telefonuna sahip öğrencilerden daha yüksektir.

Tablo 24. Öğrencilerin cep telefonu modeline göre Yaşam Amaçları Ölçeği puanları (n=310)

	Model	n	\bar{x}	SS	t*	P
İçsel Amaçlar	Üst	167	188,24	31,55	-0,596	0,551
	Düşük/Orta	143	190,34	30,01		
İlişki	Üst	167	34,66	7,13	-0,753	0,452
	Düşük/Orta	143	35,24	6,29		
Topluma katkı	Üst	167	37,80	8,78	-0,389	0,698
	Düşük/Orta	143	38,17	7,94		
Fiziksel sağlık	Üst	167	24,18	4,98	-0,396	0,693
	Düşük/Orta	143	24,41	5,05		
Kişisel gelişim	Üst	167	37,01	5,96	-0,511	0,609
	Düşük/Orta	143	37,36	6,09		
Aileye katkı	Üst	167	36,84	7,25	-1,089	0,277
	Düşük/Orta	143	37,69	6,42		
Anlamlı yaşam	Üst	167	17,75	3,41	0,703	0,482
	Düşük/Orta	143	17,46	3,77		
Dışsal Amaçlar	Üst	167	77,83	16,51	0,629	0,530
	Düşük/Orta	143	76,66	16,26		
Maddi başarı	Üst	167	34,47	6,31	1,248	0,213
	Düşük/Orta	143	33,52	7,06		
İmaj/çekicilik	Üst	167	25,71	7,07	0,700	0,484
	Düşük/Orta	143	25,16	6,73		
Ünlü olma/tanınma	Üst	167	17,65	6,01	-0,496	0,620
	Düşük/Orta	143	17,97	5,43		

*Tablo 24'de öğrencilerin cep telefonu modeline göre Yaşam Amaçları Ölçeği puanlarının bağımsız örneklem t testi ile karşılaştırılması verilmiştir.

**p<0,05.

Araştırmaya katılan öğrencilerin cep telefonu modeline göre Yaşam Amaçları Ölçeği puanları incelendiğinde, öğrencilerin akademik başarısına göre içsel amaçlarda bulunan ilişki, topluma katkı, fiziksel sağlık, kişisel gelişim, aileye katkı, anlamlı yaşam alt boyutlarından ve dışsal amaçlarda bulunan maddi başarı, imaj/çekicilik ve ünlü olma/tanınma alt boyutlarından aldıkları puanlar arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı düzeyde olmadığı tespit edilmiştir (p>0,05).

Tablo 25. Öğrencilerin Telefon Alırken Dikkat Ettiği Özelliklere Göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği Puanları (n=310)

	ÖZELLİKLER	n	\bar{x}	SS	Min	Maks	F*	P	Fark
Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği	Görünüş	68	91,16	27,08	43	192	9,791	0,000*	1-3
	Fonksiyon	199	89,40	25,63	34	157			2-3
	Popülarite	43	109,53	33,90	33	175			
Günlük yaşamı bozma ve toleransı	Görünüş	68	20,91	7,30	7	42	6,411	0,002*	1-3
	Fonksiyon	199	20,74	7,05	7	39			2-3
	Popülarite	43	25,07	8,28	7	39			
Yoksunluk belirtileri	Görünüş	68	18,60	7,39	7	42	5,459	0,005*	1-3
	Fonksiyon	199	17,71	7,40	7	41			2-3
	Popülarite	43	22,00	9,56	7	42			
Olumlu beklentiler	Görünüş	68	15,96	4,93	5	30	7,833	0,000*	1-3
	Fonksiyon	199	15,78	5,29	5	29			2-3
	Popülarite	43	19,30	6,24	5	29			
Sanal ilişkiler	Görünüş	68	8,47	4,55	4	24	5,119	0,007*	1-3
	Fonksiyon	199	8,41	4,28	4	23			2-3
	Popülarite	43	10,77	5,04	4	23			
Aşırı kullanım	Görünüş	68	12,71	4,88	4	24	7,177	0,001*	1-3
	Fonksiyon	199	12,16	4,48	4	24			2-3
	Popülarite	43	15,16	5,52	4	24			
Sosyal ağlara bağımlılık	Görünüş	68	5,74	2,32	2	12	7,183	0,001*	1-3
	Fonksiyon	199	5,76	2,67	2	12			2-3
	Popülarite	43	7,40	2,96	2	12			
Fiziksel belirtiler	Görünüş	68	8,78	3,29	3	18	1,990	0,138	
	Fonksiyon	199	8,84	2,95	3	17			
	Popülarite	43	9,84	3,46	3	18			

*Tablo 25’de öğrencilerin telefon alırken dikkat ettiği özelliklere göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği puanları Anova testi kullanılarak karşılaştırılmıştır.

**p<0,05

Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin telefon alırken dikkat ettiği özelliklere göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği genelinden ve ölçekte bulunan günlük yaşamı bozma ve toleransı, yoksunluk belirtileri, olumlu beklentiler, sosyal ağlara bağımlılık sanal ilişkiler ve aşırı kullanım alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunduğu saptanmıştır (p<0,05). Akıllı telefon alırken popülariteye dikkat eden öğrencilerin, Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği genelinden ve ölçekte bulunan günlük yaşamı bozma ve toleransı, yoksunluk belirtileri, olumlu beklentiler, sosyal ağlara bağımlılık sanal ilişkiler ve aşırı kullanım alt boyutlarından aldıkları puanlar diğer öğrencilerden daha yüksek bulunmuştur.

Tablo 26. Öğrencilerin Telefon Alırken Dikkat Ettiği Özelliklere Göre Yaşam Amaçları Ölçeği Puanları (n=310)

	ÖZELLİKLER	n	\bar{x}	SS	Min	Maks	F	p	Fark
İçsel Amaçlar	Görünüş	68	189,10	31,02	70	224	0,837	0,434	
	Fonksiyon	199	190,43	29,86	48	224			
	Popülerite	43	183,72	34,78	94	224			
İlişki	Görünüş	68	35,13	6,47	12	42	0,771	0,463	
	Fonksiyon	199	35,12	6,56	6	42			
	Popülerite	43	33,74	8,04	11	42			
Topluma katkı	Görünüş	68	38,21	7,49	16	49	0,180	0,836	
	Fonksiyon	199	38,05	8,39	7	49			
	Popülerite	43	37,28	9,81	8	49			
Fiziksel sağlık	Görünüş	68	24,79	4,56	7	28	1,186	0,307	
	Fonksiyon	199	24,32	4,98	4	28			
	Popülerite	43	23,30	5,72	7	28			
Kişisel gelişim	Görünüş	68	37,03	6,04	17	42	1,118	0,328	
	Fonksiyon	199	37,47	5,90	12	42			
	Popülerite	43	35,98	6,43	21	42			
Aileye katkı	Görünüş	68	36,69	7,04	8	42	1,849	0,159	
	Fonksiyon	199	37,75	6,60	6	42			
	Popülerite	43	35,70	7,75	13	42			
Anlamlı yaşam	Görünüş	68	17,25	3,77	6	21	0,454	0,635	
	Fonksiyon	199	17,72	3,52	3	21			
	Popülerite	43	17,72	3,59	8	21			
Dışsal Amaçlar	Görünüş	68	78,50	15,60	20	105	2,972	0,053	
	Fonksiyon	199	75,81	16,36	15	105			
	Popülerite	43	82,21	16,89	41	105			
Maddi başarı	Görünüş	68	34,09	6,25	7	42	1,480	0,229	
	Fonksiyon	199	33,68	6,95	6	42			
	Popülerite	43	35,60	5,89	24	42			
İmaj çekicilik	Görünüş	68	26,66	5,87	8	35	3,020	0,050	
	Fonksiyon	199	24,74	6,99	5	35			
	Popülerite	43	26,86	7,69	6	35			
Ünlü olma/ tanınma	Görünüş	68	17,75	5,82	4	28	3,005	0,051	
	Fonksiyon	199	17,39	5,59	4	28			
	Popülerite	43	19,74	6,08	4	28			

*Tablo 26'da öğrencilerin telefon alırken dikkat ettiği özelliklere göre Yaşam Amaçları Ölçeği puanları Anova testi kullanılarak karşılaştırılmıştır.

**p<0,05

Araştırmaya katılan öğrencilerin telefon alırken dikkat ettiği özelliklere göre Yaşam Amaçları Ölçeği puanları incelendiğinde, öğrencilerin akademik başarısına göre içsel amaçlarda bulunan ilişki, topluma katkı, fiziksel sağlık, kişisel gelişim, aileye katkı, anlamlı yaşam alt boyutlarından ve dışsal amaçlarda bulunan maddi başarı, imaj/çekicilik ve ünlü olma/tanınma alt boyutlarından aldıkları puanlar arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı düzeyde olmadığı tespit edilmiştir (p>0,05).

Tablo 27. Öğrencilerin Günlük Akıllı Telefon Kullanım Süresine Göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği Puanları (n=310)

	Süre	n	\bar{x}	s	Min	Max	F*	p	Fark
Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği	0-5 saat arası	107	80,24	21,99	33	156	20,799	0,000*	1-2
	5-9 saat arası	115	95,20	28,37	43	192			
	10 saat ve üzeri	88	104,16	28,38	38	175			
Günlük yaşamı bozma ve toleransı	0-5 saat arası	107	18,42	6,28	7	36	15,910	0,000*	1-2
	5-9 saat arası	115	22,16	7,40	7	42			
	10 saat ve üzeri	88	23,97	7,56	7	39			
Yoksunluk belirtileri	0-5 saat arası	107	15,19	6,33	7	41	20,600	0,000*	1-2
	5-9 saat arası	115	18,94	7,84	7	42			
	10 saat ve üzeri	88	21,95	7,94	7	42			
Olumlu beklentiler	0-5 saat arası	107	14,95	4,93	5	28	9,828	0,000*	1-2
	5-9 saat arası	115	16,04	5,44	6	30			
	10 saat ve üzeri	88	18,31	5,60	5	29			
Sanal ilişkiler	0-5 saat arası	107	7,72	3,68	4	23	5,078	0,007*	1-3
	5-9 saat arası	115	8,97	4,62	4	24			
	10 saat ve üzeri	88	9,72	5,05	4	23			
Aşırı kullanım	0-5 saat arası	107	10,53	3,91	4	23	21,295	0,000*	1-2
	5-9 saat arası	115	13,19	4,87	4	24			
	10 saat ve üzeri	88	14,67	4,75	4	24			
Sosyal ağlara bağımlılık	0-5 saat arası	107	5,01	2,32	2	11	11,460	0,000*	1-2
	5-9 saat arası	115	6,43	2,46	2	12			
	10 saat ve üzeri	88	6,58	3,07	2	12			
Fiziksel belirtiler	0-5 saat arası	107	8,42	2,83	3	16	3,202	0,042*	1-2
	5-9 saat arası	115	9,47	3,31	3	18			
	10 saat ve üzeri	88	8,97	3,08	3	18			

* Tablo 27’de öğrencilerin akıllı telefon kullanım sürelerine göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği puanları Anova testi kullanılarak karşılaştırılmıştır.

**p<0,05

Öğrencilerin günlük akıllı telefon kullanım süresine göre Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği genelinden ve ölçekte bulunan günlük yaşamı bozma ve toleransı, yoksunluk belirtileri, olumlu beklentiler, sosyal ağlara bağımlılık sanal ilişkiler, aşırı kullanım ve fiziksel belirtiler alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunduğu saptanmıştır (p<0,05). Günlük akıllı telefon kullanım süresi 10 saat ve üzeri olan öğrencilerin ölçek puanların diğer öğrencilere göre daha yüksek bulunmuştur. Ayrıca akıllı telefon kullanım süresi 5-9 saat olan öğrenciler ölçekten günlük akıllı telefon kullanım süresi 0-5 saat olan öğrencilere göre daha yüksek puan almıştır.

Tablo 28. Öğrencilerin Günlük Akıllı Telefon Kullanım Süresine Göre Yaşam Amaçları Ölçeği Puanları (n=310)

	Süre	n	\bar{x}	s	Min	Max	F*	p	Fark
İçsel Amaçlar	0-5 saat arası	107	193,82	27,14	88	224	1,981	0,140	
	5-9 saat arası	115	187,76	26,55	103	224			
	10 saat ve üzeri	88	185,49	38,85	48	224			
İlişki	0-5 saat arası	107	35,61	6,31	11	42	0,906	0,405	
	5-9 saat arası	115	34,40	6,25	12	42			
	10 saat ve üzeri	88	34,81	7,84	6	42			
Topluma katkı	0-5 saat arası	107	39,39	7,07	15	49	2,719	0,068	
	5-9 saat arası	115	37,66	7,08	19	49			
	10 saat ve üzeri	88	36,66	10,91	7	49			
Fiziksel sağlık	0-5 saat arası	107	24,76	4,65	7	28	1,091	0,337	
	5-9 saat arası	115	24,30	4,40	9	28			
	10 saat ve üzeri	88	23,69	6,06	4	28			
Kişisel gelişim	0-5 saat arası	107	38,12	4,95	20	42	2,168	0,116	
	5-9 saat arası	115	36,83	5,85	18	42			
	10 saat ve üzeri	88	36,45	7,20	12	42			
Aileye katkı	0-5 saat arası	107	38,13	6,17	11	42	1,886	0,153	
	5-9 saat arası	115	37,17	5,69	17	42			
	10 saat ve üzeri	88	36,22	8,79	6	42			
Anlamlı yaşam	0-5 saat arası	107	17,81	3,43	6	21	0,377	0,687	
	5-9 saat arası	115	17,40	3,43	8	21			
	10 saat ve üzeri	88	17,66	3,95	3	21			
Dışsal Amaçlar	0-5 saat arası	107	77,03	15,75	34	105	0,158	0,854	
	5-9 saat arası	115	77,96	14,23	31	105			
	10 saat ve üzeri	88	76,74	19,60	15	105			
Maddi başarı	0-5 saat arası	107	33,96	6,19	15	42	0,434	0,648	
	5-9 saat arası	115	34,45	5,99	21	42			
	10 saat ve üzeri	88	33,58	8,00	6	42			
İmaj çekicilik	0-5 saat arası	107	25,41	7,06	6	35	0,013	0,987	
	5-9 saat arası	115	25,43	6,24	6	35			
	10 saat ve üzeri	88	25,56	7,60	5	35			
Ünlü olma/tanınma	0-5 saat arası	107	17,65	5,44	4	28	0,220	0,802	
	5-9 saat arası	115	18,08	5,40	4	28			
	10 saat ve üzeri	88	17,60	6,53	4	28			

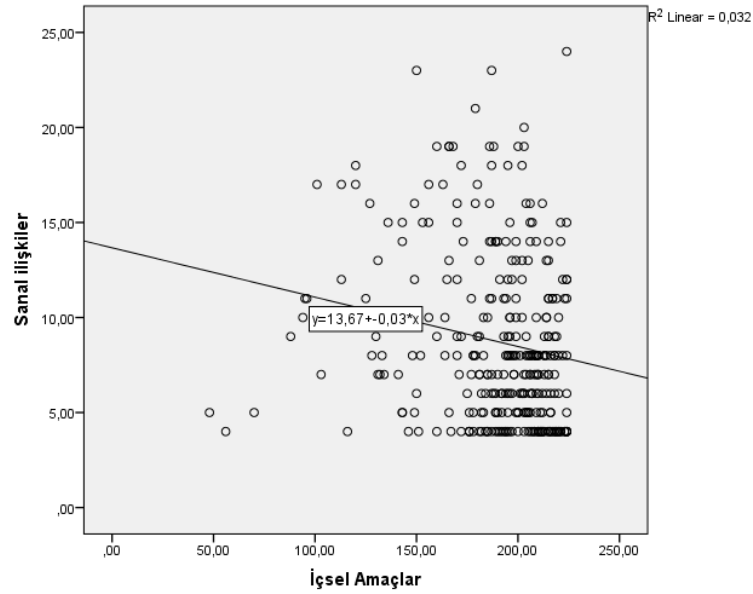
* Tablo 28'de öğrencilerin akıllı telefon kullanım sürelerine göre Yaşam Amaçları Ölçeği puanları Anova testi kullanılarak karşılaştırılmıştır.

Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin akıllı telefon kullanım süresine göre Yaşam Amaçları Ölçeği puanları incelendiğinde, öğrencilerin akademik başarısına göre içsel amaçlarda bulunan ilişki, topluma katkı, fiziksel sağlık, kişisel gelişim, aileye katkı, anlamlı yaşam alt boyutlarından ve dışsal amaçlarda bulunan maddi başarı, imaj/çekicilik ve ünlü olma/tanınma alt boyutlarından aldıkları puanlar arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı düzeyde olmadığı saptanmıştır ($p>0,05$).

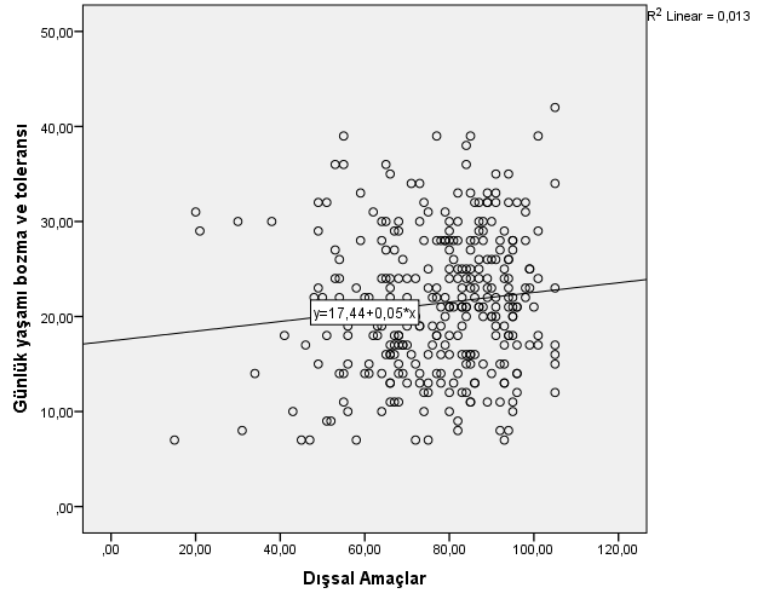
Tablo 29. Öğrencilerin Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği ve Yaşam Amaçları Ölçeği Puanları Arasındaki Korelasyonlar (n=310)

		İçsel Amaçlar	Dışsal Amaçlar
Günlük yaşamı bozma ve toleransı	r	-0,052	0,113
	p	0,361	0,048*
Yoksunluk belirtileri	r	-0,107	0,093
	p	0,059	0,104
Olumlu beklentiler	r	0,057	0,222
	p	0,315	0,000*
Sanal ilişkiler	r	-0,177	0,011
	p	0,002*	0,840
Aşırı kullanım	r	-0,067	0,137
	p	0,238	0,016*
Sosyal ağlara bağımlılık	r	-0,057	0,103
	p	0,317	0,070
Fiziksel belirtiler	r	-0,082	0,095
	p	0,150	0,095
Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği	r	-0,087	0,145
	p	0,124	0,011*

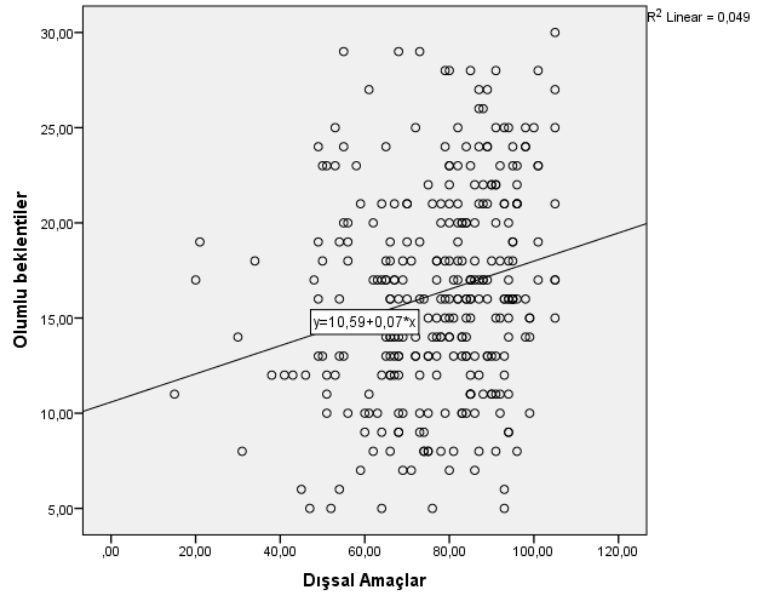
*p<0,05

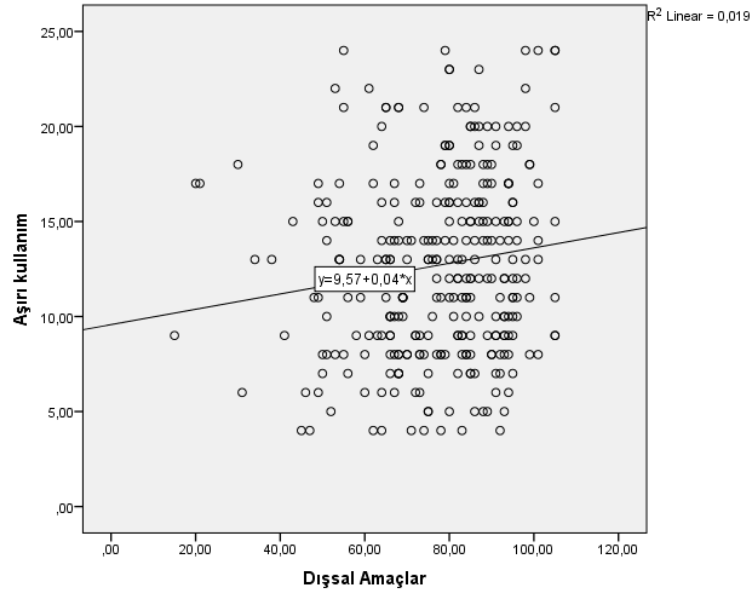
Şekil 1. Sanal İlişkiler ve İçsel Yaşam Amacı Korelasyon Grafiği

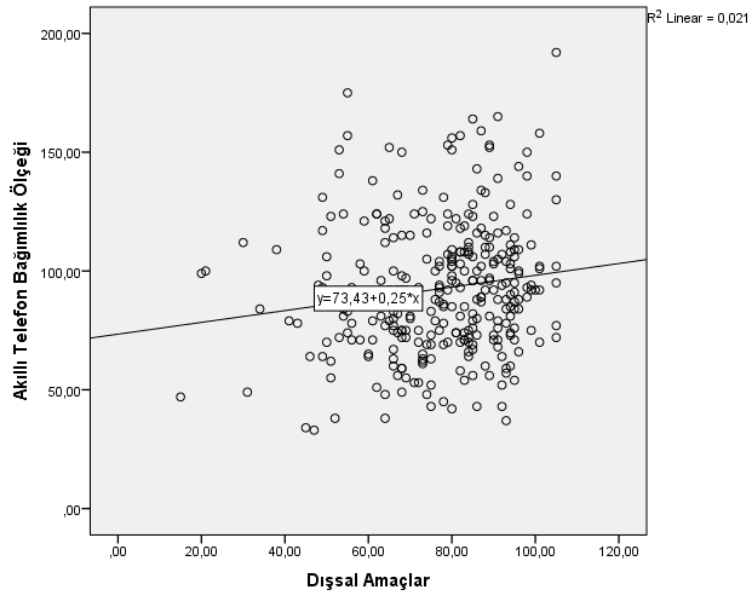
Şekil 2. Günlük Yaşamı Bozma Toleransı ve Dışsal Yaşam Amacı Korelasyon Grafiği

Şekil 3. Olumlu Beklentiler ve Dışsal Yaşam Amacı Korelasyon Grafiği

Şekil 4. Aşırı Kullanım ve Dışsal Yaşam Amacı Korelasyon Grafiği

Şekil 5. Akıllı Telefon Bağımlılığı ve Dışsal Yaşam Amacı Korelasyon Grafiği

Tablo 29 ve şekil 1, 2, 3, 4, 5'te araştırmaya dâhil edilen öğrencilerin Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği ve Yaşam Amaçları Ölçeği puanları arasındaki korelasyonlar gösterilmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin Yaşam Amaçları Ölçeğinde bulunan içsel amaçlar alt boyutundan aldığı puanlar ile Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeğinde

bulunan sanal ilişkiler alt boyutundan aldığı puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı ve negatif yönlü bir korelasyon bulunduğu saptanmıştır ($p<0,05$). Öğrencilerin içsel amaçlar alt boyutundan aldığı puanlar arttıkça, Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeğinde bulunan sanal ilişkiler alt boyutundan aldığı puanlar azalmaktadır.

Öğrencilerin Yaşam Amaçları Ölçeğinde bulunan dışsal amaçlar alt boyutundan aldığı puanlar ile Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği genelinden ve ölçekte yer alan günlük yaşamı bozma ve toleransı, olumlu beklentiler ve aşırı kullanım alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı ve pozitif yönlü korelasyonlar saptanmıştır ($p<0,05$). Öğrencilerin Yaşam Amaçları Ölçeğinde bulunan dışsal amaçlar alt boyutundan aldığı puanlar arttıkça, Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği genelinden ve ölçekte yer alan günlük yaşamı bozma ve toleransı, olumlu beklentiler ve aşırı kullanım alt boyutlarından aldıkları puanlar da artmaktadır.

Bölüm 5

TARTIŞMA

Bireyin psikolojik iyilik hali için yaşam amaçları önemli bir faktördür. Yaşam amaçlarına bağlılık sosyal hayatta olduğu kadar iş hayatında da ne istediğini bilen, başarılı ve ruhsal açıdan sağlıklı bireylerin gelişimini sağlar. Günümüzde artan akıllı telefon kullanımı üniversite öğrencileri üzerinde fiziksel, ruhsal, zihinsel ve sosyal sorunlara yol açması nedeniyle önemli bir yere sahiptir. Gelecekte bir sağlık çalışanı olarak görev yapacak olan hemşirelik öğrencilerinin problemleri akıllı telefon kullanımıyla yaşam amaçlarını belirlemek amacıyla yapılan bu araştırma, aşağıda yer alan başlıkların tartışmasını içermektedir:

5.1 Akıllı telefon kullanımı ve bağımlılığı ile ilgili bulguların tartışması

5.2 Yaşam amaçları ile ilgili bulguların tartışması

5.3 Akıllı telefon bağımlılığı ve yaşam amaçlarının ilişkisinin tartışması.

5.1 Akıllı Telefon Kullanımı ve Bağımlılığı İle İlgili Bulguların Tartışması

Çalışmada öğrencilerin akıllı telefon bağımlılık ölçeği puan ortalaması $92,58 \pm 27,98$ bulunmuştur (Tablo 6). Ölçekten en düşük 33 puan, en yüksek 192 puan alınabildiği ve alınan puan yükseldikçe bağımlılık riskinin arttığı göz önüne alındığında, çalışmaya katılan öğrencilerin riskli grup içerisinde yer aldığı düşünülmektedir. Ayrıca çalışmaya katılan öğrencilerin günlük yaşamdaki bozulma ve tolerans, yoksunluk belirtileri, olumlu beklentiler ve aşırı kullanım alt ölçek puanlarının ilk dört sırada yer alması da bu bulguyu destekler niteliktedir.

Üniversite öğrencilerinde akıllı telefon bağımlılığının incelediği araştırmalara bakıldığında Yılmaz ve arkadaşları (2017) Hemşirelik bölümünde öğrenim gören 289 üniversite öğrencisi ile yaptıkları çalışmada, öğrencilerin ölçekten ortalama $73,62 \pm 22,68$ puan aldıklarını ve bu puana göre düşük düzeyde akıllı telefon bağımlılığı sorunu olduğunu belirtmişlerdir (89). Çevik'in (2018) çalışmasında öğrencilerin bağımlılık düzeyleri ortalamanın üstünde ($83,90 \pm 24,73$) bulunurken, Minaz ve Bozkurt'un (2017) çalışmasında ise bağımlılık düzeyi 90,25 olarak bulunmuştur (90, 6). Yücelten'in (2016) araştırmasında, 100 öğrenciden 43'ünün (%43), Sanal ve Özer (2017)'in çalışmasında ise 157 öğrencinin %30,6'sının akıllı telefon kullanımının riskli olduğu belirtilmiştir (91, 92).

Yurt dışında yapılan çalışmalara bakıldığında ise Asya ülkelerinde Avrupa ülkelerine göre daha yüksek oranda kullanım oranı olduğunu gösteren çalışmalar bulunmaktadır. Kwon ve arkadaşlarının (2013) Güney Kore'de Akıllı Telefon Bağımlılık ölçeğini geliştirmek için yaptıkları çalışmanın sonucunda öğrencilerin bağımlılık düzeyleri 198 puan üzerinden 110 bulunmuştur (11). Yang ve ark.'nın (2019) Çin ve İngiliz asıllı üniversite öğrencilerinde akıllı telefon bağımlılığını inceledikleri araştırmada, Çinli öğrencilerin %72,42 ve İngiliz öğrencilerin %42,72 bağımlılığı olduğunu saptamışlardır (93). Lachmann ve ark.(2018) Çin (n=612) ve Alman (n=304) asıllı üniversite öğrencileri üzerinde sorunlu akıllı telefon kullanımını araştırdıkları çalışmada Çin'deki üniversite öğrencilerinin %63,6'sı, Almanya'daki öğrencilerinde %7,5'inin akıllı telefon bağımlısı olduğu bildirilmiştir (94). Fernandez'in (2017) İspanya (n=117) ve Belçika'da (n=79) yetişkin bireylerle yaptığı çalışmada ise İspanya'da % 12,8, Belçika'da % 21,5 kişinin akıllı telefon bağımlısı olduğu saptanmıştır (95).

Tüm dünyada üniversite öğrencileri arasında sorunlu kullanımın arttığına ilişkin çalışmalarda göz önüne alındığında, bu araştırma bulgusu üniversite hemşirelik bölümü öğrencilerinde akıllı telefon bağımlılığı sorununun önemine dikkat çekmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyetine göre akıllı telefon bağımlılık puanları incelendiğinde; kadın ve erkek öğrencilerin bağımlılık düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunmadığı her iki cinsiyetin de benzer özellikler taşıdığı bulunmuştur (Tablo 7).

Yılmaz ve arkadaşlarının (2017) hemşirelik bölümü öğrencileri ile yaptıkları çalışma bu araştırma bulgularıyla paralellik göstermektedir (89). Literatürde üniversite öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığıyla cinsiyet faktörü ilişkisini inceleyen bazı araştırmalarda da (Kumcağız ve ark.(2016), Minaz ve Bozkurt'un (2017), Boumosleh ve Jaalouk'ün (2017), Aktürk ve ark. (2018), Gligor ve Mozoş(2019),Long ve ark (2016)) anlamlı bir bulgu bulunmamıştır (96, 6, 97, 98, 99, 100).

Serin ve arkadaşlarının (2019) 287 hemşirelik ve ebelik öğrencisi üzerinde yaptığı çalışmada kadınların akıllı telefona bağımlılıklarının, erkeklere göre daha yüksek oranda olduğu bulunmuştur (101). Kadın öğrencilerin akıllı telefon bağımlılıklarının erkek öğrencilere kıyasla daha fazla olduğu bir diğer çalışma ise Karahancı'nın (2018) üniversite öğrencileri üzerinde yaptığı çalışmadır (102). Çevik (2018)'de erkek öğrencilerin, kadın öğrencilere göre akıllı telefon bağımlılık puanlarını daha yüksek bulmuştur (90). Yuchang ve ark.'nın (2017) Çinli üniversite öğrencileriyle yaptığı çalışmada da erkeklerde akıllı telefon bağımlılık oranı kadın öğrencilere oranla daha yüksek çıkmıştır (103).

Bu araştırmada bağımlılık düzeylerinin cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermemesi, cinsiyetten bağımsız olarak hem erkek hem kız öğrenciler için bu sorunun önemini düşündürmektedir.

Bu çalışmada akıllı telefon bağımlılığı alt ölçeği olan fiziksel belirtilerin kadın öğrencilerde daha çok görüldüğü saptanmıştır ($p<0.05$) (Tablo 7). Minaz ve Bozkurt'un (2017) çalışmasında cinsiyete göre farklılık bulunmamakla birlikte, fiziksel belirtiler-dayanma boyutlarının ortalama puanlarına bakıldığında, kız öğrencilerin ortalamasının erkek öğrencilerin ortalamasından daha yüksek olduğu görülmektedir (6). Kuyucu (2017) gençlerde akıllı telefon kullanımı ile ilgili yaptığı çalışmada ise cinsiyete göre fiziksel belirtiler açısından farklılık olmadığını saptamıştır (3).

Farklı toplumlarda ve farklı yaş gruplarında akıllı telefon bağımlılığı, internet bağımlılığı ve fiziksel sağlığa etkilerinin incelendiği bazı çalışmalarda uzun süreli kullanıma ve bağımlılık puanının yüksekliğine bağlı olarak baş ağrısı ve uyku düzensizliği yaşama sıklığı yanı sıra bel-sırt, el, kol ve bilek ağrıları gibi fiziksel şikayetlerin daha fazla yaşandığı belirlenmiştir (11, 104, 105, 106). Fiziksel belirtileri kadınların daha fazla yaşaması, kadın ve erkek arasındaki fizyolojik farklılıklarla (kas yapısı ve gücü) açıklanabilir. Diğer yandan kültürel olarak kadınların fiziksel belirtileri daha rahatlıkla ifade etmeleri de bir etken olabilir.

Araştırma sonucuna göre 20 yaş ve altında bulunan öğrencilerin akıllı telefon bağımlılığı, diğer yaş gruplarında yer alan öğrencilere oranla daha az (Tablo 9) ve hemşirelik 4. Sınıfta öğrencilerinin diğer sınıflarda yer alan öğrencilere kıyasla akıllı telefon bağımlılığı daha çok olarak saptanmıştır (Tablo 11).

Literatürde araştırma bulgusunu destekleyen çalışmalar bulunmakla birlikte (6, 107, 108), araştırma bulgusundan farklı olarak Kırca ve Kutlutürkan'ın (2019)

hemşirelik öğrencileriyle yaptığı çalışmada 20 yaş ve altındaki öğrencilerin akıllı telefon bağımlılıkları diğer yaş gruplarına göre anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur (109).

Yılmaz ve ark.(2017) hemşirelik öğrencilerinde akıllı telefon bağımlılığını incelediği çalışmanın sonuçları doğrultusunda 2. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin, diğer sınıflardaki öğrencilere göre akıllı telefon bağımlılık oranını yüksek düzeyde bulunmuştur (89). Akın'ın (2018) üniversite öğrencileriyle yaptığı çalışmada da 2. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin diğer sınıflara göre bağımlılık düzeyi daha yüksek bulunmuştur (110). Gökçearslan ve ark. (2018) Ankara'daki bir devlet üniversitesinden 885 lisans öğrencisiyle yaptığı araştırmada öğrencilerin buldukları sınıf düzeylerinde akıllı telefon bağımlılığını etkileyen bir fark saptamamışlardır (47). Dan ve ark.(2015) Güney Kore'de Ewha Womans Üniversitesinde öğrenim gören hemşirelik öğrencileri üzerinde yaptığı çalışmada, öğrencilerin buldukları sınıf düzeyleri arasında akıllı telefon bağımlılığını etkileyen bir fark görülmemiştir (111). Çalışma bulgusu, son sınıf ve 20 yaş üzerinde olan öğrencilerin diğer sınıf ve yaş gruplarına göre gerek akademik anlamda gerekse yaşam deneyimlerinin etkisiyle akademik çalışmaları daha kısa sürede tamamlayarak artan zamanlarını akıllı telefonlarıyla geçirmesi ile açıklanabilir. Ayrıca son sınıf öğrencilerinin proje, araştırma gibi müfredatta yer alan dersler nedeniyle de akıllı telefon kullanımlarının arttığı da düşünülebilir.

Bu çalışmada ailesiyle beraber yaşayan öğrencilerin yalnız veya arkadaşlarıyla yaşayan öğrencilere göre akıllı telefon bağımlılık oranları daha yüksek bulunmuştur (Tablo 15).

Yılmaz ve ark.(2017) 289 hemşirelik öğrencileri üzerinde yaptığı çalışmada, yaşanan yerin ve beraber yaşanan kişilerin akıllı telefon bağımlılık oranlarına

etkisi olmadığı belirtilmiştir (89). Gökçearslan ve ark. (2018), Akbal (2018)'ın da yaptığı araştırmada öğrencilerin ikamet yerlerinin akıllı telefon bağımlılığı üzerinde önemli bir etkisi olmadığı görülmüştür (47, 107). Sanal ve Özer (2017) 157 üniversite öğrencisi üzerinde gerçekleştirdiği çalışmada, öğrencilerin yaşadıkları kişi ve yaşanan yerlerin akıllı telefon bağımlılığı düzeyine bir etkisi olmadığını bulmuşlardır (92). Araştırma bulgusunu destekleyen çalışmalar bulunmakla birlikte Mohammadbeigi ve ark'nın (2016) İran asıllı Tıp Fakültesi öğrencilerinde yaptığı araştırmada yurtlarda kalan öğrencilerin bağımlılık düzeylerini diğer öğrencilere göre daha yüksek bulunmuştur (112).

Kültürel özellikler göz önünde bulundurulduğunda, ailesiyle yaşayan öğrencilerin yemek, temizlik vb. gündelik yaşam sorumluluklarının aile tarafından karşılanması daha fazla boş zamana sahip olmaları akıllı telefon kullanımını arttıran bir etken olabilir. Ayrıca geleneksel aile yapısının getirdiği kurallar bu öğrencilerin sosyal hayatlarını (arkadaşlarla birlikte toplanma, eğlenme, gece dışarı çıkma, etkinliklere katılma vb.), yalnız ve arkadaşlarıyla yaşayan öğrencilere göre daha az yaşamalarına ve bu gereksinimlerini akıllı telefonlar aracılığıyla karşılamalarına neden olabilir.

Öğrencilerin anne baba birliktelik durumunun akıllı telefon bağımlılığıyla ilişkisi incelendiğinde; anne babanın birlikte ya da ayrı yaşama durumunun bağımlılığı etkilemediği, fakat ebeveyni ayrı olan öğrencilerin sanal ilişkilere eğiliminin daha fazla olduğu görülmektedir (Tablo 17). Long ve ark. (2016) Çinli lisans öğrencileriyle yaptığı çalışma sonuçları araştırma bulgusu ile benzerlik göstermektedir (100).

Ebeveyn birliktelik durumunun bu çalışmada olduğu gibi akıllı telefon bağımlılığına anlamlı bir etkisi saptanmamıştır. Bekar 'ın (2018) 33306 üniversite

öğrencisi üzerinde yaptığı araştırmada, anne-babası birlikte olan ve ayrı olan öğrencilerde akıllı telefon bağımlılığı arasında bir fark saptanmamıştır (113). Yiğit'in (2019) ergen yaş grubu üzerinde akıllı telefon bağımlılığını incelediği araştırmada ise anne babası ayrı olan ergenlerin çekirdek ve geniş ailede yaşayan ergenlere göre bağımlılıklarının daha yüksek olduğu bulunmuştur (114).

Ko ve ark. (2015) ve Ahmadi ve Sagafi'nin (2013) çalışmaları sonucuna göre aile ilişkileri, ailenin işlevselliğinin internet kullanımında önemli bir etken olduğunu belirtmektedirler (115, 116). Bayraktutan (2005) da güçlü olmayan aile ilişkileri olan çocukların zamanlarını aileleri ile geçirmek yerine daha çok ortak paylaşımı olan sosyal medyadaki arkadaşlarıyla geçirmeye yöneleceğini vurgulamaktadır (117). Parçalanmış aile yapısı, çocukların riskli davranışlara yönelmesinde bir risk faktörü olarak belirtilmektedir (118). Ebeveyni ayrı olan çocuklar, aile bireyleri bir arada olmadığı için bunun yerine sanal ortamlarda arkadaşlarıyla zaman geçirmeyi tercih ediyor olabilirler. Bu grupta sanal ilişkilerin farklılık göstermesi akıllı telefon bağımlılığı boyutuna da dikkat çekmektedir.

Çalışmada anne ve baba eğitim durumuna göre babası bir okul bitirmemiş öğrencilerin bağımlılık düzeyleri daha düşük olmakla birlikte ölçek genelinden alınan puana etkisi olmadığı belirlenmiştir (Tablo 21). Ayrıca Sabırlı (2018), Bekar (2018) ve Akın'ın (2018) üniversite öğrencileri üzerinde yaptıkları çalışmalarda da öğrencilerin anne baba eğitim durumlarının akıllı telefon bağımlılığını etkilemediği bulunmuştur (119, 113, 110)._Durak ve Seferoğlu (2018) nun çalışmasında ise ebeveynleri okuma yazma bilmeyen öğrencilerin bağımlılık düzeyi diğer öğrencilerden daha yüksek olmakla birlikte, anne-baba eğitim düzeylerine göre anlamlı bir farklılık bulunmamıştır (120).

Çalışmaya katılan öğrencilerin akıllı telefon kullanımı alt ölçeği olan olumlu beklentiler puanı üçüncü sırada yer almaktadır. Anne ve babası bir okul bitirmemiş olan öğrenciler ise sadece olumlu beklentiler alt boyutundan daha düşük puan almışlardır ($p<0.05$), (Tablo 19)(Tablo 21), “Akıllı telefon kullanımı beni sakinleştiriyor, rahatlatıyor, kendimi keyifli ve çoşkulu hissediyorum, stresden kurtulmamı sağlıyor” gibi akıllı telefon kullanımının olumlu yönünü belirten maddeler, bireysel başatmaya yönelik ifadeler içermektedir. Akıllı telefon kullanımı açısından anne baba eğitim düzeyi belirleyici bir etken olarak görülmemekle birlikte baş etme becerilerinin özellikle aile içinde öğrenildiği ve çocuklar tarafından benimsendiği dikkate alınırsa eğitim düzeyi düşük olan anne babaların telefon kullanımının sınırlı olması nedeniyle böyle bir modelleme olmaması bir etken olabilir.

Bu araştırmada; üst model akıllı cep telefona sahip olan öğrencilerin sosyal ağlara bağımlılık alt boyutundan aldıkları puanlar düşük/orta model cep telefonuna sahip öğrencilerden daha yüksektir (Tablo 23). Çalışma sonuçlarına göre akıllı telefon alırken popüleriteye önem veren öğrencilerin fonksiyon ve görünüşüne önem veren öğrencilere göre akıllı telefon bağımlılığı daha yüksek düzeydedir. Bunun yanı sıra öğrenciler telefon alırken en çok fonksiyonuna dikkat ettiklerini belirtmişlerdir (Tablo 25).

İlhan’a (2012) göre tablet ve telefon seçiminde kullanıcıların yalnızca görünüş amacıyla değil, telefonların fonksiyonlarına da dikkat ettiklerini belirtmiştir (121).

Kuyucu’nun (2017) 620 kişiyle yaptığı çalışmada 495 katılımcı akıllı telefon alırken en çok telefonun fonksiyonunu göz önünde bulundurduğunu belirtmiştir (3).

Dilek'in (2018) üniversite öğrencilerinin akıllı telefon kullanım tercihlerini incelediği çalışmada; hafıza, kamera çözünürlüğü, pil ömrü, kalite gibi fonksiyonel özelliklere ve telefon görünüşünün estetikliğine göre seçim yaptıklarını vurgulamıştır (122). Minaz ve Bozkurt'un (2017) yaptığı araştırmada katılımcıların %48.30'unun telefon seçerken fonksiyonuna önem verdiği bulunmuştur (6).

Literatürde bağımlılıkla telefon modelini ilişkilendiren bir çalışmaya rastlanmamakla birlikte, Çakır'ın (2014) belirttiği gibi üst model telefonların sanal ortamlara ulaşım ve paylaşım gibi alanlarda sağladığı kolaylık ve özellikler nedeniyle sosyal ağların kullanımında daha çok tercih edildiği düşünülmektedir (4). Bu da sanal ortama bağımlılık gösteren kişilerin üst model telefon tercih etme sebebini açıklayabilir.

Çalışmada günlük akıllı telefon kullanım süresi arttıkça, öğrencilerin akıllı telefon bağımlılık ölçeğinden aldığı puanların yükseldiği görülmektedir (Tablo 27). Öğrencilerin günlük ortalama akıllı telefon kullanma süreleri ise %34,51'i 0-5 saat arası ve %37,10'u 5-9 saat olarak tespit edilmiştir. Bir başka ifadeyle öğrencilerin yaklaşık %71.61'i günde 0 ile 9 saat arasında akıllı telefon kullanmaktadır.

Daysal'ın (2019) lise öğrencilerinde akıllı telefon bağımlılığını incelediği çalışmada akıllı telefon ile günde yedi saat ve üzeri vakit geçiren öğrencilerde bağımlılık puanları anlamlı ölçüde yüksek bulunmuştur (123). Kurt'un (2018) 220 Üniversite öğrencilerinde akıllı telefon kullanım bozukluğunu saptamak amacıyla yaptığı çalışmada akıllı telefonun günlük kullanım saati arttıkça, ATBÖ-KF'ndan alınan puan ortalamasının arttığı görülmüştür (124). Demirci ve ark.'nın (2014) üniversite öğrencileri üzerinde akıllı telefon bağımlılık ölçeğinin Türkçe uyarlamasını yaptığı çalışmada; gün içerisinde 16 saat ve üzeri akıllı telefon kullananların, 4 saat ve altında akıllı telefon kullananlara göre ölçekten aldıkları puanlar istatistiksel olarak

daha yüksek bulunmuştur (87). Pivetta ve ark'nın (2019) Birleşik Krallık'ta 511 kişiyle gerçekleştirdikleri çalışmada katılımcıların %65'inin her gün akıllı telefonlarına en az 3 saat harcadığı, %22.3 gibi önemli bir kısmının da akıllı telefonlarla 5 ile 10 saat arasında zaman harcadığı belirtilmiştir (125). Akıllı telefon ile geçirilen sürenin artmasıyla bağımlılık riskinin artacağını vurgulayan birçok çalışma mevcuttur (Yücelten (2016), Kahyaoglu Sut ve ark(2015), Haug ve ark (2015),Soni ve ark.(2017), Aljomaa ve ark.(2016), Duke ve Montag (2017)) (91, 126, 127, 105, 50, 128).

Akıllı telefonla etkileşim içinde bulunma süresi ve sıklığının akıllı telefon bağımlılığını etkilediği söylenebilir. Bu çalışmada öğrencilerin en yüksek puanı Günlük yaşamı bozma ve tolerans alt ölçeğinden almaları ise davranışsal bir bağımlılık olarak değerlendirilen akıllı telefonun riskli kullanımıyla bireylerin günlük gereksinimleri karşılama ve sorumlulukları yerine getirmede aksamlar oluşturduğu düşünülmektedir.

5.2 Yaşam Amaçları İle İlgili Bulguların Tartışması

Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin Yaşam Amaçları Ölçeği İçsel amaçlar boyutu genelinden ortalama $189,21 \pm 30,81$ puan, Dışsal Amaçlar genelinden ise ortalama $77,29 \pm 16,38$ puan aldıkları görülmektedir (Tablo 6.). Bireyin yaşam amaçlarına ulaşmasını en üst düzeyde destekleyecek olan mesleği seçme eğiliminde olduğu ve özellikle içsel amaçların meslek seçiminde etkili faktör olduğu belirtilmektedir (129). İçsel amaçlar alt boyutları Topluma katkı ($37,97 \pm 8,39$ puan), Aileye katkı ($37,23 \pm 6,88$ puan), Kişisel gelişim ($37,17 \pm 6,01$ puan), Kişilerarası ilişki ($34,93 \pm 6,75$ puan), Fiziksel sağlık ($24,28 \pm 5,01$ puan), Anlamlı yaşam ($17,62 \pm 3,58$ puan) olarak sıralanmaktadır. Dışsal Amaçlar alt boyutları ise Maddi başarı ($34,04 \pm 6,67$ puan), İmaj/çekicilik ($25,46 \pm 6,91$ puan), Ünlü olma/tanınma

(17,80±5,74 puan) olarak sıralanmaktadır. Araştırma bulguları bu kapsamda düşünüldüğünde bir yardım mesleği olan ve insana, topluma hizmet sunmayı merkezine alan hemşireliği, meslek olarak seçen öğrencilerin içsel yaşam amaçlarının daha yüksek olması beklenen bir durum olarak yorumlanabilir. Lekes ve ark. (2010) Amerika’da 18-25 yaş grubunda yer alan gençler arasında toplumsal yaşam içinde zenginleşme, ünlü olma gibi dışsal hedeflerin belirgin derecede artış gösterdiğini rapor eden çalışma (130) bu araştırmada elde edilen dışsal amaçlardan maddi başarı alt boyutun en yüksek sırada yer almasını destekler niteliktedir. Ekonomik olarak daha gelişmiş toplumlarda topluma hizmet gibi içsel amaçlar daha önemliken daha düşük gelir düzeyine sahip olduğunda içsel amaçlar kadar maddi başarının da önem kazandığı belirtilmiştir (130). Elde edilen dışsal amaçlardan maddi başarı alt boyutundaki yükseklik, ülkemizde hemşirelik mesleğini orta ve düşük gelir düzeyine sahip ailelerin çocuklarının seçmesi ile de açıklanabilir.

Bu çalışmada yaşam amaçlarıyla cinsiyet ilişkisi incelendiğinde; kadınların erkeklere göre içsel yaşam amacı olan fiziksel sağlık ve kişisel gelişime daha çok önem verdikleri saptanmıştır. Erkeklerin ise ünlü olma/tanınma amacı kadınlara göre daha ön planda bulunmaktadır (Tablo 8).

İlhan ve Özbay’ın (2010) 1474 üniversite öğrencilerinin yaşam amaçlarını incelediği çalışması bu çalışmayla paralellik göstermekte olup kız öğrencilerin içsel amaçları erkek öğrencilerin içsel amaçlarına bağlılığından daha fazla bulunmuştur (16).

İlhan (2013)’ın lisans eğitimine ve formasyon programına devam eden 176 öğrenciyle yaptığı çalışmada da kız öğrencilerin içsel amaçlara yöneliminin erkek öğrencilere göre yüksek olduğu görülmektedir (20). Aygün (2014)’ün yaptığı çalışmada da kadınların içsel amaçlarının erkeklere göre daha fazla olduğu

bulunmuştur (131). Kadınların içsel amaç alt boyutlarından yüksek puan almaları toplumsal, sosyal, kültürel ve dinsel açıdan etkileyen birçok faktör ile açıklanabilir. Toplumsal cinsiyet rollerinin etkisi ve baskılar ile ikinci planda tutulan kadınların kendilerini toplumda var etme ve başarılı olma ihtiyaçları motivasyonlarını arttıran faktörler olarak gösterilebilir.

Öğrencilerin buldukları sınıf düzeyleri ve içsel yaşam amaçları incelendiğinde: Birinci sınıfta öğrenim gören öğrencilerin diğer sınıfta öğrenim gören öğrencilere göre hem içsel amaçları hem de içsel amaç alt boyutu olan aileye katkı sağlama amacı daha yüksek bulunmuştur (Tablo 12). Bunun sebebi olarak; ailesinin yanından henüz ayrılmış olan öğrencilerin ailelerine karşı hissettikleri özlem duygusu gösterilebilir. Ayrıca diğer sınıflarla kıyaslandığında meslek eğitimine yeni başlamış olan birinci sınıf öğrencilerinin olumlu hedef yönelimlerinin, motivasyon ve isteklerinin fazla olması ile de açıklanabilir.

Günümüzde eğitim düzeyinden bağımsız olarak anne-babalar, çocuklarının topluma ve aileye katkısı olan bir meslek sahibi olması için çocuklarını desteklemektedirler. Ancak çalışmaya katılan hemşirelik öğrencileri arasında babası üniversitede mezunu olan öğrencilerin içsel amaçları, babaları diğer eğitim durumuna sahip olanlara göre yüksek düzeyde bulunmuştur (Tablo 22). Literatürde ebeveyn eğitim durumu ile yaşam amaçlarını ilişkilendiren çalışma sayısı oldukça sınırlıdır. Hadjar ve Niedermoser (2018)'in İsviçreli lise öğrencilerinde yaşam amaçlarını incelediği çalışmada ebeveynlerin eğitim geçmişinin, öğrencilerin gelecek yönelimler ve gelecekteki hedefleri üzerinde bir etkisinin olmadığı belirtilmektedir (132). Eğitim düzeyi yükseldikçe bireyin farkındalığının arttığı, istediği mesleği yapma, olumlu hedeflere sahip olma, kişisel olarak memnun olma gibi içsel amaçlarda kendini gerçekleştirdiği dikkate alındığında (133), eğitim durumu yüksek olan

babaların çocuklarının içsel amaçlarının gelişimine olumlu katkı sağladığı düşünülebilir.

Ayrıca anne-babası bir okul bitirmemiş olan öğrencilerin maddi başarı, imaj/çekicilik gibi dışsal amaçlara yönelimi daha düşük bulunmuştur (Tablo 20), (Tablo 22). Çelikkaleli ve ark. (2015) lise öğrencilerinin psikolojik gereksinimlerini etkileyen değişkenleri belirlemek için yaptıkları çalışmada anne eğitim düzeyi arttıkça gençlerin gösterişli olma ihtiyacında bir artış olduğu belirlenmiştir (134). Ebeveynlerin eğitim durumu azaldıkça kendini gerçekleştirme becerileri daha düşük olmakla birlikte çocuklarına ilişkin beklentilerinin artış gösterdiği ve özellikle çocuklarını dışsal amaçlardan çok içsel amaçlara yönlendirme istekleri ile açıklanabilir.

5.3 Akıllı Telefon Bağımlılığı ve Yaşam Amaçları İlişkisinin Tartışması

Dışsal yaşam amaçlarına daha çok önem veren öğrencilerin hem akıllı telefon bağımlılıkları hem de akıllı telefon kullanımına bağlı günlük yaşamla ilgili yaşadıkları sorunlar ve aşırı kullanıma bağlı biyopsikososyal sorunlar artmış olmakla birlikte bu öğrencilerin akıllı telefon kullanımıyla ilgili olumlu beklentileri de daha yüksektir (Tablo 29). İçsel yaşam amaçları yüksek olan öğrenciler ise sanal ilişkilere daha az önem vermektedir (Tablo 29). Bireylerin benimsedikleri yaşam amaçlarının onları farklı tercihlere yönlendirdiği ve bunun sonucunda farklı başa çıkma mekanizmalarını kullanmalarını etkilediği düşünülebilir.

Bireylerin edindikleri amaçların içsel veya dışsal olmasının, akıllı telefon bağımlılığı üzerinde farklı etkilere sahip olduğu saptanmıştır. Kişiler arası ilişki, topluma katkı, fiziksel sağlık, kişisel gelişim, anlamlı yaşam ve aileye katkı gibi güçlü içsel amaçları olan bireylerin akıllı telefonlara olan bağımlılığı düşüktür. Fakat

maddi başarı, ünlü olma ve çekicilik gibi dışsal amaca yönelen bireylerde akıllı telefon bağımlılığı yüksektir. İlhan (2013), Eryılmaz (2014) ve Anise ve ark.'nın(2013) bağımlılığı yaşam amaçlarıyla ilişkilendiren araştırmalarında da içsel amaçlar arttıkça bağımlılığın azaldığını, dışsal amaçlar arttıkça bağımlılığın arttığını vurgulamışlardır (20, 22, 135).

Amaçların ve bağımlılığın birbirini etkilediği düşünülmektedir. İçsel amaçlar arttıkça akıllı telefon bağımlılığı azalmakta, akıllı telefon bağımlılık riski azaldıkça içsel yaşam amaçlarına yönelim artmaktadır. İnsani ve Sosyal Araştırmalar Merkezi'nin "Teknoloji Kullanımı ve Bağımlılığı Açısından Türkiye Gençliğinin Fotoğrafi" adlı araştırmadan elde edilen bulgulara göre belli bir hedefe yönelik konsantrasyona sahip olmak akıllı telefon bağımlılığını azaltan bir faktör olarak belirlenmiştir (İHH, 2015: 20) (136).

İçsel yaşam amaçları ön planda olan öğrenciler; öznel iyi oluş, özgüven, yaşamdan keyif alma, mutluluk ve özerklik gibi koruyucu faktörlere sahiptirler. Bu da bağımlılık davranışı gösterme düzeylerinin düşük olma nedenini açıklamaktadır. Dışsal yaşam amacına yönelen öğrencilerde bu koruyucu faktör olmadığından ya da az görüldüğünden bağımlılık riskleri yüksektir.

Bölüm 6

SONUÇ VE ÖNERİLER

6.1 Sonuç

Doğu Akdeniz Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü öğrencilerinin, problemlili akıllı telefon kullanımı ve yaşam amaçları arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılan araştırma sonuçları aşağıda bulunmaktadır.

- Öğrencilerde akıllı telefon bağımlılığı açısından riskli kullanım vardır.(Tablo 6)
- Cinsiyete göre akıllı telefon bağımlılığı puan ortalaması farklılık göstermemektedir.(Tablo 7)($p>0.05$)
- Kadın öğrencilerin akıllı telefon bağımlılığı alt boyutu olan fiziksel belirtilerden aldığı puan daha yüksek bulunmuştur.(Tablo 7) ($p<0.05$)
- Kadın öğrencilerin yaşam amacı ölçeğinin içsel amaçlar içerisinde yer alan fiziksel sağlık ve kişisel gelişim boyutlarından aldığı puan daha yüksek,
- Erkek öğrencilerin dışsal yaşam amacı içerisinde yer alan ünlü olma/tanınma alt boyutundan aldığı puan daha yüksek olduğu saptanmıştır.(Tablo 8) ($p<0.05$)
- 21-22 yaş grubuna mensup öğrencilerin akıllı telefonu aşırı kullanım puanları yüksekken, 23 yaş ve üzerinde olan öğrencilerin sosyal ağlara bağımlılık puanları yüksek olduğu saptanmıştır.(Tablo 9) ($p<0.05$)
- Dördüncü sınıftaki öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığı açısından diğer sınıflara göre daha riskli bir grup olduğu belirlenmiştir.(Tablo 11)($p<0.05$)

- Birinci sınıftaki öğrencilerin içsel amaçları diğer sınıflarda öğrenim gören öğrencilere göre anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur.(Tablo 12)($p<0.05$)
- Ailesiyle yaşayan öğrenciler akıllı telefon bağımlılığı yönünden yalnız veya arkadaşlarıyla yaşayan öğrencilere göre daha riskli bir gruptur.(Tablo 15)($p<0.05$)
- Anne-babası ayrı olan öğrencilerin, akıllı telefon bağımlılığı alt boyutu olan sanal ilişkilerden yüksek puan aldığı saptanmıştır.(Tablo 17)($p<0.05$)
- Annesi bir okul bitirmemiş olan öğrencilerin, akıllı telefon bağımlılık ölçeğinde yer alan olumlu beklentiler ve yoksunluk belirtileri alt boyutundan düşük puan aldıkları bulunmuştur.(Tablo 19) ($p<0.05$)
- Anne ve babası bir okul bitirmemiş olan öğrencilerin dışsal amaçlara yöneliminin daha düşük olduğu bulunmuştur.(Tablo 20)(Tablo 22) ($p<0.05$)
- Babası bir okul bitirmemiş olan öğrencilerin akıllı telefon bağımlılık ölçeğinde yer alan olumlu beklentiler alt boyutundan daha düşük puan aldıkları görülmektedir.(Tablo 21) ($p<0.05$)
- Babası üniversite mezunu olan öğrencilerin içsel amaçlara yönelimi daha yüksek bulunmuştur.(Tablo 22) ($p<0.05$)
- Üst model cep telefonuna sahip öğrencileri sosyal ağlara bağımlılık riskinin daha fazla olduğu saptanmıştır. (Tablo 23) ($p<0.05$)
- Akıllı telefon alırken popüleriteye önem veren öğrencilerin, akıllı telefon bağımlısı olma riski daha yüksek düzeyde görülmüştür(Tablo 25) ($p<0.05$).
- Akıllı telefonun günlük kullanım süresi arttıkça akıllı telefon bağımlılık riskinin de arttığı saptanmıştır. (Tablo 27) ($p<0.05$)

- Öğrencilerin içsel amaçları arttıkça, sanal ilişkilere olan yatkınlığının azaldığı,
- Öğrencilerin dışsal amaçları arttıkça, akıllı telefon bağımlılık riskinin arttığı gözlemlenmiştir. (Tablo 29) ($p<0.05$)

6.2 Öneriler

Bu bölümde, hemşirelik öğrencilerinin problemlili akıllı telefon kullanımları ve yaşam amaçlarına ait sonuçlar doğrultusunda, öneriler yer almaktadır.

- Akıllı cep telefonunun problemlili kullanımına yönelik farkındalık oluşturmak için hemşirelik öğrencilerine seminerler ve bilinçlendirme programları verilmesi önerilebilir.
- Akıllı telefon bağımlılığının bakım kalitesini olumsuz yönde etkileyeceği göz önünde bulundurulduğunda, örneklem grubunun hemşireleri kapsadığı araştırmalar yapılması önerilebilir.
- Öğrencileri içsel yaşam amaçlarına yönlendirerek, mesleklerine olumlu katkı sunmalarını sağlayacak eğitim programları oluşturulup, danışmanlıklar verilmesi önerilebilir.
- Yaşam amaçlarıyla ilgili kısıtlı sayıda bulunan araştırmaların artırılması ve gerek hemşirelik öğrencileri, gerekse hemşirelerin yaşam amaçlarını belirlemek amacıyla araştırmaların yapılması önerilebilir.
- Akıllı telefon bağımlılığını ve yaşam amaçlarını ilişkilendiren çalışmaların üniversite genelinde yapılması önerilebilir.
- Akıllı telefon bağımlılığını ve yaşam amaçlarını ilişkilendiren nitel araştırmaların yapılması önerilebilir.

KAYNAKLAR

- [1] Süler, M. (2016), *Akıllı Telefon Bağımlılığının Öznel Mutluluk Düzeyine Etkisinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi*, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, S.Ü.
- [2] Aktaş, H. ve Yılmaz, N. (2016), *Üniversite Gençlerinin Yalnızlık ve Utangaçlık Unsurları Açısından Akıllı Telefon Bağımlılığı*, Journal of Social Sciences and Education Research, 3(1), 85-100.
- [3] Kuyucu, M. (2017), *Gençlerde Akıllı Telefon Kullanımı ve Akıllı Telefon Bağımlılığı Sorunsalı: “Akıllı Telefon(Kolik)” Üniversite Gençliği*, Global Media Journal Tr Edition, 7(14), 328-359.
- [4] Çakır, F. ve Demir, N. (2014), *Üniversite Öğrencilerinin Akıllı Telefon Satın Alma Tercihlerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma*, Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 29(1), 213-243
- [5] Dikeç, G. ve Kebapçı, A. (2018), *Bir Grup Üniversite Öğrencisinin Akıllı Telefon Bağımlılık Düzeyleri*, Bağımlılık Dergisi, 19(1), 1-9.
- [6] Minaz, A. ve Bozkurt, Ö. Ç. (2017), *Üniversite Öğrencilerinin Akıllı Telefon Bağımlılık Düzeylerinin ve Kullanım Amaçlarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi*, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 9(21), 268-286.

- [7] TÜİK. (2016), *Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması*, <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=21779> (18 Haziran 2018).
- [8] Choi, H. S., Lee, H. K., & Ha, J. C. (2012), *The Influence Of Smartphone Addiction On Mental Health, Campus Life and Personal Relations-Focusing On K University Students*, Journal of the Korean Data and Information Science Society, 23(5), 1005-1015.
- [9] Meral, D. (2017), *Orta Öğretim Öğrencilerinde Akıllı Telefon Bağımlılığının Yalnızlık, Yaşam Doyumu ve Bazı Kişisel Özellikler Bakımından İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, E. Ü.
- [10] Noyan, C. O., Enez Darçın, A., Nurmedov, S., Yılmaz, O., Dilbaz, N. (2015), *Akıllı Telefon Bağımlılığı Ölçeğinin Kısa Formunun Üniversite Öğrencilerinde Türkçe Geçerlilik ve Güvenilirlik Çalışması*, Anadolu Psikiyatri Dergisi, 16(1), 73-81.
- [11] Kwon, M., Lee, J. Y., Won, W. Y., Park, J. W., Min, J. A., Hahn, C., ... & Kim, D. J. (2013), *Development and Validation of a Smartphone Addiction Scale (SAS)*, PloS one, 8(2), e56936.
- [12] Çakır, Ö. ve Oğuz, E. (2017), *Lise Öğrencilerinin Yalnızlık Düzeyleri ile Akıllı Telefon Bağımlılığı Arasındaki İlişki*, Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 13(1), 418-429.

- [13] Ünal, A. T., Arslan, A. (2013), *Devlet ve Vakıf Üniversiteleri Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Cep Telefonu Kullanım Sıklıklarının ve Marka Tercihlerinin Karşılaştırılması*, Gaziantep University Journal of Social Sciences, 12(1), 1-19.
- [14] Aydın, B. B., (2011), *Üniversite Öğrencilerinin Yaşam Amaçlarının Alt Boyutlarının Genel Öz-Yeterlik, Yaşam Doyumu ve Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, S. Ü.
- [15] Eryılmaz, A. (2012), *Pozitif Psikoterapi Bağlamında Yaşam Amaçları Belirleme Ölçeğinin Üniversite Öğrencileri Üzerinde Psikometrik Özelliklerinin İncelenmesi*, Klinik Psikiyatri, 15, 166-174.
- [16] İlhan, T. ve Özbay, Y. (2010), *Yaşam Amaçlarının ve Psikolojik İhtiyaç Doyumunun Öznel İyi Oluş Üzerindeki Yordayıcı Rolü*, Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi, 4(34), 109-118.
- [17] Kasser, T., & Ryan, R. M. (1996), *Further Examining The American Dream: Differential Correlates Of Intrinsic And Extrinsic Goals*, *Personality and Social Psychology Bulletin*, 22(3), 280-287.
- [18] Duran, N. O., Şeref, T. A. N. (2013), *Minnettarlık ve Yaşam Amaçları Yazma Çalışmalarının Öznel İyi Oluşa Etkisi*, Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi, 4(40), 154-166.

- [19] Hietalahti, M., Rantanen, J., Kokko, K. (2016), *Do Life Goals Mediate The Link Between Personality Traits and Mental Well-Being*, The Journal of Happiness & Well-Being, 4(1), 72-89.
- [20] İlhan, T. (2013), *Üniversite Öğrencilerinde Yaşam Amaçları ve Madde Kullanımı*, Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 6(2),183-196., Palfai, T. P., Weafer, J. (2006), *College Student Drinking and Meaning in The Pursuit of Life Goals*, Psychology of Addictive Behaviors, 20, 131–134
- [21] Martin, R.A., MacKinnon, S., Johnson, J., Rohsenow, D.J., (2011), *Purpose in Life Predicts Treatment Outcome Among Adult Cocaine Abusers in Treatment*, Journal of Substance Abuse Treatment, 40(2), 183-188.
- [22] Eryılmaz, A. (2014), *Meaning of Life-Setting Life Goals: Comparison of Substance Abusers and Non-Abusers*, Turkish Psychological Counseling and Guidance Journal, 5(42), 235-243.
- [23] Kasser, T., ve Ryan, R. M. (2001), *Be Careful What You Wish For: Optimal Functioning and The Relative Attainment of Intrinsic and Extrinsic Goals, Life Goals and Well-Being: Towards a Positive Psychology of Human Striving*, 1, 116-131.
- [24] Mert, A. ve Özdemir, G. (2018), *Yalnızlık Duygusunun Akıllı Telefon Bağımlılığına Etkisi*, OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi, 8(1), 88-107.

- [25] Bulduklu, Y. ve Özer, N. P. (2016), *Gençlerin Akıllı Telefon Kullanım Motivasyonları*, İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 5(8), 2963-2986.
- [26] Karaaslan, İ. A.ve Budak, L. (2012), *Üniversite Öğrencilerinin Cep Telefonu Özelliklerini Kullanımlarının ve Gündelik İletişimlerine Etkisinin Araştırılması*, Journal of Yasar University, 7(26).
- [27] Tatli, H. (2015), *Akıllı Telefon Seçiminin Belirleyicileri: Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Uygulama*, Çankırı Karatekin Üniversitesi İİBF Dergisi, 5(2), 549-567.
- [28] Samaha, M., & Hawi, N. S. (2016), *Relationships Among Smartphone Addiction, Stress, Academic Performance, and Satisfaction With Life*, Computers in Human Behavior, 57, 321-325.
- [29] Hamutoğlu, N. B., Gezgin, D. M., Samur, Y. ve Yıldırım, S. (2018), *Genç Nesil Arasında Yaygınlaşan Bir Bağımlılık: Akıllı Telefon Bağımlılığının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi*, Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama, 8(2), 212-231.
- [30] Kemp, S. (2019), *Q2 Global Digital Statshot*, <https://wearesocial.com/blog/2019/01/digital-2019-global-internet-use-accelerates> (15 Mayıs 2019)

- [31] Wang, P., Nie, J., Wang, X., Wang, Y., Zhao, F., Xie, X., ... and Ouyang, M. (2018), *How Are Smartphones Associated With Adolescent Materialism?*, Journal Of Health Psychology, 1359105318801069.
- [32] Güler, H., Şahinkayası, Y., ve Şahinkayası, H. (2017), *İnternet ve Mobil Teknolojilerin Yaygınlaşması: Fırsatlar ve Sınırlılıklar*, Sosyal Bilimler Dergisi, 7(14), 186-207.
- [33] BTHK, (2018), *Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu Stratejik Planı 2015-2018*, <http://www.bthk.org/tr/raporlar/stratejik-plan> (17 Ocak 2019)
- [34] Çavuşoğlu, F. (2009), *Sağlık Yüksekokulu Öğrencilerinin Madde Kullanımına Etki Eden Etmenler ve Aileden Aldıkları Sosyal Desteğin Etkisi*, Yüksek Lisans Tezi, O.M.Ü
- [35] Fidan, H. (2016), *Mobil Bağımlılık Ölçeği'nin Geliştirilmesi ve Geçerliliği: Bileşenler Modeli Yaklaşımı*, Addicta: The Turkish Journal On Addictions, 3, 433-469.
- [36] Bilge, F. (2012), *Bir Grup İlköğretim Öğrencisinde Bilgisayara Yönelik Bağımlılık Eğilimi Değerlendirmesi*, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 43, 96-105.
- [37] Ersöğütçü, F. (2015), *Madde Bağımlılığı Tanısı Almış Bireylerde Sosyal İşlevsellik ve Benlik Saygısı*, Yüksek Lisans Tezi, A.Ü.

- [38] APA (2013), *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders*, 5th edition (DSM 5): Washington, DC, American Psychiatric Association.
- [39] Zilberman, N., Yadid, G., Efrati, Y., Neumark, Y., and Rassovsky, Y. (2018), *Personality Profiles of Substance and Behavioral Addictions*, *Addictive Behaviors*, 82, 174-181.
- [40] Panova, T., & Carbonell, X. (2018), *Is Smartphone Addiction Really an Addiction?*, *Journal of Behavioral Addictions*, 7(2), 252-259.
- [41] Starcke, K., Antons, S., Trotzke, P., and Brand, M. (2018), *Cue-Reactivity in Behavioral Addictions: a Meta-Analysis and Methodological Considerations*, *Journal of Behavioral Addictions*, 7(2), 227-238.
- [42] Grant, J. E., Potenza, M. N., Weinstein, A., and Gorelick, D. A. (2010), *Introduction to Behavioral Addictions*, *The American Journal of Drug and Alcohol Abuse*, 36(5), 233-241.
- [43] Jorgenson, A. G., Hsiao, R. C. J., and Yen, C. F. (2016), *Internet Addiction and Other Behavioral Addictions*, *Child and Adolescent Psychiatric Clinics*, 25(3), 509-520.
- [44] Doğan, M. (2018), *Ergenlerin Değer Yönelimleri ve Değer Yönelimlerinin İnternet Bağımlılığıyla İlişkisinin İncelenmesi*, *Uluslararası Sosyal ve Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5(10), 263-285.

- [45] Griffiths, M. D. (1995), *Technological Addictions*, *Clinical Psychology Forum*, 76, 14–19.
- [46] Griffiths, M. (2005), *a 'Components' Model of Addiction Within a Biopsychosocial Framework*, *Journal of Substance Use*, 10(4), 191–197.
- [47] Gökçearslan, Ş., Uluyol, Ç., and Şahin, S. (2018), *Smartphone Addiction, Cyberloafing, Stress and Social Support Among University Students: a Path Analysis*, *Children and Youth Services Review*, 91, 47-54.
- [48] Gökçearslan, Ş., Mumcu, F. K., Haşlaman, T., and Çevik, Y. D. (2016), *Modelling Smartphone Addiction: The Role Of Smartphone Usage, Self-Regulation, General Self-Efficacy and Cyberloafing in University Students*, *Computers in Human Behavior*, 63, 639-649.
- [49] Kuss, D. J., Kanjo, E., Crook-Rumsey, M., Kibowski, F., Wang, G. Y., and Sumich, A. (2018), *Problematic Mobile Phone Use and Addiction Across Generations: The Roles Of Psychopathological Symptoms and Smartphone Use*, *Journal of Technology in Behavioral Science*, 3(3), 141-149.
- [50] Aljomaa, S. S., Qudah, M. F. A., Albursan, I. S., Bakhiet, S. F., and Abduljabbar, A. S. (2016), *Smartphone Addiction Among University Students in The Light Of Some Variables*, *Computers in Human Behavior*, 61, 155-164.

- [51] Lin, Y. H., Chiang, C. L., Lin, P. H., Chang, L. R., Ko, C. H., Lee, Y. H., and Lin, S. H. (2016), *Proposed Diagnostic Criteria For Smartphone Addiction*, PloS one, 11(11), e0163010.
- [52] Elhai, J. D., & Contractor, A. A. (2018), *Examining Latent Classes Of Smartphone Users: Relations With Psychopathology and Problematic Smartphone Use*, Computers in Human Behavior, 82, 159-166.
- [53] Elhai, J. D., Dvorak, R. D., Levine, J. C., and Hall, B. J. (2017), *Problematic Smartphone Use: a Conceptual Overview and Systematic Review of Relations With Anxiety and Depression Psychopathology*, Journal of Affective Disorders, 207, 251-259.
- [54] Choi, S. W., Kim, D. J., Choi, J. S., Ahn, H., Choi, E. J., Song, W. Y., ... and Youn, H. (2015), *Comparison Of Risk and Protective Factors Associated With Smartphone Addiction and Internet Addiction*, Journal of Behavioral Addictions, 4(4), 308-314.
- [55] Wolniewicz, C. A., Tihamiyu, M. F., Weeks, J. W., & Elhai, J. D. (2018), *Problematic Smartphone Use And Relations With Negative Affect, Fear Of Missing Out, and Fear Of Negative and Positive Evaluation*, Psychiatry Research, 262, 618-623.
- [56] Pucciarelli, G., Simeone, S., Virgolesi, M., Madonna, G., Proietti, M. G., Rocco, G., and Stievano, A. (2019), *Nursing-Related Smartphone Activities in The*

Italian Nursing Population: a Descriptive Study, CIN: Computers, Informatics, Nursing, 37(1), 29-38.

[57] Cho, S., & Lee, E. (2016), *Distraction By Smartphone Use During Clinical Practice and Opinions About Smartphone Restriction Policies: a Cross-Sectional Descriptive Study of Nursing Students*, Nurse Education Today, 40, 128-133.

[58] Semerci, R. ve Kostak, M. A. (2019), *Hemşirelik Öğrencilerinin Akıllı Telefon Kullanım Özelliklerinin Belirlenmesi*, Sağlık Bilimleri ve Meslekleri Dergisi, 6(1), 8-16.

[59] Eryılmaz, A. (2012), *Amaçlar: Ruh ve Beden Sağlığını Korumanın Önemli Bir Aracı*, Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar, 4(4), 428-448.

[60] Aydın, C., Mevlüt, K. A. Y. A., ve Peker, H. (2015), *Hayatın Anlam ve Amacı Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, (38), 39-55.

[61] Koçak, R. ve Ak, K. (2015), *Üniversite Öğrencilerinin Özgecilik Düzeylerinin Yordayıcısı Olarak Yaşam Amaçları*, The Journal of Academic Social Science Studies, (38), 1-18.

[62] Brdar, I., Rijavec, M. and Miljković, D. (2009), *Life Goals and Well-Being: Are Extrinsic Aspirations Always Detrimental To Well-Being?*, Psihologijske Teme, 18(2), 317-334.

- [63] Getir, S. (2015), *Mükemmeliyetçilik Algısı, Yaşam Amacı ve Psikolojik İyi Oluş İle Akademik Başarı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, E.Ü.
- [64] McKnight, P. E. and Kashdan, T. B. (2009), *Purpose In Life As A System That Creates and Sustains Health and Well-Being: an Integrative, Testable Theory*, *Review Of General Psychology*, 13(3), 242-251.
- [65] Rijavec, M., Brdar, I. and Miljkovic, D. (2011), *Aspirations and Well-Being: Extrinsic vs. Intrinsic Life Goals*, *Drustvena Istrazivanja*, 20(3), 693.
- [66] Lau, E. Y. Y., Cheung, S. H., Lam, J., Hui, C. H., Cheung, S. F. and Mok, D. S. Y. (2015), *Purpose-Driven Life: Life Goals as a Predictor of Quality of Life and Psychological Health*, *Journal of Happiness Studies*, 16(5), 1163-1184.
- [67] Burrow, A. L., Stanley, M., Sumner, R. and Hill, P. L. (2014), *Purpose in Life as a Resource For Increasing Comfort with Ethnic Diversity*, *Personality and Social Psychology Bulletin*, 40(11), 1507-1516.
- [68] Wu, A. M., Lei, L. L. and Ku, L. (2013), *Psychological Needs, Purpose In Life, and Problem Video Game Playing Among Chinese Young Adults*, *International Journal Of Psychology*, 48(4), 583-590.
- [69] Hill, P. L., Turiano, N. A., Mroczek, D. K. and Burrow, A. L. (2016), *The Value of a Purposeful Life: Sense Of Purpose Predicts Greater Income and Net Worth*, *Journal Of Research In Personality*, 65, 38-42.

- [70] Blattner, M. C., Liang, B., Lund, T. and Spencer, R. (2013), *Searching For a Sense of Purpose: The Role of Parents and Effects on Self-Esteem Among Female Adolescents*, *Journal of Adolescence*, 36(5), 839-848.
- [71] Zilioli, S., Slatcher, R. B., Ong, A. D. and Gruenewald, T. L. (2015), *Purpose in Life Predicts Allostatic Load Ten Years Later*, *Journal of Psychosomatic Research*, 79(5), 451-457.
- [72] Oğluz-Duran, N. and Yılmaz-Sayar, D. (2016), *The Sense of Belonging as a Predictor of Life Goals Among Turkish Counselor Candidates*, *Online Journal Of Counseling and Education*, 5(2).
- [73] Kaya, Z. and Mukba, G. (2017), *Examination on Personality Traits and Life Goals of Teachers*, *Online Journal of Counseling and Education*, 6(3).
- [74] Janke, S. and Dickhäuser, O. (2019), *a Neglected Tenet of Achievement Goal Theory: Associations Between Life Aspirations and Achievement Goal Orientations*, *Personality and Individual Differences*, 142, 90-99.
- [75] McClure, M. J. And Lydon, J. E. (2018), *Exploring The Regulation Of Need-Satisfying Goals: A Baseline Model*, *Motivation and Emotion*, 42(6), 871-884.
- [76] Ling, Y., He, Y., Wei, Y., Cen, W., Zhou, Q. and Zhong, M. (2016), *Intrinsic and Extrinsic Goals as Moderators of Stress and Depressive Symptoms in*

Chinese Undergraduate Students: a Multi-Wave Longitudinal Study, BMC Psychiatry, 16(1), 138.

[77] Van Hiel, A. and Vansteenkiste, M. (2009), *Ambitions Fulfilled? The Effects of Intrinsic and Extrinsic Goal Attainment on Older Adults' Ego-Integrity and Death Attitudes*, the International Journal Of Aging and Human Development, 68(1), 27-51.

[78] Vallerand, R. J. (2000), *Deci and Ryan's Self-Determination Theory: a View From the Hierarchical Model of Intrinsic and Extrinsic Motivation*, Psychological Inquiry, 11(4), 312-318.

[79] Jang, H. R. (2017), *Teachers' Intrinsic Vs. Extrinsic Instructional Goals Predict Their Classroom Motivating Styles*, Learning and Instruction, (60), 286-300.

[80] Guillen-Royo, M. And Kasser, T. (2015), *Personal Goals, Socio-Economic Context and Happiness: Studying a Diverse Sample in Peru*. Journal of Happiness Studies, 16(2), 405-425.

[81] Lee, S. And Pounders, K. R. (2019), *Intrinsic Versus Extrinsic Goals: The Role Of Self-Construal in Understanding Consumer Response to Goal Framing in Social Marketing*, Journal of Business Research, 94, 99-112.

[82] Aslan, B. (2014), *Ebeveyn Kabul Reddi ve İntihar Olasılığı: Yaşam Amaçları ve Yalnızlık Açısından Bir Değerlendirme*, Yüksek Lisans Tezi, A.Ü.

- [83] Duriez, B. (2011), *The Social Costs Of Extrinsic Relative to Intrinsic Goal Pursuits Revisited: the Moderating Role of General Causality Orientation*, *Personality and Individual Differences*, 50(5), 684-687.
- [84] Yüksel, A. and Bahadır-Yılmaz, E. (2019), *Relationship Between Depression, Anxiety, Cognitive Distortions, and Psychological Well-Being Among Nursing Students*, *Perspectives İn Psychiatric Care*, 1 - 7.
- [85] Ratanasiripong, P. and Wang, C. C. D. (2011), *Psychological Well-Being Of Thai Nursing Students*, *Nurse Education Today*, 31(4), 412-416.
- [86] Deniz, H. C. (2018), *Isparta İlindeki Görme Engelli Bireylerde Yaşam Amacı Oluşturma, Yaşamda Anlam Bulma ve Umut Düzeylerinin Belirlenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, O.Ü.
- [87] Demirci, K., Orhan, H., Demirdas, A., Akpınar, A., Sert, H. (2014), *Validity and Reliability of The Turkish Version of The Smartphone Addiction Scale In a Younger Population*, *Klinik Psikofarmakoloji Bülteni-Bulletin of Clinical Psychopharmacology*, 24(3), 226-234.
- [88] İlhan, T.(2009), *Üniversite Öğrencilerinin Benlik Uyumu Modeli: Yaşam Amaçları, Temel Psikolojik İhtiyaçlar ve Öznel İyi Oluş*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi.
- [89] Yılmaz, D., Çınar, H. G. and Özyazıcıoğlu, N. (2017), *Hemşirelik Öğrencilerinde Akıllı Telefon ve İnternet Bağımlılığı ile Üst Ekstremit*

Fonksiyonel Aktivite Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, SDÜ Sağlık Bilimleri Dergisi, 8(3), 34-39.

[90] Çevik, C. (2018), *Üniversite Öğrencilerinde Akıllı Telefon Bağımlılığının Uyku Kalitesi, Depresyon ve Anksiyete Düzeyleri ile İlişkisinin İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Ü.Ü.

[91] Yücelten, E. (2016), *Üniversite Öğrencilerinde İnternet Bağımlılığı ve Akıllı Telefon Bağımlılığının Bağlanma Stilleri ile İlişkisinin İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Ü.Ü.

[92] Sanal, Y. and Özer, Ö. (2017), *Smartphone Addiction and the Use of Social Media among University Students* *Üniversite Öğrencilerinin Akıllı Telefon Bağımlılığı ve Sosyal Ağ Kullanımı: Bir Durum Değerlendirmesi*, Mediterranean Journal of Humanities VII/2 (2017), 367-377.

[93] Yang, Z., Asbury, K., and Griffiths, M. D. (2019), *Do Chinese and British University Students Use Smartphones Differently? a Cross-Cultural Mixed Methods Study*, International Journal of Mental Health and Addiction, 17(3), 644-657.

[94] Lachmann, B., Sindermann, C., Sariyska, R. Y., Luo, R., Melchers, M. C., Becker, B., ... & Montag, C. (2018), *The Role of Empathy and Life Satisfaction in Internet and Smartphone Use Disorder*, Frontiers in Psychology, 9, 398.

- [95] Lopez-Fernandez, O. (2017), *Short version of the Smartphone Addiction Scale adapted to Spanish and French: Towards a cross-cultural research in problematic mobile phone use*, Addictive behaviors, 64, 275-280.
- [96] Kumcagiz, H. and Gündüz, Y. (2016), *Relationship Between Psychological Well-Being and Smartphone Addiction of University Students*, International Journal of Higher Education, 5(4), 144-156.
- [97] Boumosleh, J. M., & Jaalouk, D. (2017), *Depression, Anxiety, and Smartphone Addiction in University Students-A Cross Sectional Study*, PloS one, 12(8), e0182239.
- [98] Aktürk, Ü., Budak, F., Gültekin, A. and Özdemir, A. (2018), *Comparison of Smartphone Addiction and Loneliness in High School and University Students*, Perspectives in Psychiatric Care, 54(4), 564-570.
- [99] Gligor, Ş. and Mozoş, I. (2019), *Indicators of Smartphone Addiction and Stress Score in University Students*, Wiener Klinische Wochenschrift, 131(5-6), 120-125.
- [100] Long, ., Liu, T. Q., Liao, Y. H., Qi, C., JHe, H. Y., Chen, S. B. and Billieux, J. (2016), *Prevalence and Correlates of Problematic Smartphone Use in a Large Random Sample of Chinese Undergraduates*, BMC Psychiatry, 16(1), 408.

- [101] Serin, E. K., Durmaz, Y. Ç., & Polat, H. T. (2019), *Correlation Between Smartphone Addiction and Dysfunctional Attitudes in Nursing/Midwifery Students*, Perspectives in Psychiatric Care.
- [102] Karahancı, P. (2018), *Üniversite Öğrencilerinde Akıllı Telefon Bağımlılığı ile Kişilik Özellikleri Arasındaki İlişki*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Gelişim Üniversitesi.
- [103] Yuchang, J., Cuicui, S., Junxiu, A., & Junyi, L. (2017), *Attachment Styles and Smartphone Addiction in Chinese College Students: The Mediating Roles of Dysfunctional Attitudes and Self-Esteem*, International Journal of Mental Health and Addiction, 15(5), 1122-1134.
- [104] Sevindik F. (2011), *Fırat Üniversitesi Öğrencilerinde Problemlı İnternet Kullanımı ve Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışlarının Belirlenmesi*, Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi.
- [105] Soni, R., Upadhyay, R., & Jain, M. (2017), *Prevalence of Smart Phone Addiction, Sleep Quality and Associated Behaviour Problems in Adolescents*, Int J Res Med Sci, 5(2), 515-9.
- [106] Kaplan, N. (2016), *Ortaokul öğrencilerinde internet bağımlılık düzeylerinin sağlık üzerine etkilerinin incelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, İzmir Katip Çelebi Üniversitesi.

- [107] Akbal, S. (2018), *Sosyal Anksiyete Bozukluğu ve Akıllı Telefon Bağımlılığı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Gelişim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- [108] Gümüş, A. (2018), *Tıp Fakültesi Öğrencilerinde Akıllı Telefon Bağımlılığı ve Depresyon Durumlarının Değerlendirilmesi*, Uzmanlık Tezi, Y.Y.Ü.
- [109] Kırca, K., & Kutlutürkan, S. (2019), *Hemşirelik Öğrencilerinin Akıllı Telefon Bağımlılık Düzeylerinin İletişim Becerilerine Etkisi*, Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi, 5(2), 81-85.
- [110] Akın, G. (2018), *Erzincan Üniversitesi Öğrencilerinde Akıllı Telefon Bağımlılık Düzeyinin Belirlenmesi ve İlişkili Faktörlerin Değerlendirilmesi*, Uzmanlık Tezi, Erzincan Üniversitesi.
- [111] Dan, H., Bae, N., Koo, C., Wu, X., & Kim, M. (2015), *Relationship of Smartphone Addiction to Physical Symptoms and Psychological Well-Being Among Nursing Students: Mediating Effect of İnternet Ethics*. Journal of Korean Academy of Nursing Administration, 21(3), 277-286.
- [112] Mohammadbeigi, A., Valizadeh, F., Saadati, M., Sharifimoghadam, S., Ahmadi, A., Mokhtari, M., & Ansari, H. (2016), *Sleep Quality in Medical Students; The İmpact of Over-Use of Mobile Cell-Phone and Social Networks*, Journal of Research in Health Sciences, 16(1), 46-50.

- [113] Bekar, T. (2018), *Üniversite Öğrencilerinde Teknoloji ile İlgili Bağımlılıklar ve İlişkili Faktörler*, Uzmanlık Tezi, Pamukkale Üniversitesi.
- [114] Yiğit, Y. E. (2019), *Ergenlerde Akıllı Telefon Bağımlılığının Yalnızlık Üzerine Etkisi*, Yüksek Lisans Tezi, Biruni Üniversitesi.
- [115] Ko, CH, Wang, PW, Liu, TL, Yen, CF, Chen, CS ve Yen, JY (2015), *Prospektif Bir İncelemede, Aile Faktörleri ile Ergenler Arasında Ben Nternet Bağımlılığı Arasındaki Çift Yönlü İlişkiler*, *Psikiyatri ve Klinik Sinirbilim*, 69 (4), 192-200.
- [116] Ahmadi, K. and Saghafi, A. (2013), *Psychosocial Profile of Iranian Adolescents Internet Addiction*, *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 16(7), 543-548.
- [117] Bayraktutan, F. (2005), *Aile İçi İlişkiler Açısından İnternet Kullanımı*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi.
- [118] Ögel, K., Tamar, D., Evren, C., & Çakmak, D. (2001), *Tobacco, Alcohol and Drug Use Among High School Students*, *Turkish Journal of Psychiatry*, 12(1), 47-52.
- [119] Sabırlı, B. (2018), *Üniversite Öğrencilerindeki Akıllı Telefon Kullanım Sıklığının Benlik Saygısı ve Çeşitli Değişkenlerle İlişkisi*, Yüksek Lisans Tezi, Ü.Ü.

- [120] Durak, H. and Seferoğlu, S. S. (2018), *Ortaokul Öğrencilerinin Akıllı Telefon Kullanımları ve Bağımlılık Düzeyleriyle İlgili Unsurlar*, Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama, 8(1), 1-23.
- [121] İlhan, V. (2012), *Yeni İletişim Teknolojilerindeki Yeniliklerin Gündelik Hayattaki Tahakkümü: iPhone ve iPad Örneği, Yeni İletişim Teknolojileri ve Toplumsal Dönüşüm, Kırgızistan – Türkiye Manas Üniversitesi Yayınları: 157, Kongreler ve Sempozyumlar Dizisi: 25, 443-461.*
- [122] Dilek, Ö. (2019), *Akıllı Telefon Kullanım Tercihlerini Etkileyen Faktörler: Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Öğrencileri Üzerine Bir Çalışma*, Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 33(1), 203-218.
- [123] Daysal, B. (2019), *Alaca İlçe Merkezindeki Lise Öğrencilerinde Akıllı Telefon Bağımlılığı ve Psikososyal Faktörler*, Yüksek Lisans Tezi, Hitit Üniversitesi.
- [124] Kurt, F. (2018), *Üniversite Öğrencilerinde Akıllı Telefon Kullanım Bozukluğu İle Dürtüsel Davranış ve Çocukluk Çağı Travması Arasındaki İlişkisi*, Yüksek Lisans Tezi, Ü.Ü.
- [125] Pivetta, E., Harkin, L., Billieux, J., Kanjo, E., & Kuss, D. J. (2019), *Problematic Smartphone Use: an Empirically Validated Model*, Computers in Human Behavior, (100), 105-117.

- [126] Kahyaoğlu-Süt, H., Kurt, S., Uzal, Ö., & Özdilek, S. (2016), *Efects of Smartphone Addiction Level on Social and Educational Life in Health Sciences Students*, *Euras Journal Fam Med*, 5(1), 13-19.
- [127] Haug, S., Castro, R. P., Kwon, M., Filler, A., Kowatsch, T., & Schaub, M. P. (2015), *Smartphone Use and Smartphone Addiction Among Young People in Switzerland*, *Journal of Behavioral Addictions*, 4(4), 299-307.
- [128] Duke, É., & Montag, C. (2017), *Smartphone Addiction, Daily Interruptions and Self-Reported Productivity*, *Addictive Behaviors Reports*, 6, 90-95.
- [129] Astin, A. W., & Nichols, R. C. (1964), *Life Goals and Vocational Choice*, *Journal of Applied Psychology*, 48(1).
- [130] Lekes, N., Gingras, I., Philippe, FL, Koestner, R., & Fang, J. (2010), *Ebeveyn Özerkliği Desteği, İçsel Yaşam Hedefleri ve Çin ve Kuzey Amerika'daki Ergenler Arasında Refah*, *Gençlik ve Ergenlik Dergisi* , 39 (8), 858-869.
- [131] Aygün, M. (2014), *Öğrencilerin Yaşam Amaçlarıyla Gelecek Kaygısı Arasındaki İlişki*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi.
- [132] Hadjar, A., & Niedermoser, D. W. (2019), *The Role of Future Orientations and Future Life Goals in Achievement Among Secondary School Students in Switzerland*, *Journal of Youth Studies*, 1-18.

- [133] Korkmaz, M., Germir, H. N., Yücel, A. S., & Gürkan, A. (2015), *Yaşam Memnuniyeti Üzerinde Etkili Olan Sosyodemografik Bileşenler Üzerine Bir Analiz*, Uluslararası Hakemli Psikiyatri ve Psikoloji Araştırmaları Dergisi, 3(2), 78-111.
- [134] Çelikkaleli, Ö., Gökçakan, N., & Çapri, B. (2005), *Lise Öğrencilerinin Bazı Psikolojik İhtiyaçlarının Cinsiyet, Okul Türü, Anne ve Baba Eğitim Düzeyine Göre İncelenmesi*, Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 18(2), 245-268.
- [135] Wu, A. M., Lei, L. L. and Ku, L. (2013), *Psychological Needs, Purpose in Life, and Problem Video Game Playing Among Chinese Young Adults*, International Journal of Psychology, 48(4), 583-590.
- [136] İHH (2015), *Teknoloji Kullanımı ve Bağımlılığı Açısından Türkiye Gençliğinin Fotoğrafi*. İnsani Sosyal Araştırmalar Merkezi, [Http://insanhaklarimerkezi.Bilgi.Edu.Tr/Tr/](http://insanhaklarimerkezi.Bilgi.Edu.Tr/Tr/) Erişim Tarihi: 02.08.2016

EKLER

Ek 1: Kişisel Bilgi Formu

Sayın Katılımcı;

Bu çalışmada; akıllı telefon kullanımının yaşam amaçlarıyla ilişkisini incelemek amaçlanmaktadır. Araştırmanın etkinliği sizlerin vereceği doğru yanıtlara bağlıdır. Sorulara verdiğiniz yanıtlar bu çalışma dışında herhangi bir yerde kullanılmayacak ve kimseyle paylaşılmayacaktır. Çalışmaya katıldığınız için teşekkür ederim.

Doğu Akdeniz Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Öğretim ve Araştırma Enstitüsü

Hemşirelik Yüksek Lisans Öğrencisi

Gamze Yatmaz

1.) Cinsiyetiniz nedir?

Kadın

Erkek

2.) Yaşınız?

.....

3.) Kaçınıcı sınıfta öğrenim görüyorsunuz?

1.Sınıf

2.Sınıf

3.Sınıf

4.Sınıf

4.) Size göre akademik başarınız ne düzeydedir?

1. Kötü

2. Orta

3. İyi

4. Çok iyi

5.) Medeni Durumunuz:

Bekar

Evli

6.) Birlikte yaşadığımız kişiler?

Yalnız

Ev/Oda Arkadaşı

Aile

7.) Anne-babanızın birliktelik durumu nedir?

Birlikte

Ayrı

8.) Annenizin eğitim durumu?

Okur-yazar değil

Okur-yazar

İlkokul mezunu

Ortaokul mezunu

Lise mezunu

Üniversite mezunu

9.) Babanızın eğitim durumu?

Okur-yazar değil

Okur-yazar

İlkokul mezunu

Ortaokul mezunu

Lise mezunu

Üniversite mezunu

10.)Aylık gelirinizin ne kadarını telefon masrafları için ayırıyorsunuz?

.....

11.) Cep telefonunuzun model türü nedir?

- Üst model
- Orta model
- Düşük model

12.)Cep telefonu seçerken en çok hangi özelliğine dikkat edersiniz?

- Görünüşü
- Fonksiyonu
- Popülerliği
- Diğer

13.)Akıllı telefonu kullanım amacınız/amaçlarınız nelerdir? **(Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz.)**

- Oyun oynamak
- Sosyal paylaşım sitelerine girmek
- Bilgi edinmek/Araştırmak
- Yeni insanlarla tanışmak
- İletişimi sürdürmek(mesaj, arama)
- Alış-veriş yapmak
- Film/Dizi izlemek
- Aile/Yakınlar ile görüntülü konuşmak
- Diğer

14.) Gün içerisinde kaç saat akıllı telefonunuzu kullanıyorsunuz?

.....

Akıllı Telefon Bağımlılığı Ölçeği (Türkçe Formu)

		Hayır	Kısmen hayır	Kısmen evet	Evet	Kesinlikle evet
1 Akıllı telefon kullanımım sebebiyle planlanmış işlerimi yetiştiremiyorum.	1	2	3	4	5	6
2 Akıllı telefon kullanımım sebebiyle sınıfta, ödev yaparken veya çalışırken konsantre olmakta güçlük çekiyorum	1	2	3	4	5	6
3 Aşırı akıllı telefon kullanımına bağlı baş dönmesi ya da bulanık görme yaşıyorum.	1	2	3	4	5	6
4 Akıllı telefon kullanırken bileklerimde ya da boynumun arkasında ağrı hissediyorum.	1	2	3	4	5	6
5 Aşırı akıllı telefon kullanımı sebebiyle yeterli uykumu alamıyorum ve kendimi yorgun hissediyorum	1	2	3	4	5	6
6 Akıllı telefon kullanırken sakinleşiyor ve rahatlıyorum	1	2	3	4	5	6
7 Akıllı telefon kullanırken kendimi keyifli ve coşkulu hissediyorum.	1	2	3	4	5	6
8 Akıllı telefon kullanırken kendimi güvende	1	2	3	4	5	6

hissediyorum.

9 Akıllı telefon ile stresten kurtulmak mümkündür.	1	2	3	4	5	6
10 Akıllı telefon kullanmaktan daha eğlenceli bir şey yoktur.	1	2	3	4	5	6
11 Akıllı telefonum olmazsa hayatım bomboş olur.	1	2	3	4	5	6
12 Kendimi en çok akıllı telefon kullanırken özgür hissediyorum.	1	2	3	4	5	6
13 Akıllı telefon kullanmak hayatımdaki en eğlenceli şeydir.	1	2	3	4	5	6
14 Akıllı telefonumun olmamasına dayanamam.	1	2	3	4	5	6
15 Akıllı telefonum elimde değilken kendimi sabırsız ve sinirli hissediyorum.	1	2	3	4	5	6
16 Kullanmadığım zamanlarda bile aklımda akıllı telefonum var.	1	2	3	4	5	6
17 Günlük hayatımı büyük ölçüde etkilese bile akıllı telefonumu kullanmaktan asla vazgeçmem.	1	2	3	4	5	6
18 Akıllı telefonumla meşgul iken rahatsız edilmek beni sinirlendirir.	1	2	3	4	5	6

19	Tuvalete acilen gitmek zorunda olsam bile akıllı telefonumu yanıma alırım.	1	2	3	4	5	6
20	Akıllı telefon aracılığıyla daha fazla insanla tanışmak harika bir duygudur.	1	2	3	4	5	6
21	Akıllı telefondaki arkadaşarımla olan ilişkilerimin gerçek yaşamdaki arkadaşarımla olan ilişkilerimden daha samimi olduğunu düşünüyorum.	1	2	3	4	5	6
22	Akıllı telefonumu kullanamamak bir arkadaşımı kaybetmek kadar acı verici olabilir.	1	2	3	4	5	6
23	Akıllı telefonumdaki arkadaşarımlın, gerçek hayattaki arkadaşarıma göre beni daha iyi anladıklarını düşünüyorum.	1	2	3	4	5	6
24	İnsanların Twitter ya da Facebook'taki konuşmalarını kaçırmamak için akıllı telefonumu sürekli kontrol ederim.	1	2	3	4	5	6
25	Twitter ya da Facebook gibi sosyal ağları uyanır uyanmaz kontrol ederim.	1	2	3	4	5	6
26	Akıllı telefondaki arkadaşarımla zaman geçirmeyi gerçek yaşamdaki arkadaşarımla ya da diğer aile bireyleriyle zaman geçirmeye tercih ediyorum.	1	2	3	4	5	6
27	Diğer insanlara sormaktansa akıllı telefonumdan araştırmayı tercih ederim.	1	2	3	4	5	6
28	Akıllı telefonumun bataryası tam doluyken bile bir gün gitmez.	1	2	3	4	5	6

29	Akıllı telefonumu planladığımdan daha fazla kullanıyorum.	1	2	3	4	5	6
30	Akıllı telefonumu kullanmayı bıraktıktan hemen sonra yine kullanma ihtiyacı hissediyorum	1	2	3	4	5	6
31	Akıllı telefonumu kullanma süremi kısaltmayı defalarca denedim fakat her defasında başarısız oldum.	1	2	3	4	5	6
32	Akıllı telefon kullanma süremi kısaltmam gerektiğini hep düşünüyorum	1	2	3	4	5	6
33	Çevremdeki insanlar akıllı telefonumu çok fazla kullandığımı söylüyorlar.	1	2	3	4	5	6

YAŞAM AMAÇLARI ÖLÇEĞİ

Herkesin uzun dönemli birtakım amaçları vardır. Bunlar insanların yaşamalarında başarmalarını umdukları şeylerdir. Aşağıda bir dizi yaşam amacı bulacaksınız. Sizden istenen her bir amacı dikkatli bir şekilde okuyup **sizin için ne kadar önemli olduğunu** aşağıdaki 7'li derecelendirmeyi kullanarak yapmanızdır.

Hiç

**Orta
düzeyde**

Oldukça

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

No	Amaç	1	2	3	4	5	6	7
1	İnsanlarla daha sağlıklı ilişkiler kurmak							
2	İnsanlara yardımcı olmak							
3	Çok para kazanmak							
4	Beden sağlığımlı korumak							
5	İleri yaşlarda bile genç kalabilmek							
6	Dostluklarımı sürdürmek ve yeni dostluklar kurmak							
7	İnsanlar tarafından beğenilen birisi olmak							
8	Dünya barışı için çalışmak							
9	İyi bir hayat standardı yakalamak							
10	Yaşam değerlerime sahip çıkmak							
11	Sağlıklı bir yaşam sürmek							
12	Güzel görünmek (yaşlılığa rağmen)							
13	Ailemi mutlu etmek							
14	İnsanlarla iyi geçinmek							
15	İnsanların sorunlarına çözümler bulabilmek							
16	Kendimi her konuda geliştirmeye çalışmak							
17	İstediğim şeyleri alabilecek kadar yeterli paraya sahip olmak							
18	Sağlıklı bir yaşam tarzına sahip olmak							
19	Çekici olmak							

20	İyi ve anlamlı dostluklar kurmak							
21	İlk akla gelen isimlerden olmak ve ölünce bile hatırlanmak							
22	Başkalarının mutluluğu için çalışmak							
23	Kültürlü bir insan olmak							
24	Varlıklı olmak							
25	Zinde olmak							
26	İnsanların beğendiği fiziksel görünümüne sahip olmak							
27	Aileme layık bir evlat olmak							
28	Dostluklarımın sayısını artırmak							
29	Adımı herkese duyurmak							
30	Toplumunun barışı için çalışmak							
31	Yeni şeyler öğrenmek							
32	İyi bir ekonomik yaşama sahip olmak							
33	Anne ve babamın her zaman mutlu ve huzurlu yaşaması için çalışmak							
34	Etrafımda güvenebileceğim arkadaşlara sahip olmak							
35	İnsanlara karşılıksız hizmet etmek							
36	Maddi güce sahip olmak							
37	Hayatımın her anını anlamlı, dolu dolu yaşamak							
38	Aileme, akrabalarımın yararlı olmak							
39	Adımdan sıkça bahsedilen işler yapmak							
40	İnsanlara faydalı olmak							
41	Hayatı her yönüyle kabullenmek							
42	Hayatın gerçek anlamını bulmak							
43	Ailem için ileride güzel işler yapmak							
44	Ünlü olmak							
45	Hayatın anlamını bilen biri olmak							
46	Ailemin daha rahat yaşamasını sağlamak							
47	Kendine güvenen biri olmak							

Ek 2: Ölçek İzinleri

a) Akıllı Telefon Bağımlılığı Ölçeği

ölçek izni Gelen Kutusu x 🖨️ 📧

kadir demirci 7 Haz (12 gün önce) ☆ ↩️ ▼

Alıcı: bana, Emre ▼

merhaba,
ölçek 33 sorudan oluşuyor. her bir madde eşit şekilde, 1-6 arası puanlanıyor. toplam puan bağımlılık yada kullanım şiddetini gösteriyor. biz alt ölçekleri (bazıları tamı tamına karşılama da..) aşağıdaki şekilde tanımlamıştık. alt ölçeklere ilişkin diğer bilgiler (maddeler vs) geçellilik çalışmasında mevcut. akıllı telefon bağımlılığının henüz kesin kabul görmüş kesin bir tanımı olmadığından kesme puanı bulunmuyor. (korede geliştirilen orijinalinde de yoktu). ancak bizim bu konuda başka çalışmalarımızda oldu. başka bazı istatistiksel yöntemleri kullandık. çalışmalarını pubmed yada google akademikte adımı yazarak bulabilirsiniz. Ölçek formu ektedir.

günlük yaşamı bozma ve tolerans
çekilme belirtileri
olumlu beklentiler
sanal ilişkiler
aşırı kullanım
sosyal ağlara bağımlılık
fiziksel belirtiler

Doç.Dr. Kadir DEMİRCİ
ASV Yaşam Hastanesi
Psikiyatri Kliniği
Antalya
02422120777 Dahili:4030
kdrc@yaho.com
drkadirdemirci@yasamhastaneleri.com

b) Yaşam Amaçları Ölçeği

Ölçek izni Gelen Kutusu x

Gamze Yatmaz 7 Haz (12 gün önce) ☆

Sayın Hocam Ben Gamze Yatmaz. Doğu Akdeniz Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakü...

Doç. Dr. Tahsin İlhan 9 Haz (10 gün önce) ☆

Alıcı: bana ▾

Gamze Hanım merhaba,

Yaşam Amaçları Ölçeğinin kısa ve uzun formunu ekte bulabilirsiniz. Çalışmada eğer amacınız alt boyutlara değil de sadece iki üst boyuta bakmaksa (içsel ve dışsal amaçlar) bu durumda kısa formunu kullanmanızı öneririm. Çalışmanızda kolaylıklar diliyorum.

...

W Yaşam Amaçları ...

Ek 3: BİLGİLENDİRİLMİŞ GÖNÜLLÜ OLUR FORMU

Doğu Akdeniz Üniversitesi

Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu
Sağlık Etik Alt Kurulu

BİLGİLENDİRİLMİŞ GÖNÜLLÜ OLUR FORMU

(Yalın ve anlaşılır bir dil kullanılarak hazırlanmalıdır. Formda yer alan bilgiler başvuru dosyasındaki diğer belgelerdeki bilgilerle uyumlu olmalıdır.)

ARAŞTIRMANIN ADI:

(Aşağıdaki paragraf değiştirilmemelidir, yalnızca boşluklar başvurusu yapılan araştırmaya göre tamamlanmalıdır)

Bu form ile “*Hemşirelik Öğrencilerinin Problemlili Akıllı Telefon Kullanımı İle Yaşam Amaçlarının İlişkisi*” isimli çalışmada yer almak üzere davet edilmiş bulunmaktasınız. Bu çalışma, araştırma amaçlı olarak yapılmaktadır ve katılım gönüllülük esasına dayalıdır. Araştırmaya katılıp katılmama kararı tamamen size aittir. Sizinle ilgili tüm bilgiler gizli tutulacaktır. Araştırmanın sonunda, kendi sonuçlarınızla ilgili bilgi istemeye hakkınız vardır. Araştırma bitiminde elde edilen sonuçlar, sizin kimliğiniz hiçbir şekilde açıklanmadan, tamamen saklı tutularak ilgili literatürde yayımlanabilecektir.

Araştırmaya katılma konusunda karar vermeden önce araştırma hakkında sizi bilgilendirmek istiyoruz. Katılmak isteyip istemediğinize karar vermeden önce araştırmanın neden yapıldığını, bilgilerinizin nasıl kullanılacağını, çalışmanın neleri içerdiğini, olası yararları ve risklerini ya da rahatsızlık verebilecek yönlerini anlamanız önemlidir. Lütfen aşağıdaki bilgileri dikkatlice okumak için zaman ayırınız. Araştırma hakkında tam olarak bilgi sahibi olduktan sonra ve sorularınız cevaplandıktan sonra eğer katılmak isterseniz, sizden bu formu imzalamanız istenecektir. Şu anda bu formu imzalarsanız bile istediğiniz herhangi bir zamanda bir neden göstermeksizin araştırmayı bırakmakta özgürsünüz. Aynı şekilde araştırmayı yürüten araştırmacı çalışmaya devam etmeniz sizin için yararlı olmayacağına karar verebilir ve sizi çalışma dışı bırakabilir. Çalışmaya katılmakla parasal bir yük altına girmeyeceksiniz ve size de herhangi bir ödeme yapılmayacaktır. Bu araştırma, Prof. Dr. Gülümser KUBLAY sorumluluğu altında yapılmaktadır.

Araştırmanın Konusu ve Amacı:

Akıllı telefonların bilinçli kullanılmamasının fiziksel ve ruhsal sağlığı bozacağı düşünülmektedir. İleride sağlık çalışanı olacak hemşirelik öğrencilerinin, yaşamlarında ruhsal olarak sağlıklı, amaçlarına bağlı, üretken bireyler olmaları gerekmektedir. Bu nedenle problemlili akıllı telefon kullanım düzeylerini belirleme ve bu doğrultuda yaşam amacı edinme, bu amaçların peşinden koşma eğilimlerinin ölçülmesi planlanmaktadır.

Araştırmanın Yöntemi:

2018-2019 yılı güz dönemi Doğu Akdeniz Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü’nde öğrenim gören öğrencilere yapılacaktır. Bölüm ana derslerinde araştırmaya katılacak gönüllü öğrencilere 25 dakika sürecek olan kişisel bilgi formu, akıllı telefon bağımlılığı ölçeği ve yaşam amaçları ölçeğinin içinde bulunduğu veri toplama formu dağıtılacaktır ve sonrasında araştırmacı tarafından toplanacaktır.

Soru, Daha Fazla Bilgi ve Problemler İçin Başvurulacak Kişiler :

Gereksininiz olduğunuzda aşağıdaki kişi ile lütfen iletişime geçiniz.

Adı : Gamze Yatmaz
Görevi : Yüksek Lisans Öğrencisi
Telefon: 0533 866 17 08

Gönüllünün / Katılımcının Beyanı:

Bu araştırma ile ilgili yukarıdaki bilgiler bana aktarıldı ve ilgili metni okudum Yukarıdaki bilgileri ilgili araştırmacı ile ayrıntılı olarak tartıştım ve kendisi bütün sorularımı tatmin olacağı şekilde cevapladı.

Bu bilgilendirilmiş olur belgesini okudum ve anladım. Araştırmaya katılmam konusunda zorlayıcı bir davranışla karşılaşmış değilim. Eğer katılmayı reddedersem, bu durumun bana herhangi bir zarar getirmeyeceğini de biliyorum. Araştırma sırasında herhangi bir neden göstermeden araştırmadan çekilebilirim. Ayrıca araştırmacı tarafından araştırma dışı da tutulabilirim. Araştırma için yapılacak harcamalarla ilgili herhangi bir parasal sorumluluk altına girmiyorum. Bana da herhangi bir ödeme yapılmayacaktır.

Araştırmadan elde edilen benimle ilgili kişisel bilgilerin gizliliğinin korunacağını biliyorum. Araştırma sırasında herhangi bir bilgi, soru sorma ihtiyacım olduğunda Gamze YATMAZ ile iletişim kurabileceğimi biliyorum.

Bana yapılan tüm açıklamaları ayrıntılarıyla anlamış bulunmaktayım. Bu koşullarla söz konusu araştırmaya kendi rızamla, hiç bir baskı ve zorlama olmaksızın, gönüllülük içerisinde katılmayı kabul ediyorum ve bu onay belgesini kendi hür irademle imzalıyorum. Araştırmacı, saklamam için imzalı bu belgenin bir kopyasını bana teslim etmiştir.

Gönüllü/Katılımcı

Adı, soyadı:

Adres:

Tel:

İmza:

Tarih:

Görüşme Tanığı

Adı, soyadı:

Adres:

Tel:

İmza:

Tarih:

Araştırmacı

Adı soyadı, unvanı: Arş. Gör. Gamze YATMAZ

Adres: Doğu Akdeniz Üniversitesi Güney Kampüsü Sağlık Bilimler Fakültesi C Blok 1. Kat
Araştırma Görevlisi Odası

Tel: 0533 866 17 08

İmza:

Tarih:

Ek 4: Doğu Akdeniz Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu Uygunluk İzni

Doğu Akdeniz Üniversitesi
"Uluslararası Kariyer İçin"

Mediterranean University
"For Your International Career"

Famagusta, North Cyprus,
via Mersin-10 TURKEY
Tel: (+90) 392 630 1995
Faks/Fax: (+90) 392 630 2919
bayek@emu.edu.tr

Etik Kurulu / Ethics Committee

Sayı: ETK00-2018-0258
Konu: Etik Kurulu'na Başvurunuz Hk.

15.10.2018

Sayın Gamze Yatmaz
Hemşirelik Bölümü Yüksek Lisans Öğrencisi

Doğu Akdeniz Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'nun **15.10.2018** tarih ve **2018/60-07** sayılı kararı doğrultusunda "**Hemşirelik Öğrencilerinin Problemleri Akıllı Telefon Kullanımı ile Yaşam Amaçlarının İlişkisi**" adlı çalışmanızı, Prof. Dr. Gülümser Kublay'ın danışmanlığında ve Yrd. Doç. Dr. Gülcem Sala Razi'nin yardımcılığında araştırmanızı, Bilimsel ve Araştırma Etiği açısından uygun bulunmuştur.

Bilginize rica ederim.

Doç. Dr. **Sükrü TÜZMEN**
Etik Kurulu Başkanı

ŞT/ba.

www.emu.edu.tr